

**BİREYSEL SPORCULARDA YURTSEVERLİK TUTUMUNUN SOSYO-
KÜLTÜREL, DEMOGRAFİK VE SPORA İLİŞKİN DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ
ERDAL GÜÇ**

Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Ali TEKİN

**AĞRI-2022
(Her hakkı saklıdır.)**

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bilim Dalı

**BİREYSEL SPORCULARDA YURTSEVERLİK TUTUMUNUN SOSYO-
KÜLTÜREL, DEMOGRAFİK VE SPORA İLİŞKİN DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

ERDAL GÜÇ

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖNERİSİ

TEZ YÖNETİCİSİ
PROF. DR. ALİ TEKİN

AĞRI-2022

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

...../...../2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Sporcularda Yurtseverlik Tutumunun Etnik Köken, Coğrafi Bölge ve Spora İlişkin Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

☒ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

☐ Tezim sadece Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

[Tarih ve İmza]

[Öğrencinin Adı Soyadı]

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
1.1. AMAÇ VE ARAŞTIRMA PROBLEMİ/SORULARI/HİPOTEZLER.....	4
1.1.1. Araştırmanın Amacı.....	4
1.1.3. Araştırmanın Problemi.....	4
1.1.4. Araştırma Soruları.....	5
1.1.5. Araştırmanın Hipotezleri	6
BÖLÜM 2: ALANYAZIN TARAMASI (LİTERATÜR).....	9
2.1. Yurtseverlik.....	9
2.1.1. Kör Yurtseverlik	10
2.1.2. Yapıcı Yurtseverlik.....	11
2.2. Milliyetçilik.....	12
2.3. Yurtseverlik ve Milliyetçilik Kavramlarının Karşılaştırılması	15
2.4. Siyasi Düşünce de Yurtseverlik	17
2.5. Ayrımcılık Kavramı	18
2.6. Kimlik Kavramı ve Türleri.....	19
2.6.1. Dini Kimlik	20
2.6.2. Etnik Kimlik	20
2.6.3. Kültürel Kimlik.....	20
2.6.4. Milli Kimlik	21
2.6.5. Sosyal Kimlik	22
2.6.6. Toplumsal Kimlik.....	23
2.7. Spor Kavramı	24
2.7.1. Spor Türleri.....	24

2.7.1.1. Dayanıklılık Sporları.....	24
2.7.1.2. Kuvvet/Güç Sporları	24
2.6.1.3. Takım Sporları	25
2.6.1.4. Bireysel Sporlar	25
2.6.1.4.1. Bireysel Dövüş Sportu	26
2.6.2. Sporun Toplumsal İşlevleri.....	27
2.6.3. Spor ve Kimlik.....	28
2.6.4. Spor ve Din	28
BÖLÜM 5: YÖNTEM.....	31
5.1. Araştırma Yöntemi/ Deseni/ Modeli	31
5.2. Evren ve Örneklem.....	31
5.2.1. Evren.....	31
5.2.2. Örneklem ve Örnekleme	32
5.2.3. Örneklem Büyüklüğü.....	32
5.3. Veri Toplama Araçları	33
5.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	33
5.2.2. Yurtseverlik Tutum Ölçeği (YTÖ)	33
5.2.2.1. Yapı Geçerliliği.....	33
5.2.2.2. Madde Analizi.....	34
BÖLÜM 6: BULGULAR.....	36
BÖLÜM 7: TARTIŞMA VE SONUÇ.....	78
BÖLÜM 9: KAYNAKÇA.....	92
BÖLÜM 10: EKLER.....	107
Yurtseverlik Ölçeği	110
BÖLÜM 11: ETİK KURULU ONAYI.....	112

KISALTMALAR

KY: K r Yurtseverlik

YY: Yapıcı Yurtseverlik

YS: Yurtseverlik

YST: Yurtseverlik Tutumu

AB: Akdeniz Bölgesi

EB: Ege Bölgesi

MB: Marmara Bölgesi

KB: Karadeniz Bölgesi

GDA: Güney Doğu Anadolu Bölgesi

DAB: Doğu Anadolu Bölgesi

 AB:   Anadolu Bölgesi

YT : Yurtseverlik Tutum  l eği

TDK: Türk Dil Kurumu

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Yurtseverlik tutumu üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak sosyal bilimler ve tarih alanları açısından ele alınıp açıklanmaya çalışıldığı görülmüştür. Yurtseverlik tutumunun spor bilimleri açısından uluslararası alanda ele alınmadığı ülkemizde ise yurtseverlik tutumu üzerine spor bilimleri alanında bir tane çalışma yapıldığı görülmüştür. Bu bağlamda yaptığımız çalışmanın spor bilimleri alanında yurtseverlik tutumunun farklı değişkenler açısından sporcular üzerindeki etkilerinin saptanması ve elde edilecek sonuçların uluslararası alanda ve ülkemizde yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağını amaçladığım yüksek lisans tezimi tamamlamanın heyecanı ve gururunu yaşıyorum.

Öncelikle danışmanlığımı üstlenen, konu seçiminden araştırmanın bitimine kadar yönlendiren, yeterliliğimi ve özgüvenimi her zaman açığa çıkarmamı sağlayan ve bir kutup yıldızı gibi yolumu aydınlatan hocam Prof. Dr. Ali TEKİN'e, ilköğretimimden bu yana üzerimde hakkı olan, şahsımdan yardımlarını esirgememiş ve teşvik etmiş tüm hocalarıma ve her an yanımda olan, adına hayat denilen bu oyunda sığındığım çınarım olan aileme çok teşekkür ediyorum.

ÖZET

Sosyal bir varlık olan insan, ilk var olduğu andan günümüze dek belirli bir coğrafi bölgede hâkimiyet kurarak her zaman bir topluluk içinde varlığını sürdürmüş ve gelişimini devam ettirmiştir. Toplumsal olarak yaşamayı öğrenen insanların çevresi ile yarattığı etkileşimler, yurtseverlik gibi bazı ortak değerlerin oluşmasını sağlamıştır. Bu çalışmanın amacı, dövüş sporcularının bazı sosyo-demografik değişkenlere göre diğer bireysel sporcularla yurtseverlik düzeyleri açısından karşılaştırılmasıdır.

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem seçimi olasılıksız örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme tekniği ile yapılmıştır. Rastgele olmayan bu teknikte araştırmacı neyin bilinmesi gerektiğine karar verir ve bilgiyi sağlayabilecek bireyleri bulmak için yola çıkar. İlgilenilen konu hakkında yetkin bireyler veya birey grupları sahip olduğu nitelikler nedeniyle bilinçli olarak seçilir.

Atletizm, güreş, badminton, okçuluk, yüzme, kort tenisi, eskrim, binicilik, halter, jimnastik, kızak, snowboard, kickboks, wushu (sanda-kinda), muaythai, karate, tekvando, judo, aikido ve boks dallarından en az birinde gençler veya büyükler kategorisinde lisans sahibi olan sporcular araştırmada gönüllü olarak yer almıştır.

Veri elde etmek için orijinali Schatz, Staub and Lavine (1999) tarafından geliştirilen daha sonra Yazıcı ve Yazıcı (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Yurtseverlik Ölçeği ve bilgi formu kullanılmıştır. Ölçek 20 soru ve Kör Yurtseverlik ve Yapıcı Yurtseverlik diye adlandırılan 2 alt boyuttan oluşmaktadır. Covid-19 Pandemisi nedeniyle veri toplama araçları Google Drive üzerinde hazırlanarak katılımcılarla paylaşılmıştır. Çalışmaya gençler kategorisinde 149, büyükler kategorisinde 163; 214' ü erkek 98'i kadın toplam 312 sporcu katılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde, frekans analizi, Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi, Mann Whitney-U testi, Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi ($p < 0,05$), güven aralığı %95 kabul edilmiştir.

Sporcuların cinsiyetlerine göre yapılan karşılaştırmalara göre, KY ($p = ,014$) ve YY ($p = ,006$) puanlarında erkek sporcuların kadınlara kıyasla daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Eğitim düzeyine göre, KY puanlarında ($p = ,015$) lisansüstü eğitimi yapan sporcuların puanlarında anlamlı bir fark bulunurken YY ($p = ,222$) açısından anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Etnik köken açısından Türk, Kürt ve Arap sporcular arasında KY ($p = ,004$) ve YY ($p = ,016$) puanlarında anlamlı bir fark bulunmuştur. Kültürel

kimliğe göre kendilerini Türk, Kürt ve Arap olarak tanımlayan sporcuların KY ($p=,012$) puanlarında kaydadeğer bir fark oluşurken YY ($p=,300$) açısından farka rastlanmamıştır. Sporda başarı değişkenine göre, Uluslararası yarışmalarda ve Türkiye şampiyonalarında derece elde eden sporcularla il, bölge, üniversitelerarası, Avrupa, Dünya ve Olimpiyat şampiyonalarında derece elde eden sporcular arasında KY ($p=,022$) puanlarında anlamlı fark oluşmuştur. Ancak YY ($p=,241$) puanlarında farka rastlanmamıştır. Siyasi görüş değişkeninde, sağ, aşırı sağ ve tarafsız görüş ifade eden sporcuların KY ($,010$) puanlarında sol ve aşırı sol görüşlü sporcular arasında, YY ($,004$) puanlarında tarafsız olan sporcularla sağ ve aşırı sağ görüşlü sporcular arasında fark oluşmuştur. Dindarlık düzeyi açısından, KY ($,031$) puanlarının kendisini dindarım ve çok dindarım olarak tanımlayan sporcuların puanları hiç dindar değilim, biraz dindarım ve kararsızım olarak tanımlayan sporculardan fazla olduğu, YY ($,041$) puanlarında ise kararsızım, dindarım ve biraz dindarım olarak tanımlayan sporcuların puanları ile çok dindar olan sporcular arasında farka rastlanmıştır. Kendisini ülkesine ait hissetme düzeyi değişkeninde, kesinlikle katılıyorum diyen sporcuların KY ($,012$) puanlarında fark oluşurken YY ($,000$) puanlarında katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum diyen sporcular ile kesinlikle katılmıyorum diyen sporcular arasında fark oluşmuştur. Başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim değişkenine göre, KY ($,007$) ve YY ($,002$) puanlarında kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden sporcuların kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum olarak ifade eden sporculara kıyasla daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olmaktan mutluyum değişkenine göre, KY ($,000$) ve YY ($,000$) puanlarında kendisini kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak ifade eden sporcuların katılmıyorum ve kararsızım olarak ifade eden sporculara kıyasla daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Türkiye Cumhuriyeti devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre, kendisini kesinlikle katılıyorum olarak tanımlayan sporcuların KY ($,000$) puanlarının fazla olduğu, YY ($,000$) puanlarında kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak tanımlayan sporcuların puanlarının kendisini katılmıyorum ve kararsızım olarak ifade eden sporculara kıyasla daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu görülmüştür.

Çalışmadan elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda cinsiyet, eğitim seviyesi, etnik köken, kültürel kimlik ve başarı düzeyi, siyasi görüş, dindarlık düzeyi, kendisini ülkesine ait hissetme, başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme, Türkiye

Cumhiyiyeti vatandaşı olmaktan ve Türkiye Cumhuriyeti devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyma faktörlerinin yurtseverlik tutum ve davranışlarında etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan gelir seviyesi, yaş, son 5 yıldır yaşanan yer, spora devam süresi, kategori (genç-büyük), branş (bireysel spor-bireysel övüş sporu), milli sporculuk durumu, milli sporcu sınıfı (A-B-C), ülkesini temsil etme sayısı faktörleri, yurtseverliğe ilişkin tutumlarda fark yaratmamıştır.

Bu çalışma sporcularda yurtseverlik tutumlarının belli değişkenler açısından incelenmesi üzerine tasarlanmıştır. Elde edilen sonuçların genellenebilmesi için yeni çalışmalara gereksinim vardır. Bu nedenle farklı değişkenler ve farklı sporcu gruplarıyla daha büyük örneklemeleri kapsayacak şekilde yapılacak çalışmaların yapılması önerilmiştir.

2022, 115 sayfa

Anahtar Kelimeler : Spor Dalı, Ayrımcılık, Kimlik, Milliyetçilik, Demografik Özellikler

ABSTRACT

Man, as a social creature, has always maintained its existence in a community and continued its development by establishing dominance in a certain geographical region from the first moment of its existence to the present day. The interactions created by the people who have learned to live socially with their environment have led to the formation of some common values such as patriotism. The aim of this study is to compare combat athletes with other individual athletes in terms of patriotism levels according to some socio-demographic variables.

General survey model, one of the quantitative research methods, was used in the study. Sample selection was made with the purposive sampling technique, one of the nonprobability sampling methods. In this non-random technique, the researcher decides what needs to be known and sets out to find individuals who can provide the knowledge (Bernard, 2002). Individuals or groups who are competent on the subject of interest are consciously chosen due to their qualifications (Cresswell, 2011).

Athletes who have a license at least one of the following sports in junior or senior category took part in the research: athleticism, wrestling, badminton, archery, swimming, court-tennis, fencing, equestrian, weightlifting, gymnastics, bobsleigh, snowboarding, kickboxing, wushu (sanda-kinda), muaythai, karate, taekwondo, judo, aikido and boxing.

To collect data, the “Patriotism Attitude Scale” (PAS) originally developed and fully validated by Schatz, Staub and Lavine (1999) and later adapted into Turkish by Yazıcı and Yazıcı (2010), and information form prepared by the researcher were used. The scale consists of 20 questions and 2 sub-dimensions called Blind Patriotism and Constructive Patriotism. Due to the Covid-19 Pandemic, data collection tools were prepared on Google Drive and shared with the participants. There were 312 athletes; 149 in junior category, 163 in senior category; 214 men and 98 women. For statistical analysis; frequency, Kolmogorov-Smirnov, Shapiro-Wilk, Mann Whitney-U, Kruskal Wallis tests were applied. Significance level was $p < 0.05$ and confidence interval was 95%.

According to the comparisons made according to the genders of the athletes, it was seen that male athletes had a higher average score compared to women in BP ($p = .014$) and CP ($p = .006$) scores. According to the level of education, there was a significant difference in the scores of athletes who completed graduate education in BP scores

($p=.015$), while there was no significant difference in terms of CP ($p=.222$). A significant difference was found in the scores of BP ($p=.004$) and CP ($p=.016$) among Turkish, Kurdish and Arab athletes in terms of ethnicity. Deciphering the results of the study, a significant difference was found in the scores of BP ($p=.004$) and CP ($p=.016$). There was a significant difference in the BP ($p=.012$) scores of the athletes who identified themselves as Turkish, Kurdish and Arab according to cultural identity, while there was no difference in terms of CP ($p=.300$). According to the success variable in sports, there was a significant difference in BP ($p=.022$) scores between athletes who achieved degrees at international competitions and Turkish championships and athletes who achieved degrees at provincial, regional, intercollegiate, European, World and Olympic championships. However, there was no difference in CP ($p=.241$) scores. In the political opinion variable, there was a difference between left-wing and far-left-minded athletes in the Dec ($.010$) scores of athletes expressing right-wing, far-right and neutral views, between athletes who were neutral in the Dec ($.004$) scores and between athletes with right-wing and far-right views. In terms of the level of religiosity, BP ($.031$) scores scores that identifies themselves as very religious very religious and I'm not a religious person at all athletes, and the athletes that I'm a bit more of where I'm undecided identifies as religious, CP ($.041$) I'm undecided on points, very religious, very religious and some that you identify as very religious differences were found between athletes with athletes who are Pauna. The level of sense of belonging to his country variable, BP athletes who strongly agree ($.012$) comprise the difference in score CP ($.000$) points I disagree, neutral, agree and strongly agree I strongly disagree with the athletes athletes who who say the difference between is formed. I would like to be a citizen of another country according to the variable, BP ($.007$) and CP ($.002$), expressed as athletes in the score itself strongly disagree strongly agree, agree, undecided and disagree brew ortalamsi higher scores compared to athletes who do not have to express it has been seen that. I'm happy to be a citizen of the Republic of Turkey according to the variable, BP ($.000$) and CP ($.000$) strongly agree agree undecided disagree and expressed as itself and the points of athletes compared to athletes who stated to me as I am with an average of points were higher. The government of the Republic of Turkey, the variable I should be proud to represent you as a national athlete according to himself, I entirely agree with that you identify as athletes BP ($.000$) is more of a score, where CP ($.000$) with the points I completely agree, disagree and undecided as of the scores of the athletes and I agree that identifies itself as

I'm with an average of Express points higher compared to athletes who were observed. In line with the results from the study, gender, education level, ethnicity, cultural identity, and success to the level of political views, the level of religiosity sense of belonging to the country, a citizen of another country olmyi prompt, Turkey cumhiyyet as an athlete to be a citizen of the Republic of Turkey and the government of national patriotism proud to represent attitudes and behavior factors that is good in the show. On the other hand, income level, age, country of residence for the past 5 years, sport, duration, category (Young-large), branch (individual sport an individual sport ovus), National Sportsmanship situation, National Sportsman Class (A-B-C), representing his country for the number of factors has created a difference in the attitudes of patriotism.

This study was designed to examine the patriotic attitudes of athletes in terms of certain variables. New studies are needed to generalize the results obtained. For this reason, it is recommended to carry out studies to include larger samples with different variables and different athlete groups.

2022, 115 pages

Keywords: Discrimination, Demographic Features, Identity, Nationalism, Sport Brans

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo 1. Demografik Değişkenler	36
Tablo 2. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	39
Tablo 3. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	39
Tablo 4. Katılımcıların gelir düzeyi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri...	40
Tablo 5. Katılımcıların gelir düzeyi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	40
Tablo 6. Katılımcıların yaş değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	41
Tablo 7. Katılımcıların yaş değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	41
Tablo 8. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	42
Tablo 9. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	42
Tablo 10. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	43
Tablo 11. Katılımcıların son 5 yıldır yaşadıkları yer değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	44
Tablo 12. Katılımcıların son 5 yıldır yaşadıkları yer değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	45
Tablo 13. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri.	46
Tablo 14. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	46
Tablo 15. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	47
Tablo 16. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	48
Tablo 17. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırması	48
Tablo 18. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	49
Tablo 19. Katılımcıların spora devam süresi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	49
Tablo 20. Katılımcıların spora devam süresi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırması ...	50
Tablo 21. Katılımcıların kategori değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	51
Tablo 22. Katılımcıların kategori değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	51
Tablo 23. Katılımcıların spor dalı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	52
Tablo 24. Katılımcıların spor dalı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	52
Tablo 25. Katılımcıların milli sporcu değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	52
Tablo 26. Katılımcıların milli sporcu değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	53

Tablo 27. Katılımcıların milli sporcu sınıfı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	53
Tablo 28. Katılımcıların milli sporcu sınıfı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması ...	54
Tablo 29. Katılımcıların ülkesini temsil sayısı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	55
Tablo 30. Katılımcıların ülkesini temsil sayısı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	55
Tablo 31. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	56
Tablo 32. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması.....	57
Tablo 33. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları ..	58
Tablo 35. Katılımcıların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması.....	60
Tablo 36. Katılımcıların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılması.....	61
Tablo 37. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	62
Tablo 38. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması.....	63
Tablo 39. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	64
Tablo 40. Katılımcıların kendimi ülkeme ait hissediyorum değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri.....	66
Tablo 41. Katılımcıların kendimi ülkeme ait hissediyorum değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması.....	66
Tablo 42. Katılımcıların kendimi ülkeme ait hissediyorum değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	67
Tablo 43. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri	68
Tablo 44. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması.....	69
Tablo 45. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları	70
Tablo 46. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri.....	72

Tablo 47. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	72
Tablo 48. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılmaları	73
Tablo 49. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri.....	74
Tablo 50. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması	75
Tablo 51. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılmaları.....	76

BÖLÜM 1: GİRİŞ

İnsanlar, geçmişten günümüze varlıklarını bir grup, kabile veya topluluk içinde sürdürmüşlerdir. Birlikte yaşayan insanların yarattıkları etkileşim, ortak değerlerin oluşmasını sağlamış, bu ortak değerler zamanla toplumların kendi değerleri doğrultusunda oluşturdukları bir hayat anlayışı ve yaşam tarzının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Çoştı, 2009).

Toplum, belli bir toprak parçası üzerinde yerleşik olarak yaşayan ve ortak değerleri paylaşan gruptur (Durkheim, 1985). Toplumsal yapı, o toplumu oluşturan temel grup ve belirli kurallarla oluşturulmuş kurumlardan meydana gelen düzenli, örgütlü, kalıcı ve kalıplaşmış ilişkilerdir. Nüfus, çevre, coğrafi yerleşim, ekonomi, toplumsal sınıflar, eğitim, siyaset, hukuk, aile ve din değerleri toplumsal yapının temel kurucu taşlarıdır. Bu değer ve norm sistemleri toplumsal yaşamda birey davranışları üzerinde oldukça etkilidir (Kahraman, 2015). Toplumu oluşturan insanların dini inançları ve etnik kökenleri birbirinden farklı olsa da temel çıkarlar ve ortak değerler etrafında birleşip yine de toplumsal yapıyı oluşturabilirler (Nuray, 2012).

İnsan açısından ele alındığında değer; bireylerin davranış ve tutumlarına yön vererek kurallar koyan, seçimlerinde ölçüt kabul edilen, doğru davranışa yönelmesinde rehberlik sağlayan değişmeyen kılavuzlardır. Toplumsal bağlamda değer, yaşanan toplumca onaylanmış inanç, ortak düşünce, yargı ve hedeflerdir (Keskin, 2016). Değerler; muhafazakâr, geleneksel, ulusal-millî, öze dönük-kişisel, sosyal-toplumsal, bilişsel-yenilikçi (Acat ve Aslan, 2012) ya da evrensel ve millî değerler olarak sınıflandırılabilir. Millî değerler, bir ulusun etnik kökenini, ülkesini, dinini, tarihini, kültürünü, örf ve adetlerini esas alarak nesilden nesile devamını sağlayan o toplumun millî, manevî duygu, düşünce ve inançlarıdır (Özkartal, 2009). Değerler, toplumları bir arada tutan ve toplumsal aidiyeti oluşturarak belli bir coğrafi bölgede yaşamın devamlılığını sağlarlar (Bilginer, 2019).

Coğrafi bölge, insanların ve toplumların aidiyet duygusu ile sahiplenip koruma altına aldığı ve üzerinde yaşadığı bölgedir (Karadeniz ve Özdemir, 2006). İnsanlar, yaşadığı coğrafi bölge ile etkileşim sayesinde o coğrafyada kalıcı olmuşlar ve ortak değerleri doğrultusunda bir yaşam oluşturmuşlardır. Aynı coğrafya üzerinde sağlanan bu ortak yaşam insanların etnik bir kimlik ve köken oluşturmalarına neden olmuştur (Güven, 2018).

Etnik kimlik (etnisite), bireyin herhangi bir sosyal gruba ait olması ve bu aidiyete ilişkin yaşadığı grup ile değer ve duygu farklılıklardan kaynaklanan benlik algısı olarak sosyal kimliğin bir parçasıdır (Yıldırım, 2011). Etnik kimlik bu bağlamda bireyleri kendilerini ait hissettikleri toplumda ortak bir paydada buluşturan kültürel, ırki, dilsel, tarihsel, dinsel ve geleneksel beraberliklerdir (Tabakcı, 2019). Etnik kimlik ile gelişen değerler etrafında ortak bir yaşam sürdüren toplumlarda zamanla yaşanan coğrafi bölgeye bağlılık gereksinimi ile “yurt (vatan)” kavramının oluşumu sağlamıştır.

Yurt; toprak, aidiyet, bağlılık ve duygu temelinde içinde yaşanan, korunması gereken hatta gerekirse uğruna can verilen bir yer olarak görüldüğünden ona duyulan sevgi düzeyine sık sık vurgu yapılmıştır (Çimen, 2017). Bu bağlamda yurt, sadece üzerinde yaşanan coğrafi bölge demek değil bir ulusun üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçasıdır, diğer bir deyişle, o ulusun vatanıdır (TDK, 2020).

Yurtseverlik günümüze ait bir kavram olarak düşünülsede tarihi antik döneme dayanan Sparta’da erkek çocuklarına doğdukları ve atalarından miras kalan yerlere sadakat ile bağlılığın öğretildiği böylece yurtseverliğin kazandırılması ve artırılmasının amaçlandığı bilinmektedir (Yazıcı, 2009). Birçok bilim insanı ve siyasetçi, küreselleşen dünya ve farklı etnik gruplardan oluşan çokkültürlü toplumlarda yükselen etnik ve sosyal kutuplaşmanın siyasal ve sosyal yabancılaşmayı arttırdığını buna paralel olarak yurtseverlik kavramının daha ön plana çıktığını düşünmektedir. Yurtseverlik, ulusun etnik farklılıklarını dikkate almaksızın ortak değerlerin paylaşılması ve kültürel özelliklerinin benimsenmesiyle toplumsal birliğin sağlanmasına odaklanır. Yurtseverlik, devlete bağlılığı vurgulayan herhangi bir ulusa bağlılığı görmezden gelen siyasal bir kavramdır (Ersoy ve Öztürk, 2015). Yurtseverlik, kendi ülkesinin ve yurttaşlarının yaşam hakkını savunmak, sosyo-ekonomik olarak yaşamlarını geliştirmek ve bu davranışı yaşadığı ülkeye bir borç olarak görmek olarak tanımlanabilir (Cafaro, 2009).

Araştırmacılar yurtseverlik kavramını kör ve yapıcı yurtseverlik olarak iki başlıkta incelemeyi uygun görmekteirler. Kör yurtseverlik, bireylerin yaşadığı ülkenin siyasi ve yönetsel faktörlerine sorgusuz şekilde bağlılığı anlamına gelirken yapıcı yurtseverlik doğduğu ve büyüdüğü ülkenin siyasal, kültürel, ekonomik vb. politikalarını yaşadığı ülkenin ve diğer yurttaşların yaşam kalitesini arttırmak ve geliştirmek için sorgulamak olarak tanımlamaktadır (Staub, 1991). Oluşturulan bu sınıflamalar bireylerin yurtseverlik tutum ve davranışlarında iki ayrım noktası olduğunu vurgulamaktadır. Ülkeye eleştirel bağlılık ya da sorgusuz kabuldür. Kör yurtsever, ülkesinin her alanda yapmış olduğu

politika ve eylemlerini sorgulamadan kabul ederek sonsuz bir sadakatle bu düşüncesine bağlıdır. K r yurtseverin sorgusuz sadakat ve bağlılığı ülkesinin tüm milli politikalarının yanında farklı milletlere karşı ayırıştırıcı ve zararlı ya da insan haklarına uygun olmayan politikalarda bile geçerli olmaktadır (Schatz, Staub & Lavine, 1999).

Yapıcı yurtseverlik, bir bireyin ülkesini sevmesini, ülkesinin siyasi, kültürel değerler ve bağlı oldukları inançlar doğrultusunda yönetilmesini ve gelişiminin sağlanması takdir etmeyi ülkenin çıkarlarına ters düştüğünde eleştirmeyi esas alır ( imen, 2017).

Spor, insanın bedenini kullanarak yaşadığı topluma bağlayan, değerlerini vurgulayan, geçmişini ve geleceğini şekillendiren, çevresine açılan bir kapıdır. Kişinin bireyselliğinin farkına vararak toplumsallaştığı, insan ait tüm değer ve kabiliyetlerin bütün koşulları ile “insan gibi insan olma olanağının” öğrenildiği bir sürecin adıdır. Bu yönüyle spor, sadece insanların fiziki ve psikolojik yönünü geliştirme olanak sağlayan bir faaliyet alanı olmasının yanı sıra kişinin sorumluluk duygusuna katkı sağlayan, onu sosyalleştiren, hayata bakışını ve değer anlayışını olumlu yönde etkileyen faktörlerin en önemlilerinden biridir ( nam, 1993). Spor ortamı içinde bireyin kendisinin ve başka bireylerin yeteneklerini tanınmasını, adil ve eşit koşullarda mücadeleyi, yenildiğinde dahi bunu kabullenerek rakibini takdir edebilmeyi, kazandığı zaman rakibe karşı mütevazı olabilmeyi, çevresine yardım etmeyi, doğayla uyumlu ve zamanını yöneterek emeğini en uygun şekilde kullanmayı ve doğru erdemlere uymayı öğrenir. İnsanın, erdemli yaratılmış bir varlıktır ve yaratılış olarak kendisinde var olan bu değeri spor aracılığıyla ortaya çıkartıp zamanla geliştiren günlük yaşantısına da yansıtır ve spor bu sayede yaşantısının diğer alanlarını da etkiler ( zt rk, 1998). Yurtseverlik, toplumsal yaşantının temel yapısını oluşturan toplumsal değerlerden biridir. Belirtildiği üzere spor değerler eğitiminin önemli bir aracıdır. Bu nedenle spor, ulusların maddi ve manevi bütünlüğünü sağlama, yurttaşlarında ulusal bilinci oluşturma ve bu bilinç etrafında birleştirmede en etkili araçlardan biri olarak görülmektedir (Uyar, 2019). Takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin yurtseverlik tutumları ile hoş görü eğilim düzeylerinin araştırılması sonucunda sporun yurtseverlik tutumlarını etkilediği görülmüştür (Karaca, 2019). Bu bağlamda çalışma konusu olarak sosyoloji ve tarih alanlarıyla sınırlı kalan yurtseverlik tutumunun, spor bilimleri alanında da ele alınması sonucu elde edilecek bilgilerin literatüre olumlu katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu yüksek lisans tezinde veri toplamak için kullanılacak ölçüm aracının adında “yurtseverlik” ifadesi yer aldığı için çalışma boyunca, “vatan ve vatanseverlik” yerine aynı anlam dâhilinde “yurt ve yurtseverlik” ifadelerinin kullanılması tercih edilmiştir. Araştırmacı açısından “yurtseverlik” ve “vatanseverlik” kavramları “bireylerin yaşadıkları ülkenin temel ilkelerine ve ortak değerlerine bağlı olması, ülkesine duyduğu sevgiyi etnik kimlik, inanç ve sosyo-kültürel farklılıkların üstünde tutması” ortak anlamına gelmektedir.

1.1. AMAÇ VE ARAŞTIRMA PROBLEMİ/SORULARI/HİPOTEZLERİ

1.1.1. Araştırmanın Amacı

Sporcularda yurtseverlik tutumunun etnik ve kültürel kimlik, doğulan ve yaşanan coğrafi bölge, spor türü, milli sporcu olma ölçütü, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, siyasi görüş, dindarlık düzeyi, kendisini ülkesine ait hissetme, T.C. devleti vatandaşı olmaktan mutlu olma ve milli sporcu olarak temsil etmekten guru duyma vb. değişkenler açısından incelenmesi bu yüksek lisans çalışmasının amacını oluşturacaktır.

1.1.2. Araştırmanın Önemi

Yapılan literatür taraması sonucunda ülkemizde vatanseverlik kavramı üzerine 4.640, yurtseverlik kavramı üzerine 1.760, milliyetçilik kavramı üzerine 26.800 bilimsel makale çalışması (Google akademik, 2020) yapılmakta olup, yükseköğretim kurumu tez arama merkezi resmi sayfasında yurtseverlik kavramı üzerine 9 adet, vatanseverlik kavramı üzerine 23 adet, milliyetçilik kavramı üzerine 226 adet yüksek lisans ve doktora tezi çalışması bulunmaktadır (Yüksek Öğretim Başkanlığı, 2020). Bu çalışmalar içinde Karaca’ nın, (2019) yurtseverlik kavramı üzerine takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin yurtseverlik tutumları ile hoş görü eğilim düzeylerinin araştırılması konulu tez çalışması yurtseverlik tutumu üzerine spor bilimleri alanında yapılan tek çalışma olduğu görülmüştür.

1.1.3. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmada problem cümlesi “Sporcuların yurtseverlik tutumlarında; cinsiyet, eğitim durumu, gelir düzeyi, yaş, algılanan etnik köken ve kültürel kimlik, doğulan ve yaşanan coğrafi bölge, spor türü, milli sporcu olma ölçütü, , elde edilen başarı düzeyi, ülkesini temsil etme başarısı, siyasi görüş, dindarlık açısından kendisini tanımlama, kendisini ülkesine ait hissetme duygusu ve ülkesini temsil etmekten aldığı haz vb. bazı sosyo demografik değişkenlere göre fark var mıdır?” olarak belirlenmiştir.

1.1.4. Araştırma Soruları

Araştırma kapsamında aşağıda belirtilen sorulara (problem cümlelerine) yanıt aranacaktır.

1. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında cinsiyete göre fark var mıdır?
2. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında gelir düzeyine göre fark var mıdır?
3. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında yaş durumuna göre fark var mıdır?
4. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında eğitim durumuna göre fark var mıdır?
5. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında hayatının son beş yılında yaşadığı yere göre fark var mıdır?
6. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında etnik kökenlerine göre fark var mıdır?
7. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında kültürel kimliklerine göre fark var mıdır?
8. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında spora devam süresine göre fark var mıdır?
9. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında spor kategorisine (genç-büyük) göre fark var mıdır?
10. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında spor dalı (bireysel-dövüş) göre fark var mıdır?
11. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında milli sporcu olmak fark yaratır mı?
12. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında milli sporcu sınıflarına (A-B-C) göre fark var mıdır?
13. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında milli sporcu olarak temsil sayısına göre fark var mıdır?
14. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında sporcunun başarı düzeyine göre fark var mıdır?
15. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında siyasi görüş düzeyine göre fark var mıdır?
16. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında dindarlık düzeyine göre fark var mıdır?
17. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında kendisini ülkesine ait hissetme düzeyine göre fark var mıdır?
18. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme düzeyine göre fark var mıdır?
19. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayı isteme düzeyine göre fark var mıdır?
20. Sporcuların yurtseverlik tutumlarında Türkiye Cumhuriyeti'ni milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyine göre fark var mıdır?

1.1.5. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma sorularına istinaden her bir değişken için kurulan hipotezler aşağıda belirtilmiştir.

- *Hipotez 1:*
H₀: Sporcularda, cinsiyet yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, cinsiyet yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 2:*
H₀: Sporcularda, gelir düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, gelir düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 3:*
H₀: Sporcularda, yaş yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, yaş yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 4:*
H₀: Sporcularda, eğitim durumu yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, eğitim durumu yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 5:*
H₀: Sporcuların son beş yıldır yaşadıkları yer yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcuların son beş yıldır yaşadıkları yer yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 6:*
H₀: Sporcularda, yurtseverlik tutumu etnik köken açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, yurtseverlik tutumu etnik köken açısından fark yaratır.
- *Hipotez 7:*
H₀: Sporcularda, yurtseverlik tutumu kültürel kimlik açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, yurtseverlik tutumu kültürel kimlik açısından fark yaratır.
- *Hipotez 8:*
H₀: Sporcularda, spora devam süresi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.
H₁: Sporcularda, spora devam süresi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.
- *Hipotez 9:*
H₀: Sporcularda, spor kategorisi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda, spor kategorisi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 10:*

H₀: Sporcularda, spor dalı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda, spor dalı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 11:*

H₀: Sporcularda, milli sporcu olmak yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda, milli sporcu olmak yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 12:*

H₀: Sporcularda, milli sporcu sınıfı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda, milli sporcu sınıfı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 13:*

H₀: Sporcularda, milli sporcu olarak temsil sayısı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda, milli sporcu olarak temsil sayısı yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 14:*

H₀: Sporcularda başarı düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda başarı düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 15:*

H₀: Sporcularda siyasi görüş düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda siyasi görüş düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 16:*

H₀: Sporcularda dindarlık düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda dindarlık düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 17:*

H₀: Sporcularda kendisini ülkesine ait hissetme düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda kendisini ülkesine ait hissetme düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 18:*

H₀: Sporcularda başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 19:*

H₀: Sporcularda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutlu olma düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutlu olma düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

- *Hipotez 20:*

H₀: Sporcularda Türkiye Cumhuriyeti'ni milli sorcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratmaz.

H₁: Sporcularda Türkiye Cumhuriyeti'ni milli sorcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyi yurtseverlik tutumu açısından fark yaratır.

BÖLÜM 2: ALANYAZIN TARAMASI (LİTERATÜR)

2.1. Yurtseverlik

Doğacağı ve yaşayacağı yeri seçme şansına sahip olmayan insanın bir coğrafyayı yurt olarak seçmesinin temel nedeni; bulunduğu coğrafi bölgede kendine has yaşama amacını belirlemesi, mutlu olma koşullarını yaratması ve bunun sonucunda toplumun bir üyesi olmasıyla “biz duygusu” hissetmesi, diğerleriyle ortak değerler oluşturmaları ve bu değerleri başkalarına karşı koruma gereksinimidir (Arık, 1990).

Yurtseverlik, bireyin ülkesi ile olumlu özdeşleşmesi ve ona karşı olumlu duygular beslemesidir (Hand, 2011). Yurtsever birey ülkesini sevmenin yanında onun refahı için endişe duyar, onun iyiliğini artırmak için fedakârlık etme isteğine sahiptir ve ona ait hisseder (Nathanson, 1993). Yurtseverlik, ülkesine bağlı olmakla gelişen bir sosyal kimlik yaratır. Bu şekilde birey kendi milletinin ortak kültürüne saygı, paylaşılan kaderinden gurur duyar (Bar-Tal, 1993). Yurtseverlik, yabancı ve emperyalist olan ülkere karşı sömürgeci zihniyetlerin kendi ülkesine zarar vermesini engellemek adına ülkesinin ve yurttaşlarının yaşam hakkını savunmak, sosyo-ekonomik olarak yaşamlarını geliştirmek ve bu davranışı yaşadığı ülkeye bir borç olarak tanımlanmaktadır (Cafaro, 2009). Yurtseverlik, kimliklerini ulusal sembollerle ortak bir psikolojik kimlik olarak pekiştirmek isteyen insan için bir gereksinimdir. Diğer bir deyişle yurtseverlik, duygusal istikrarı ve psikolojik güvenliği sağlayan bir grup kimliğidir (Holsti, 1995). Yurtseverlik her insanın doğuştan getirdiği, neredeyse içgüdüsel bir duygudur (Çancı, 2008). Yurtseverlik olumlu bir tutum izlenimi verse de siyasi, kültürel, eğitsel ve sosyal nedenlere bağlı olarak yurtseverliğin olumsuz işlevleri ortaya çıkabilir (Kahne ve Middaugh, 2006).

İnsanın geçmişten günümüze kendini sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi, bilimsel vb. alanlarda geliştirmesi ait olduğu dünyayı da şekillendirmesine neden olmuştur. Bu değişim doğrultusunda oluşturulan değerlerin de zamanla insandan insana ve toplumdan topluma farklılık gösterdiği görülmektedir. Yurtseverlerin amaç ve değerleri de bu değişim doğrultusunda sabit kalmayıp zamanla farklı toplumlarda farklı bakış açıları ile ele alınmış ve (Bar-Tal ve Staub, 1997) yurtseverliğin tanım ve anlamı tarihsel olarak toplumlarda farklılık göstermiştir. Yurtseverlik, ayrımının kaynağını “yurtseverin ülkesine karşı neden özel ilgisi vardır?” sorusunda aramaktadır. Ona göre, bu ayrımı oluşturan sorunun cevabı farklı iki ana unsura işaret eder. Yurtsever doğduğu, yaşadığı ya da kendini ait hissettiği farklı bir ülkede yaşamını devam ettirir o ülkesini belli

niteliklere, değerlere, belirli kazanımlara göre sevdiği gibi sadece yaşadığı ülkeyi kendisine ait hissettiği içinde sevebilir ve ilki değerleri temel alan yurtseverliği vurgularken ikincisi yurtseverliğin egosantrik (ben merkezci) özelliğine işaret eder (Primoratz, 2002).

Yurtseverliğin farklı tanım ve çözümlenmesinin, kişi ve toplumların yurtseverlik algı ve tutumlarının ana farklılığının kaynağını bilişsel ve duyuşsal bakış açısından ortaya çıkar. Bu farklılık çoğuzaman aynı duyuşsal tutuma sahip olan bireylerin bilişsel boyuttaki farklılaşmalarından kaynaklanabileceği gibi, benzer bilişsel tutuma sahip olanlar arasındaki duyuşsal farklılıktan da kaynaklanabilir. Bu farklılığı vurgulamak amacıyla bazı araştırmacı ve yazarlar farklı kavram oluşturmak amacıyla yurtseverliğin bu iki ana boyutundaki farklılaşmaları adlandırarak açıklamaya çalışmışlardır. Örneğin, Staub (1997), yurtsever tutum ve eylemleri kör ve yapıcı yurtseverlik olarak iki kategori altında sınıflandırırken benzer bir yaklaşımdan hareketle yalancı yurtseverlik ve gerçek yurtseverlik ayrımı ilk kez Adorno vd. (1950) tarafından yapılmıştır. Yurtseverliği açıklarken oluşturulmaya çalışılan adlandırmalar her ne kadar kişiden kişiye değişse de bu farklı isimler altındaki kuramsal içerikler çoğu zaman büyük benzerlik göstermektedir (Schatz, Staub & Lavine, 1999).

Yalancı yurtseverlikte ulusal kültüre körü körüne bağlanma ve eleştirisiz bir sadakat ve diğer ulusların reddi söz konusudur. Gerçek yurtseverlikte ise ülke sevgisi öne çıkar ve ulusal değerlere bağlılık eleştirel bir temele dayanır ve yurtsever bir birey aynı zamanda başka ulusların değerlerine ve gidişatlarına karşı toleranslıdır. Sonrasında Somerville (1981) de ikili bir sınıflama yapar; ilki cahil ve irrasyonel yurtseverlik, ikincisi mantıklı ve muhalif yurtseverliktir (Schatz vd., 1999). Bu iki yurtseverlik biçiminden birincisini “kör yurtseverlik” (blind patriotism), ikincisini ise “yapıcı yurtseverlik” (constructive patriotism) olarak adlandırır. Ona göre, yurtseverliğin iki ana boyutunu oluşturan iki yurtseverlik biçimi birbirinden farklıdır (Staub, 1997).

2.1.1. Kör Yurtseverlik

Kör yurtseverlik bir aidiyet türü olarak, yaşadığı ülkenin eylem ve politikasını olduğu gibi düşünmeden, sorgulamadan kabullenme, değişmeyen bir itaat ve sadakatle uygulamak olarak ifade edilmiştir (Schatz ve Staub, 1997). Bu itaat ve sadakatle bağlılık, uluslararası politika, diğer toplum ve bireylere karşı ayrımcı, zararlı ya da insan haklarına uygun olmayan davranış ve düşünceler olduğunda bile geçerlidir (Bar-Tal ve Staub, 1997). Kör yurtseverliğin ülkesine karşı böylesine bir bağlılık duygusu ile aidiyet

düşüncesi bireylerin sosyal, ekonomik ve eğitimsel olarak gelişimleri doğrultusunda toplumdan topluma ve zamandan zamana farklılaşabilen bir olgu ve nesnedir. Staub'a göre (1997) bu nesne vatan, millet, devlet, görüş, ideoloji ya da bir kavram olabilir. Fakat değişmeyen tek şey bu nesneye ya da ona hizmet etmek anlamına gelen eylemlere koşulsuz sadakattir. Kör yurtseverlikte, ülkenin ulusal ya da ülke içinde oluşturduğu politikalarını eleştirmemenin yanında, farklı insanların da böyle bir eleştirel duruma kalkışmalarına tahammül gösterememek ve gerekirse bunu yapan bireylerin davranışlarını ihanet olarak kabul etmek söz konusudur. Bu yönüyle siyasal olarak ılımlı ve yapıcı olması ve mevcut durumun devamlılığını amaçlaması beklenen kör yurtseverlik değişime karşı koyma eğilimi içerir.

2.1.2. Yapıcı Yurtseverlik

Yapıcı yurtseverlik ise insanların, toplumları oluşturan temel insani değerlere zarar verebilecek ya da o toplumun ilgi ve oluşumunu yok edecek bir durum ya da davranış sezdiklerinde o davranış ve tutumu oluşturan farklı toplumların hatta yaşadıkları toplumun dahi politika ve eylemlerine karşı çıkmasını gerektirir (Bar-Tal ve Staub, 1997). Bir ulusal bağlılık türü olan yapıcı yurtseverlik, olabildiğince yapıcı bir düşünce ve bağlılık ile sorgulama, eleştirme ve eskiyi değiştirmeye çalışma ve sürekli yenilikçi yaşam tarzını benimser (Schatz ve Staub, 1997). Yapıcı yurtseverliğin yaşanılan ve ait olunan topluma, bağlı olduğu toplumun eylem ve politikalarına getirdiği eleştiri ve sorgulama, kör yurtseverlikle karşılaştırıldığında yapıcı yurtseverliğin etkinliğinin daha az bir bağlılık türü olduğu anlamını ortaya koymaz. Yapıcı yurtsever, yaşadığı ve ait olduğu topluma değer verdiği ve ona sadakatle bağlılık duyduğu için onu eleştirileriyle olumlu bir yönde geliştirmeye çalışır (Staub, 1997). Toplumlara birarada tutan ve bağlılık duygusunu arttıran birçok sosyal olgudan biri olan spor, dünyada en göz alıcı toplumsal olgulardan biridir ve farklı kültürlerden toplumları ve bireyleri bir araya getirme özelliğine sahip, belirli kurallar dâhilinde işleyen sosyal bir organizasyondur (Talimciler, 2008). Spor, katılımcıların sadece fiziki, psikolojik ve sosyal yönden gelişimini sağlayan bir faaliyet değildir. Katılımcıların kendi ve yaşadıkları toplumun hayatına bakış açılarını ve değer oluşumlarını da etkiler. Sporcu, spor da kazanma duygusu ile ülkesine bağlılığını da ifade etmiş olur (İnam, 1993 ve Öztürk, 1998). Spor, katılımcısına ve izleyicisine farklı alanlarda kazanım sağlayan ve içinde birçok amaç barındıran aktif ve pasif olarak hizmet veren toplumu kültürünü kapsayan, ekonomik kazanımı olan ve politik sistemlerle etkileşim dâhilinde olan ve bu etkileşimden yola çıkarak rekabeti

dostluğu hedefleyerek, teknik-taktik, fizyolojik, estetik, mesleki ve iletişimsel bir süreç içinde toplumları kaynaştırma gücü vardır (Saçal, 2019). Yurtseverlik, toplumsal yaşantının temel yapısını oluşturan toplumsal değerlerden biridir. Belirtildiği üzere spor toplumları bu değerler etrafında birleştirerek ortak bir bilinç oluşturma'nın önemli bir aracıdır. Bu nedenle spor, ulusların maddi ve manevi bütünlüğünü sağlama, yurttaşlarına ulusal bilinci oluşturma ve bu bilinç etrafında birleştirmede en etkili araçlardan biri olarak görülmektedir (Uyar, 2019).

2.2. Milliyetçilik

Milliyetçilik, son iki yüz yıldır sosyoloji ve tarih alanında yer bulan ve tanımı yapılmakta birçok araştırmacı ve yazar tarafından zorlanılan kavramlardan biridir. Tarihsel süreç içerisinde toplumsal, felsefi, siyasi ve ideolojik bir hareket olarak sınıflandırılması oluşum ve gelişim süreci içerisinde benimsendiği ülkenin kendi öznel durum ve koşuluna göre farklılık gösterdiği için, milliyetçilik anlayışı toplumdan topluma farklılaşmaktadır (Küçükşen, 2018). Milliyetçilik literatürünü oluşturan her kuramcı milliyetçilik kavramını ele alırken yaşadığı dönemin etkenlerinden ve farklı bakış açılarından yola çıkarak bu kavramı tanımlamaya çalışmıştır. Milliyetçiliğin kesinleşmiş ve tüm insanlığı kapsayan ilkelerinin olmaması, farklı toplumlarda farklı tarihsel bağlamlara bağlı olarak birbirine tamamen zıt ideolojilerle bağdaştırılmasına sebep olmaktadır (Kalaycı, 2007). Milliyetçilik alanında saygın bir akademisyen olan İngiliz tarihçi John Breuilly, milliyetçiliği "bir fikir, bir duygu veya politik bir hareket " olarak gören farklı yaklaşımların olduğunu belirtiyor (Breuilly, 1993). Milliyetçilik alanında birçok çalışmaya yön veren Ernest Gellner, milliyetçiliğin siyasi birimin ulusal birimle eşleşmesini öngören politik bir ilke olduğunu savunmuştur (Gellner, 1983). Gellner'ın düşüncelerini eleştiren Benedict Anderson, Hayali Cemaatler kitabında milliyetçiliğin sahte ve imal edilmiş bir politik düşünce olmadığını milletin ve milliyetçiliğin özel bir kültürel yapımı olduğunu bu ideolojinin 18. yüzyılda ortaya çıkarılıp hanedan ve krallıkları bu düşüncenin etkisi ile zayıflatan milletler tarafından benimsenen bir ideoloji olduğunu savunmuştur (Anderson, 2006).

Literatürde tam olarak hangi tarihte ortaya çıktığı üzerine yapılan tartışmalar ışığında birçok araştırmacı milliyetçiliğin ortaya çıkışının 15. yüzyılda Batı Avrupa'da Sanayi devrimi başlamasına ve Avrupa'da krallarca oluşturulan feodal sistemin yok olmaya başlamasına neden olduğunu savunsa da birçok araştırmacı ve tarihçi milliyetçiliğin doğuşunu 17. yüzyılın sonları 18. yüzyılın başlangıcı olarak

adlandırmaktadır. Bu dönemde milliyetçiliği tanımlamak ve anlamlandırmak adına birçok araştırmacı milliyetçiliği ilkçi yaklaşım, modernist yaklaşım ve etno sembolcü yaklaşım olmak üzere üç farklı boyutta açıklamaya çalışmışlardır (Eyüp, 2020). Araştırmacılar içerisinde ilkçi yaklaşımı benimseyenler ilk milliyetçilik davranış ve düşünce örneklerini antik çağlara, eski Mısır'a ve Sümerler dönemine bağlayarak milliyetçiliğin olmadığı bir çağ olmadığını millet kavramı ile aynı kavramda eski çağlardan beri var olan bir yapı olduğunu savunmuşlardır (Özkırmı, 2013, s. 79).

Eric Hobsbawm, Ernest Gellner ve Benedict Anderson gibi modernist yaklaşımı benimseyen düşünörlere bakış açısına göre milliyetçilik, toplumların kapitalist yaşama geçiş süreçlerinin bir ürünü olan endüstrileşme, sanayileşme kazanımlarının yok olmasını engellemek adına ulus devletlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan modern çağa ait bir kavram olduğunu savunmuşlardır (Gellner, 1983, s. 55). Modernist yaklaşımın tersine ve bu yaklaşıma tepki niteliğinde açıklamayla çıkan etno sembolcölere göre milliyetçiliğin etnik kimlikten ve kökenden bağımsız ele alınamayacağını ve modern milletlerin doğuşunun geçmişten bağımsız olmadığını milliyetçiliği toplumların etnik bağı ve bu bağ üzerinden oluşturduğu birlikteliği yok sayarak bu kavramı sadece kapitalizm, endüstrileşme gibi modern süreçlerle açıklanmasının yetersiz olduğunu öne sürerler (Özkırmı, 2013, s. 204-208).

Tarihçi Kedourie, milliyetçiliğin 19. yüzyılda keşfedildiğini ve Alman filozofu Kant (1724-1804)'ın milliyetçiliğin öncü düşünörü olduğunu savunmuştur. Kant'ın milliyetçilik kavramına farklı bir bakış açısı getirmek amacıyla açıklamaya çalıştığı, milletlerin kendi kaderini belirleyen birey (bireysel otonom) düşüncesi ulusların kendi kaderini belirleme hakkı söylemine zemin hazırlamıştır. Kant'ın bu düşüncesi kültürü ve dili ortak olan ulusların kendi ulus-devletini kurması gerektiğini savunmuş ve ulusları tanımlamak ve anlamak için dilin en önemli ölçüt olduğunu savunarak zamanla yeni bir politik düşünce ve söylemin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Her bir ulusun ve o ulusa ait bireylerin yaşam hakkının sağlanması ve özgürce yaşaması için her toplumun örgütsel olarak bir bilin oluşturup kendi ulus-devletini kurması gerektiğini çünkü bir ulusun üyelerinin özgürlüğünün ve mutluluğunun ancak kendi ulus-devleti içinde mümkün olacağını ileri sürmüştür (Kırlıç, 2007).

19. yüzyılda ulus kavramını temel alan modern ve bağımsız devletlerin kurulmasına Fransız ihtilalinin çıkış kaynağı olan milliyetçilik akımı öncülük etmiştir. Tüm toplumları kapsayan ihtilalinin sağladığı özgürlük düşüncesi ile hareket eden aynı

ırka mensup bireyler yaşadıkları sınırlar içerisinde yeni devletler kurmaya yönelerek kendi ulus devletlerini kurmaya başlamışlardır. Bu bağlamda milliyetçilik akımının yıkıcı etkisi içerisinde çok ulusu milletleri barındıran devletler üzerinde olmuştur. Çok uluslu devletlerin yıkılma sürecine girmesine neden olan iç karışıklıklara neden olan ve hiyerarşik krallık düzeninin yok olmasını sağlayan Ulus devletlerin ortaya çıktığı dönemdir. Bu dönem ve sonrasında 20. yüzyılın ortasında başlayan ve özellikle I. Dünya Savaşı sonrasında kurulan yeni yönetim biçimleri zamanla şekillenmeye başlamış ve hanedanlık önemini yitirmiştir (Yanık, 2013). Fransız devrimi düşüncesinden etkilenen Alman filozoflar Fichte “bireyin özgürlüğü ancak bütünüyle özdeşleştiği zaman mümkündür” ve Herder’in “her dil birbirinden farklıdır ve her topluluğun kendine ait bir düşünce tarzı vardır” şeklindeki düşünceleri insanların var olan toplum ilişkilerini sorgulamasına ve yeniden yapılandırmaya başlamasına zemin hazırlamış (Özkırımlı, 2013, s.32-34).

Milliyetçilik, Avrupada liberalizm, sosyalizm ve 2. Dünya savaşının etkileri ile şekillenmişse de 20. yüzyılda küreselleşen dünyanın etkileri ile ulusal devlet yapılarının oluşturulması amacı ile bir ideoloji olarak yeni tanımları yapılmaya başlanmış (Turan, 2011) olarak milliyetçilik, 20. yüzyılda ideolojik olarak devletin mensubu olan bireyleri kendi ulusal çıkarlarına uygun dünya görüşü etrafında birleştiren ile milletin birliğini sağlamayı hedefleyen ve bu dünya görüşü çerçevesinde bir vatandaş olarak belirli yükümlülükleri yerine getirmesini isteyen bir ideoloji olarak tanımlanmıştır (Köker, 2007). Farklı bir bakış açısı ile milliyetçilik, toplumları “milletleştirme politikaları” sayesinde insanları adeta türdeşleştirerek, farklılıkların törpülenmesini ima ederek her devletin bir milleti her milletin de bir devleti olması gerekliliği tezini savunur (Selçuk, 2012, s.123). Bu yönüyle milliyetçilik toplumların kendi kültür değerleri ve yaşam tarzı temelinde oluşan farklılıklarını “fark etme” bilincini toplumlara emopze ederek bu toplumlarda ortak bir ulusal kimlik yaratılması yolunda önemli bir ideoloji olmuş ve ulus-devletin kurulması noktasında geniş kitleleri etkilemiştir.

Milliyetçiliğin toplumları ve devletleri kapsayıcı ideolojisinin kullanışlı ve işlevsel bir kavram oluşu ve dolayısıyla birbiriyle bağdaşmayan özellikte birçok anlam, tipoloji ve teoriye sahip olması, tanımının tarihsel süreç içerisinde tek bir anlamla yapılamamasına ve her dönemde tanımının her toplumda farklılaşmasına neden olmuştur. Tanımında yapılan farklı bakış açıları ile millet, milliyet, etnisite, kültür, ırk,

ırkçılık, halk, yurtseverlik vb. diğer terimlerle de iç içe geçmiş ve anlam karmaşasına neden olsada yurttaşlık, yurtseverlik, popülizm, etnizm, etnosantrizm, yabancı düşmanlığı, şovenizm, emperyalizm gibi terimlerle zenginleşerek kapsam ve genişliği artmıştır (Ertan ve Örs, 2018, s. 41).

Milliyetçilik, bireylerin sahip oldukları ülkenin siyasi sınırları içerisinde her bir bireyin gelecek nesillerin özgür şekilde yaşamlarının devamlılığına olanak sağlamak ve bu devamlılığı temsil eden bağımsız bir siyaset yürütebilme hakkını savunan ve ülkesinin devamlılığını sınırlamaya yönelik her tutum ve düşünceye karşı ideolojik olarak hatta gerektiğinde silahlı mücadele ile de karşı çıkan bir akım olarak ifade edilir (Sönmezoğlu, 2000). Milliyetçilik, milletlerin oluşturulma sürecinde bir millete ait olma düşüncesi ile bu bilinç ve duyarlılık etrafında o milletin dilini, dinini, toplumsal yapısı ve siyasal düşüncesini benimsetme ideolojisi (Ertan ve Örs, 2018, s.41).

Günümüzde milliyetçilik, bireyleri içinde yaşadığı topluma duygusal ve ideolojik olarak aidiyet duygusu ile bağlayan kuvvetli bağdır (Çapkın, 2014). Kohn' a göre milliyetçilik bireyleri toplum yapma ve toplumlardan ulus oluşturma bilincidir. Baydur'a göre, milliyetçiliğin asıl amacı ve kazanımı toplumlarının ulus olma aşamasına varma çabasının hem bir ürünü hem de ideolojik aracı olmasıdır (Baydur, 1994). Tagore'ye göre milliyetçilik insanın manevi hayatını kuşatıp insana değer veren duygularını yok eden bir hastalıktır (Tagore, 1999). Balibar birçok araştırmacıdan farklı olarak milliyetçiliğin ırkçılık yönünü vurgulamayı amaçlamış, milliyetçiliğin ırkçılığın ortaya çıkmasında asıl sebebi değilse düşünsel ve ideolojik olarak benimsenmesinde belirleyici koşulu olduğunu ifade etmekte (Balibar, 2000). Miles milliyetçiliğin ulus-devlet'in kriz ve çatışma dönemlerinde toplum oluşturma duygusunu devam ettirmesinin bir aracı olduğunu belirtmekte (Miles, 2000). Carr ise milliyetçiliği bireycilik ve demokrasinin özgürlük ve eşitliğin reddi olarak görmekte (Carr, 1999). Hayes ise milliyetin kültürel temellerinin-ortak dil, ortak tarih, gelenekler-eğitim süreci tarafından popüler vatanseverliğin hedefi haline getirilmesi sonucunun milliyetçilik olduğunu ifade etmektedir (Hayes, 1995).

2.3. Yurtseverlik ve Milliyetçilik Kavramlarının Karşılaştırılması

Milliyetçilik büyük imparatorlukları ve bu imparatorlukların temsil ettiği hanedanlık düzenini kaldıran, ortak dil, tarih ve değerler etrafında tüm halkı kapsayan ve yeni bir ulus devleti oluşturmayı hedefleyerek eski meşrutiyetleri yok eden bir ideolojidir (Güzel, 2016). Milliyetçilik kavramı üzerine birçok tanım

yapılsada ideolojik olarak kullanılması her dönemde ve millette farklı anlam ve tanımlamalara neden olmuştur. Bazı düşünürlere göre milliyetçilik, bağımsız bir hayat yaşamak ve aynı sınırlar içinde yaşayan ve kendini tek bir milletin üyesi olarak gören bireylerin yaşadıkları toplumu yüceltmek ve yükseltmektir (Ertan, 2014). İnsanda var olan ait olma duygusu, duygu ve mantık temeline dayalı olarak ortaya çıkan yerleşik bir bağlanma duygusudur. Bu bağlanma bireylerin birbirlerine olan ihtiyaç duygusundan kaynaklı birlikte yaşama güdüsüdür ve sosyal ilişkilerin oluşmasını sağlayarak toplumsallaşmayı başlatır (Özkan, 2018). Milliyetçilik, toplumların tarihten aldıkları kültürel miras zenginliğinden faydalanan bu mirasın bıraktığı dil, gelenek ve değerleri gündeme getirip toplulukları bu kavramlar üzerinden şekillenen yaşantı üzerinde bir araya toplayarak ideolojisini devam ettirir (Ertan ve Örs, 2018). Eriksen'e göre milliyetçilik, birçok kavram ve tanımlanın aksine ulus oluşturma ideolojisi ile bağdaşan ve zamanla geniş tabanlı modern topluma uydurulmuş yapmacık ve belirli bir amaca hizmet eden bir çıkar ilişkisi olarak tanımlanan ulus-devlet birlikteliğinin ideolojisidir (Eriksen, 2004). Belirtildiği gibi milliyetçilik üzerine dönem dönem birbirinden farklı tanım yapılmış olsada milliyetçilik için yapılan tanımları belli bir sınıflandırma ile sunmak mümkündür. Milliyetçilik, bir millete ait olma duygusu ile milletlerin oluşturulma ve geliştirilme süreci, bir toplumun dil ve değerlerinin temsili, milleti temsil eden siyasi hareket ve ya milleti bir arada tutan ve belli sınırlar içinde yaşatan ulusal bir değerdir (Kışı, 2020). Günümüzde küreselleşmenin yaygın etkisi nedeni ile toplumları oluşturan birçok ulusal değerlerin yeni anlam ve açıklamalar ile kavramsallaştırıldığı görülmektedir. Bu değerlerden biri de yurtseverliktir. Yurtseverlik, zamanla gelişen ve farklı ideolojik düşüncelerden beslenerek küreselleşmenin toplumlar üzerinde yaptığı etkiden faydalanan özellikle içerisinde çokkültürü barındıran toplumlarda sosyal uyum açısından en çok tartışılan ve tanımlı yapılmaya çalışılan konular arasında olmuştur (Janmaat & Mons, 2011). Bu tanımlar incelendiğinde, yurtseverliğin temelde bağlılık, sevgi, aidiyet ve kimlik, devlet, sosyal ve kamusal yaşam ile ilişkilendirilmesi milliyetçilik ile aynı bağlamda ele alınmasına neden olmuştur. Milliyetçilik daha çok ortak gaye ve amaçla yaşayan toplumlarca paylaşılan bir ortak tarih, oluşturulan etnik yapı ve tek bir ulusun kültürel özelliklerini ifade ederken benzeşik bir sosyal yapı oluşturmak için gerekirse yabancıların dışlanarak aynı düşüncede yaşayan sosyal yapı oluşturmaya

odaklanmıştır. Yurtseverlik ise, milliyetçilikte olduğu gibi paylaşılan ortak değerler ve ulusu yansıtan kültürel özellikleri benimser fakat buna karşın ulusu ayrıştıran etnik farklılıkları dikkate almaz ve milletlerin toplumsal birliğine merkeze alır (Öztürk ve Ersoy, 2015). Yurtseverliğin milliyetçilikten farklı olduğu görüşünü savunan Viroli, ırk, dil, gelenek, kültür gibi siyaset dışı unsurlar yurtseverlik ile bağdaşmaz çünkü milliyetçiliğin yerel sınırlılığı ve dışlayıcılığına karşın yurtseverliğin evrensel kapsayıcılığı ve farklılıkları yok sayan bütünleyici bir kapsam olarak görmektedir (Öztürk, 2015). Milliyetçilik etnik bir grubu içine alan ve bu grubun tüm fertlerini millet olarak tanımlarken yurtseverlik daha çok aynı toprağı memleket edinen toplumlar için geçerlidir ve sınırları belirli bir coğrafyada kendini gösterir (Güven, 2018).

2.4. Siyasi Düşüncede Yurtseverlik

Toplumsallaşma süreci içerisinde birey, geçmişten bugüne getirdiğı gerçekliğiyle devamlı bir dönüşüm içerisinde var olmayı sürdürür. Bu süreç, bir bütün olarak bireyin doğasını ve ötesinde parçası olduğu değerlerin etkisi ile ulaştığı toplumsallaşma süreci ve bu toplumsallaşma sürecine etki eden tüm değer ve kavram mekanizmalarını anlamaktan geçer. Bu değerler içerisinde yer alan siyaset kavramı toplumların sosyal ve kültürel yaşamının anlaşılmasına olanak sağlar. Siyaset, vatan ve yurt kavramı ile farklı grup ve kökenden oluşan belli bir coğrafyada belli sınırlar içerisinde yaşayan toplumların kendilerinin seçtiğı otoriteye ortak olma yoluyla birbirleriyle uzlaştırılması yönündeki etkinlik olarak tanımlanabilir (Hegue ve Harrop, 2016). Siyaset kelimesi dilimize Arapça'dan geçmiş ve insan topluluklarının yönetilmesi anlamını içerecek biçimde genişlemiştir (Ateş, 2015). Aynı ya da farklı etnik kökenden oluşan toplumların aynı sınırlar içerisinde çatışmadan uzak ve aynı değerler üzerinde yaşamasını kontrol eden ve siyaset kavramı üzerinden hayat bulan otorite, iktidarı elinde tutan bir oluşumdur. Siyasi gücü elinde bulunduran siyaset, toplumların oluşturduğu değerlerin otorite tarafından yönetilmesi olarak açıklanır (Easton, 1953). Siyaset, belirli bir yönetim birimi içerisinde farklılaşan çıkarlara, bütün toplumun refahını ve mevcudiyetini sürdürmesi için iktidardan pay verilmesi suretiyle uzlaştırılması faaliyetidir (Crick, 1962). Yapılan tanımlar doğrultusunda siyaset, belli değerler üzerinden inşa edilmiş toplumların yine o değerleri kontrol edilerek o toplum tarafından seçilmiş otorite tarafından yönetilmesini sağlayan bir kavramdır (Runciman, 2019). Otoritenin kendi yönetimini tesis etmek, devlet

içerisinde iktidarın meşru uygulanışını ve toplumun etkin olarak düzenlenmesi amacını sağlamak amacı ile Avrupa'ya 19. Yüzyılın başlarında girmiş olan milliyetçilik siyasal bir doktrindir (Kedourie, 1961). Brich'e göre, insanlık tarihindeki en başarılı siyasal ideoloji ve siyasal otoritenin sosyal temelleri ile ilgili bir doktorin olan milliyetçilik bu doktrine göre ideal bir yönetim için, yöneticilerin yönettikleri topluma mensup olmaları ve aynı zamanda toplumun da sınırlarına tekabül eden devletin belirlenen sınırlarının tamamında hükmediyor olmaları gerekir. Bu kabullerden hareketle milliyetçilik anlayışı tek bir topluma mensup olan fakat siyasi nedenlerle fiilen çok sayıda yönetim birimine bölünmüş olan halkı tek bir yönetim altında birleştirmek isteyenlerin oluşturduğu siyasi bir anlayıştır der (Birch, 1993). Bu anlayış çerçevesinde toplumları aynı ideoloji ve düşünce etrafında toplayan milliyetçilik kavramını Ernest Gellner, siyasi ideolojinin ulusal ideoloji ile eşleşmesini öngören ve toplumların dizayn edilmesi sürecinde milliyetçilik düşüncesinin etkili politik bir ilke olduğunu savunmuş ve milliyetçilik ve siyasi düşüncenin birbirinden beslenen bir ideoloji olduğunu savunmuştur (Gellner, 1992). Bireyin ülkesine karşı olumlu duygular beslemesi ve ülkesi ile özdeşleşmesini sağlayan (Hand, 2011), ülkesinin refahı için çabalayan ve onun iyiliğini arttırmak için fedakarlık yapmasını gerektiren bir tutum olan (Nathanson, 1993) yurtseverlik bireylerin ülkesine bağlılığı üzerinden bir siyasal ideoloji kapsamında sosyal kimlik yaratılmasına olanak sağlar (Bar-Tal, 1993) ve yabancı ve emperyalist olan ülkelere karşı sömürgeci zihniyetlerin kendi ülkesine zarar vermesini engellemek adına ülkesinin ve yurttaşlarının yaşam hakkını savunmak, sosyo-ekonomik olarak yaşamlarının belirli sınırlar içerisinde korunması için bu ideolojiyi kapsamında toplumu dizayn edecek otoritenin oluşmasına olanak sağlayacak siyasi düşünce olarak tanımlanmaktadır (Cafaro, 2009). Bu bağlamda siyasi düşünce, yurtseverlik ve milliyetçilik düşüncesi doğrultusunda bir ülkeye ait olma duygusu ile milletlerin oluşturulma ve geliştirilme sürecini temsil eden siyasi hareket ve ya milleti bir arada tutan ve belli sınırlar içinde yaşayan ulusların etkilendiği bir değerdir (Kişi, 2020).

2.5. Ayrımcılık Kavramı

Ayrımcılık (discrimination), tanım olarak toplumlarda azınlık olarak görülen gruba zarar veren dışayıcı, baskıcı ve ayrıştırıcı tutum ve davranışların uygulanması olarak ifade edilmektedir. Bir toplulukta belirli bir ideoloji ırk, din, dil, cinsiyet vb. sebeplerle herhangi bir başka gruba ayırım gözeterek davranma veya toplumun belli

karakteristik özelliklere sahip bir kesiminin diğerlerine sağlanan imkân ve fırsatlardan yoksun bırakılması şeklinde ifade edilebilmektedir (Türkkaya, 1996, s.1). Göregenli (2012:1)'e göre, ayrımcılık, bireylerin ya da toplumun sahip olduğu “önyargılar” veya “kalıp yargılar” nedeniyle bireylere veya toplumun belli bir kesimine karşı oluşturduğu dışlama durumunu anlatmaktadır. Ayrımcılık, sahip oldukları ırk, toplumsal cinsiyet vb. özelliklerinden dolayı bireylere karşı geliştirilen önyargılı ve olumsuz davranışlardır (Barker, 1995, s. 85).

2.6. Kimlik Kavramı ve Türleri

Kimliğe ilişkin değerlendirmeler, kimliğin hem bireysel hem de sosyal taraflarına gönderme yapmaktadır. Sosyal psikolojik yaklaşıma göre kimliğin sosyal tarafı; grup aidiyetleri, grup tarafgirliği, önyargılar, kalıpyargılar gibi önermeler üzerinden anlam kazanmaktadır. Kimliğin bireysel tarafı ise roller aracılığıyla ortaya çıkmaktadır (Stets ve Burke, 2000). Bu yönüyle sosyal psikoloji, kimliğin merkezine roller, anlamlar ve etkileşimi koymaktadır. Bu yönüyle de yalnızca bütünlük, süreklilik ve aynılığı değil bunlarla birlikte “diğeri” ve “ayrım” kavramlarını öne sürerek psikolojiyle temel bir farklılığa düşmektedir (Altunoğlu, 2009).

Türkçe’de “kim” soru kökünden türemiş olan, benzer olmayı, tekliği, hangi kişi olmak sorusunun cevabını ifade eden ve zorunlu olan bir mensubiyet (aidiyet) anlamına gelen kimlik terimi, aynılığı ve değişmeyenliği içeren Latince “idem” kökünden türetilmiştir (Dalbay, 2018). Kimlik, kişinin yaşadığı toplumda ve sosyal çevresindeki konumu ve statüsünü belirleyen bütün nitel ve nicel vasıflarını tanımlayan, insanın kendini anlamlı kabul edip bu anlam doğrultusunda benimseyeceği en öz biçimdir. Yapılan araştırmalarda ve literatürde en genel anlamıyla kimlik, bireyin yaratılıştan var olan “ben kimim?” sorusuna verdiği yanıt olarak tanımlanmaktadır (Atak, 2011).

Bireyi açıklamakta temel alınan kimlik, bireyin yaşantısını oluşturan değerler ve çevresindeki değişimlerle özdeşleşmiş olduğu için bu değişimlere bağımlıdır ve birey-çevre ilişkisinden doğan düşünce ve aşantı kimliğin ortaya çıkışında iki unsuru zorunlu hale getirir. Bunlardan birincisi olan “tanımlama” kişi kimliğini dış etkilere göre belirlerken, ikinci unsur olan “aidiyet”, tanımlanmış bireyin kendisini tanımlayan çevresel değişkenlere bağlılığını öğrenmesini sağlar (Dinçer, 2017). Marcia’ya göre kimlik, bireyin dürtülerinin, inançlarının ve kişisel geçmişinin dinamik bir örgütlenmesinden oluşan bir keşif sürecidir (Marcia, 1993).

Kimlik, “öteki” ile ve “öteki”ne karşı etkileşim yoluyla şekillenen sosyal bir olgu ve dinamik bir süreç olarak görülür. Kimliğin bir konsept olarak şekil almasına ve gelişmesine içinde bulunduğu toplumu oluşturan dini, örfi, kültürel vb değerler, o toplumun yaşadığı dönemin şartları ve kendine özgü yaşam tarzı zemin hazırlayıp şekil verir. Bu ilişkiden kaynaklıdır ki, dini kimlik, etnik kimlik, kültürel kimlik, grup kimliği vb. gibi kimlik türlerinden söz edilmektedir (İdriz, 2009).

2.6.1.Dini Kimlik

Din; insanlar arasında kolektif bir toplumsal kimlik oluşturmaya amaçlayarak bireylere, topluluk bilinci doğrultusunda, ortak paydada buluşuran bir duygu ve inanç boyutuna vurgu yapan birleştirici gücü olan bir olgudur (Ertürk, 2012, s. 79). Kimliğin oluşturulması ve devamlılığının sağlanarak kimliğin inşası sürecinde dini aidiyet duygusu varlığını her toplumda hissettiren, kültürün ve değerlerin oluşturulmasında bir mekanizma olarak kullanılan kimlik inşa süreçlerinden birtanesidir. Bu değer oluşturulması için amaçlanan duygunun ortak noktasında din ve kimliğin birleştiren ortak noktada aidiyetlik yer alır. Temel olarak, bütünleştirici ve kapsayıcı yönüne vurgu yapılan ve bireyin kimliğinin inşası üzerinden toplumların şekillendirilmesinde dinin aidiyet bilinci üzerinden bir kimlik etrafında birleştirici ve bütünleştirici işlevi temel rol oynamaktadır (Arıcan ve Bulut, 2020).

2.6.2.Etnik Kimlik

Kökeni yunan dilinde “ethnos” anlam olarak “kabile” veya “ırk” olarak kullanılan etnik kelimesinin kökeni yunanca ve Latinceye kadar uzanmaktadır (Kılıç, 2012). Ethnos terimi, biyolojik ve soya dayalı farklılıkların yanında grup ya da topluluk içerisindeki kültürel benzerlik ve farklılıklara vurgu yaparak bir halkın diğerlerinden ayrı tutulması anlamına gelmektedir (Keser, 2015). Etnik kimlik, ortak soydan gelen ataların miras olarak bıraktığı tarih, yaşanan coğrafya, kültür, inan, ortak etnik gelenekler ve değerleri kapsayan, gruplararası sınırları belirleyen bir olgudur (Akto, 2014).

2.6.3.Kültürel Kimlik

Toplum ve birey birbirinden karşılıklı olarak etkilenmektedir ve bu etkileşim bireyin toplumsal değişimlerinden etkilenmesine hem de bireylerdeki değişimin

toplumsal yapıyı etkilemesine neden olmaktadır. Zira bireyler, hem sosyal, ekonomik ve politik şartlardan etkilenmekte hem de toplumu, ekonomiyi ve siyaseti etkilemekte ve değişime uğratmaktadır (Akyıldız, 2006).

Kültür; tarihsel sosyal yaşantı sürecinde yaratılan ve elde ettiği değerlerin paylaşılarak sonraki kuşaklara ileterek yaşattığı ortak değerlerin toplamıdır. Kişiye doğumu ile verilmeye başlanan kültürleme süreci ile şekillenen kast, aile, soy, inanç, etnik grup, ulus üyeliğinin yanında bireyin kendi yaşantısı yolu ile edindiği kazanımlar ve değerler o toplumun kültürel kimliğini yansıtır (Bilginer ve Erdoğan, 2013). Kültürün çok yönlü ve farklılıkları amaçlı şekilde işleyen bir kapsayıcılığı vardır. Bu kapsayıcılık bir taraftan aynı inançta mensup bireyleri aynı değerler etrafında bir araya getirebilirken diğer taraftan farklılıkları aynı çerçevede ele alan ve kapsayan heterojen bir anlayışı da temsil eder. Kültürün kapsayıcı ve çok yönlü işlevi evrensel bir özellik taşıdığını ve de farklılıkları yok saymayı başararak yerelliğe vurgu yapar (Nar, 2019).

Kültürel kimlikler, tarihsel olarak toplumların ortak deneyimlerini ve kültürel kodlarını yansıtır, bu bağlamda “biz” duygusu ile bir sadakat bilinci ve aidiyet ilişkisi kurulur. Assmann’a göre ise, ortak kimlik üzerinden kültürel sistem ortaya çıkar ve bu kuşaklar boyunca sürdürülür (Deniz ve Öksüz, 2017). Bu sistem geçmişten bugüne “olma halini” bugünden geleceğe ise “olmaya devam etmeyi” içerir. Kimlikler, kazanım ve yaşantıları, yapısal kısıtlamaları yansıtan sabit sosyal inşalar değil aksine sürekli inşa edilen ve düzenlenebilen bir olgudur (Koç ve Welsh, 2002). Yani, kültürel kimlik, toplumların düşünce ve yaşam tarzı ile şekillenen, hayatın farklı alanlarında dahi var olmayı başarabilen, kendini sürekli olarak yenileyerek toplumların düşünce ve yaşam tarzında şekillenmesine olanak sağlayan tek ya da durağan olmayan bir olgudur (Weedon, 2004).

2.6.4. Milli Kimlik

Ulus-millet ideolojisinin doğuşu modern anlamda 16. ve 17. yüzyıla dayanan ve fransız devriminin etkisiyle özgür yaşantısını siyasal düşüncesi ve değerleri ile şekillendirerek belirlediği sınırlar içerisinde sahip olduğu toprak üzerinde yaşayan vatandaşların özgür yaşaması fikri ile siyasal bir kimlik kazanmış ve şekillenmiştir (Şen, 2004). Anthony Smith’in “National Identity” (1991) isimli çalışmasında uluslar, tarihten ve atalarından miras kalan toprak parçasını, bu mirasın ortak değerlerini ve tarihsel belleğini, oluşturulan ortak kültürü, yasal hak ve görevleri

paylaşan aynı amaç doğrultusunda yaşayan bir insan topluluğunun adı ve ortak kimliği olarak tanımlanmıştır (Tezel, 2007). Milli kimliği oluşturan nesnel unsurların başında din, dil, etnik köken, ortak tarih, ülke-toprak, mitler, simgeler, kültür ve aidiyet duygusu gibi ortak değerlerin birleştirdiği topluluklarının kimlik gelişiminin temel süreçleri ulusal kimlik tanımları etrafında şekillenmiştir (Tayanç ve İnce, 2020). Milli kimlik, ait olunan ulusu ve değerlerini diğer uluslardan farklı gören, diğer uluslar ile olan ilişkilerinde kendi uluslarını ön planda tutan yaklaşımın sosyal bağlamda anlamlandırılması olarak tanımlanmıştır (Özdemir ve Özkan, 2020). Benzer bir yaklaşımı Giddens ortaya koyar. Ona göre milli kimlik, aidiyet duygusu ile bağlı olunan ulusun tarihsel-kültürel mirasını ortaya çıkarıp yaşattığı psikolojik ve sosyal anlamdır (Giddens, 2000). Guibernau'ya göre, kendisini ideolojik olarak bağlı hisseden üyelerinin birbirleri ile kökensel olarak ilişkili olduğu inancına sebep olan, kendine has bir ve birçok karakterler bütününe ortaklaşa paylaşımı amacıyla oluşan, devamlılığı olan ve hareketli ve yenilenebilen doğasıyla modern bir görüştür (Guibernau, 2004). Milli kimliği Anderson, günümüzde olgusal ve sürekli değişebilen ile ideal ve stabil olanı, değiştirilebilir olan ile kalıplaşmış ve asla değişmez olanı kaynaştırıp harmanlayarak günümüzde yaşamaya devam eden bir kimlik olarak tanımlar (Anderson, 2003). Ulus devletlerin dünyasında her zaman dinamik ve somut olarak yaşanan bir yaşam biçimi olan milli kimlik, bireyin ulusu ile olan bağını sıkı sıkıya geliştiren ve devleti ile birleştiren ortak bir algı, davranış ve düşünce yaratma potansiyelini taşır (Billig, 2002). Yapılan birçok tanımlama ve yaklaşımdan anlaşılacağı üzere geçmişten günümüze yaşatılan değerler etrafında şekillenen milli kimlik ulusun ve ulus devletin ortak bir ürünü olup, aslında özünde yaşadığı ulusa ait bireyin kimliğini anlamasını sağlayan dil ve kültürün olduğu bir tanınma, farkındalık ve aidiyetin kaynaştığı ve yeni bir ideoloji oluşturmada kullanılan dinamik bir kavramdır. Milli kimlik tam anlamı ile açıklanmak istense, kapsam genişliği sebebi ile diğer kimlik türlerini kategorize eden, bastıran ve yalnızlaşmış bireye sürekli ve hızla gelişen dünyada kendini tanımlama imkanı sunan somut bir olgudur (Dağı, 2002).

2.6.5. Sosyal Kimlik

1970'li yıllarda Henri Tajfel ve John Turner tarafından geliştirilen sosyal kimlik kavramı, bireyin toplum ile ilişkisini, grup üyeliği, grup süreçleri ve gruplar arası ilişkiler, birliktelik, biz ve ait olmanın algısal ve bilişsel temelleri üzerinden

açıklanmaya çalışılan sosyal psikoloji kuramıdır (Demirtaş, 2003). Sosyal kimlik, kişinin statüsünün bir parçasını oluşturan, ait olduğu sosyal grup veya gruplardan aldığı bilgi, düşünce ve değerleri de kapsayan, kişinin kim olduğunu tanımlayan benliğinin bir parçasıdır (Karayalçın, 2019). Örneğin doğum yeri, yaşanılan coğrafya, din, eğitim, cinsiyet vb. gibi faktörler bireylerin sosyal kimliklerinin düzenleyici faktörleridir ve diğerleriyle aramızdaki benzerlik ve farklılıklara bağlı olarak kim olduğumuzu tanımlayan ilişkisel bir kavramdır (Sezen, 2019). Bireylerin ait olduğu sosyal grup içerisinde kendilerini kategorileyerek belirli duygu ve düşüncelerini şekillendirir ve sosyal kimliği oluşmaya başlar (Özkan, 2019). Sosyal kimlik, bireylerin benliklerine referans noktası belirlemek için kendilerini yönlendirdikleri bir psikolojik mekanizmadır. Bireyin ait olduğu sosyal kategori benlik tanımlaması için temel kaynaktır ve bilişsel olarak kendini ait hissettiği gruba yüklediği duygular, değerler olarak tanımlanır (Akfırat, 2019).

2.6.6. Toplumsal Kimlik

Toplumsal kimlik, belli bir alanda kök salmış belirlenmiş bütün toplumu/ulusu ve ya grupların farklılıklarını ortaya koyan ve süreç içerisinde sürekli işleyen dinamik bir olgudur (Bilgin, 1999, s.59). Toplumsal kimlik, sosyal aidiyet bilincinin oluşmasını amaçlayan, bireylerin ortak bir dili konuşarak ya da ortak bir aynılığı temel alan sistemin kullanımı ile ulaşılan toplumsal olarak oluşturulan ortak bilgi ve bellektir. Bu sistemi oluşturan örf ve adetler, sanatsal eserler, danslar, yeme içme gibi o toplumu yansıtan özellikler ortaklığı ifade eden örnekler olarak gösterilebilir. Bu sayede ortak kimlik kültürel sistemin aracılığı ile kuşaklar boyunca sürdürülebilen ve toplumu geliştirmeye yarayan bir araçtır (Avcı ve İbret, 2018). Özdemir'e göre toplumsal kimlik; bireyin ait olduğu toplumsal çevrenin değerlerine, normlarına, akıl yürütmesine, sanatına, diline, dinine, gelenek ve göreneklerine ve diğer kurumlarına karşı geliştirdiği bir aidiyet bilincini ifade eder. Birey kendi toplumu ve diğer toplumlar arasındaki benzerlikleri, karşıtlıkları, çatışmaları toplumsal kimliğine yüklediği anlam sınırları çerçevesinde tanır ve bu doğrultuda şekillenir (Dalbay, 2018). Bu bağlamda toplumsal kimlik sadece bir sosyal grubun kendi dinamiklerine değil, diğer sosyal grupların da dinamiklerine göre şekillendirilmektedir (Kaya, 2019). Kimlik, bireylerin milliyetlerine, dinlerine ve siyasi anlayışlarına göre mensup olduğu sosyal gruplarla ilişkisine göre şekillendirilmektedir. Bu temelde de bireylerin toplumsal kimlikleri, aynı zamanda

sosyal anlamda yapılan bu özdeşleştirmelerin bir neticesi olarak kendisini ortaya koymaktadır (Yapıcı, 2004).

2.7. Spor Kavramı

Literatürde, sporun günümüzdeki anlamda tarihsel olarak ilk kez nerede ve ne zaman yapılmaya başlandığı üzerine kesin bir sonuç bulunmasa da insanın doğada hayatta kalma mücadelesinin sporun bugünkü amacı dışında ilk kez yapılmaya başlandığı dönemden günümüze tarihsel süreç içerisinde, spora benze özellikte olarak yapılan etkinliklerin geçmişte oyun, yarışma ve halkın katıldığı eğlencelerden hareketle zamanla gelişim katederek günümüzde daha organize olarak yapılan rekabete dayalı ve profesyonel olarak yapılacak duruma gelerek toplumsal bir nitelik kazandığı bilinmektedir (Tekin ve Tekin, 2014). Spor, belirlenmiş kurallar dâhilinde, zihni ve bedeni geliştirmek için bireysel ya da takım olarak gerçekleştirilen hareketlerdir (Karaç, 2017). Spor sürekli kendini yenilemekte olan çok yönlü, kapsamlı ve çeşitlilik gösteren ve kendine özgü dünyası olan bir olgudur.

2.7.1. Spor Türleri

2.7.1.1. Dayanıklılık Sporları

Uzun süreli ve düşük şiddetli 30 dakika ile 4 saat arasında aktivite gerektiren spor branşlarıdır. İdeal sürede istenilen enerjinin harcaması, yapılmakta olan aktivite ve ya egzersizin süresi, şiddeti ile sporcunun cinsiyeti, yaşı ve vücut kilo endeksine göre değişebilmektedir (Özdemir, 2010, s.2). Yapılan egzersiz ya da müsabakada sporcunun hareketinin (koşu, bisiklet) ve mental odaklanma gerektiren müsabakaların (bisiklet sürme, araba kullanma) gerekliliğinin yanı sıra dış kuvvatlere dayalı müsabakaların (yüzme, kürek) gibi bazı durumlarda, her zaman sporcunun gereken enerji ihtiyacını karşılaması mümkün olmayabilir. Örneğin; ultra dayanıklılık gerektiren uzun mesafeli yarışlar, maraton, triatlon, kros, kayak, kürek yarışları, motor yarışları vb sporcularında enerji harcaması, yaklaşık 6000 - 8000 kcal/gün' dür (Fink, Burgoon & Mikesky, 2006).

2.7.1.2. Kuvvet/Güç Sporları

Sporcunun fiziksel ya da mental olarak maksimum olarak kaldırabildiği ağırlığa karşı kas ya da kas gruplarının gösterdiği direncin kapsam ve yeteneğini gösteren ölçümün sonucuna kuvvet denir. Güç ise sadece kuvvetteki gibi kasın zorlanma derecesine değil, kasılabilme hızına da bağlıdır. Kuvvet/güç sporlarını diğer spor

branşlarında ayıran özelliği kısa süreli ve patlayıcı güç gerektirmesidir. Güç ve kuvvet gerektiren sporlarda (halter, boks, güreş judo, gülle atma, çekiç atma, disk atma, masa tenisi, 100-200-400-1500-3000 mt. maraton, yüzme vb.) sporcuların harcadığı enerji ile doğru orantıda yapılan antrenmanların yoğunluğu, şiddeti ve kapsamı diğer spor branşlarına göre daha ağır ve şiddetlidir (Özdemir, 2010, s.4).

2.6.1.3. Takım Sporları

Grup, birbiriyle düzenli etkileşimde bulunan belirli bir amaç ve beklenti dâhilinde geçici ya da kalıcı olarak oluşturulan başarı ve başarısızlığı üstlenen takımın yine aynı amaç ve hedef doğrultusunda yaptığı bir spor dalındaki müsabakalara katılmak için geçici şekilde ya da kalıcı olarak oluşturulmasıdır (Şahin, 2004). En az iki ve daha fazla sporcudan oluşan ortak strateji ve taktik doğrultusunda, başarı ve başarısızlığın paylaşıldığı, karşılıklı gruplar arasında yapılan spor etkinliklerine takım sporları denir. Her bir takım arkadaşınca sorumluluğun paylaşılması takım sporcularının müsabaka öncesinde, içinde ve sonrasında duygusal yönden fazla yıpranmasına engel olur (Aynacı, 2019). Yardımlaşma, takım arkadaşlarını tanıma, onların yarışma esnasında neler yapabileceklerini kestirebilme, iş birliği yapabilme, başarı ve başarısızlığı paylaşabilme gibi özellikler ön plana çıkarır ve bireylerin sosyalleşme yönünü geliştirir (Kat, 2009).

2.6.1.4. Bireysel Sporlar

Spor, profesyonel, amatör ve sağlıklı kalmak adına bireysel olarak oyun oynama perspektifine dayalı psikolojik ve sosyal davranış değişikliğine olanak sağlayan ve bu yolla iletişim kurarak insan ilişkilerini kolaylaştırıcı beceri kazandıran etkinliklerdir (Çamlıyer, 2001). Sorumluluğun çoğu kez sporcuya ait olduğu, tek başına yapılabilen veya genel olarak yarışmacıları teke tek karşı karşıya getiren bireysel sporlardır. Sporcunun, mental kazanım ve ilerleyişini, kendini geliştirme becerisini, rakipten önce kendisiyle mücadele etme ve sürekli olarak kendini psiko-sosyal olarak yenilemek gibi özelliklerini geliştirir (Şahin, 2006). Bu durum, bireysel spor dalları sporcularının, diğer takım sporcularına göre daha fazla stres yaşamalarına ve psikolojik olarak kara verme düzeylerinin fazla olmasına sebep olmaktadır. Bu eğilim bireysel sporcuların genelde günlük hayatlarında aldıkları kararlarda sorumluluk almaktaki öz güven düzeylerine ve psikolojik olarak düşünme ve karar vermelerine etkisi oldukça fazladır (Gürbüz, 2019).

2.6.1.4.1. Bireysel Dövüş Sportu

Bireysel spor dalları içerisinde bireyler tarafından en fazla rağbet gören alanlardan bir tanesi de “savunma sporları” veya “dövüş sporları” olarak bilinen branşlarıdır. Ayrıca “mücadele sporları” ve “uzak doğu sporları” olarak da adlandırılmaktadır. Savunma kelimesi Türk Dil Kurumu tarafından “saldırıya karşı koyma, müdafaa”, dövüş kelimesi de “tokat, yumruk, tekme gibi saldırılarla yapılan kavga” diye tarif edilmektedir (Çakıcıoğlu, Erdal,2015). Sonradan bu spor branşı türüne dâhil edilen boks, kick boks, wing chun, jiu-jitsu, ninjutsu, judo, karate, kempo, tang soo do, muay thai, wushu, MMA (karma) gibi birbirinden farklı birçok çeşidi olan bireysel dövüş sporları genel manada amacı bireye kendini savunma ve korunma hem de aynı zamanda bir saldırıya karşı doğru şekilde karşılık vermeyi öğrettiği için bu iki sıfat ile anılmaktadır.

Dövüş sporlarında müsabaka türleri belirlenirken kilo, yaş, kuşak gibi kategorizeler gerçekleştirilerek sporcuların karşılaştırıldığını da belirtmek gerekir. Yapılış şekli genel olarak; yumruk, el, tekme, dirsek, diz atma, vücudu doğru yerden kavrama, rakibi itme ve çelme takma teknikleri ile yapılmaktadır. Ortak olarak her biranş bu tekniklerden herhangi birini, birkaçını veya tamamını kullanım şekliyle farklılık gösterebilir. Örneğin; boksta sadece yumruk teknikleri kullanırken kick boksta yumruğa ek olarak tekme teknikleri de kullanılmaktadır. Güreşte ise kavrama, itme ve çelme teknikleri kullanılır (Ahmet, 2019).

Dövüş sporlarının katılımcılar üzerindeki psikolojik ve sosyal etkileri düşünüldüğünde, bu etkilerin olumlu veya olumsuzluğu hakkında literürde fikirsel bir karmaşa yaşanmaktadır. Öncelikle, dövüş sporlarıyla uğraşan bireylerde kısa süreli (akut) olumlu psikososyal değişimlere gözlemlendiği az sayıda da olsa çeşitli çalışmalarda bildirilmiştir. Fiziksel olarak şiddet belirtisi gösteren dövüş sporlarının özde zarar vermeyi önleyen ve empati yeteneği yüksek bireyler yetiştirmeye odaklandığı, bu sporu yapan bireylerin psikososyal açıdan kişisel ve ahlaki gelişim gösterdiklerini savunan birçok araştırmacı vardır. Bu faydaların araştırmacılar tarafından belirtilmiş olmasına rağmen, bu sanatların vahşet ve saldırganlık içerdiğini düşünen insan sayısı da oldukça fazladır. Yapılan araştırmalar sonucunda dövüş (savunma) sporlarını yapma süresi arttıkça, endişe, saldırganlık, düşmanlık ve nevrotik (güvensizlik, kaygı, nefret,

odaklanamamak vb.) duyguları azalırken, kendine güven, bağımsızlık, kendine inanma ve özsaygı artmaktadır (Kavut, 2018).

2.6.2.Sporun Toplumsal İşlevleri

Kelime anlamına bakıldığında ise spor, eski Yunancada “disport” kelimesinden türeyen, işten uzaklaşmak ve kaçınmak anlamına gelen (Gülahmetoğlu, 2015), rekabeti yazılı kurallarla belirleyen, bireyler ve toplumlar arasında dil, din ve ırk ayrımı gözetmeksizin birçok kültürü bir araya getiren, eğlenceye dayalı karşılıklı bir mücadele oyunudur (Sadır 2016). Bireye, belirlenen amaç doğrultusunda mücadele etme, kazanma ve heyecan duyma duygularını yaşatan sporun, toplumsal açıdan ele alındığında psiko-sosyal, kültürel ve ekonomik kazanımları olmaktadır. Spor, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor beceriler kazandırmanın yanında bireylerin psikolojik, sosyal, politik ve ekonomik yaşantılarına etkisi olan çok yönlü bir faaliyettir (Kılınç, 2020). Gerek bireysel, gerekse takım halinde yapılan sporlar esnasında kişiler, disiplinli, ilkeli ve kurallı çalışma, otoriteye itaat etme, yapılan sportif karşılaşmaların sevincini ve üzüntüsünü paylaşma, bir gruba ait olma ve onu temsil etme gibi özellikleri doğal yaşantıları içinde edinirler (Yıldırım ve Özcan, 2011). Bu etki yönlerinden biri olan sosyal gelişim yönü, bireyin doğduğu andan yetişkin bir birey oluncaya kadar, yaşadığı toplumun bireyler ile olan ilişkilerinin ve diğer insanlara karşı sergilediği duygu ve davranışların tamamı olarak değerlendirilir. Başka bir tanımlama da ise sosyalleşme, yetişkin bir bireyin yaşadığı toplum tarafından normal kabul edilen, toplumun değer yargılarına uygun geçerli davranış sergileme ve üretme sürecinin tamamıdır (Binbaşioğlu, 1982). Sosyalleşme süreci ile birey yaşadığı toplumun sosyal mekanizması içinde diğer bireyler ile birlikte ortak paydada sürdürülebilir bir hayat, toplumun genel geçer kurallarını, örf ve adetlerini, geleneklerini, ananelerini kabul etmesi, toplumun ve sosyal çevrenin kendisine verdiği sosyal statüleri mümkün olduğunca olumlu kullanabilmesi ile mümkün olabilecektir (Dönmezer, 1994). Sosyal beceri, bireyin yaşadığı toplum içerisinde algıladığı sosyal yaşamın gerekliliklerine ve özellikle içinde bulunduğu toplumsal yaşamının baskı ve zorluklarına karşı, duyarlılık ve empati geliştirmesine, gruba uygun davranma toplum tarafından verilen görevleri ve rolleri yerine getirebilme (Avcıoğlu, 2005) özelliği olarak tanımlanır. Sporun çok yönlü etki alanlarından biride psikolojik etkidir. Bireylerin profesyonel ve amatör olarak yaptığı spor dalı ve türü içerisinde olan psikolojik özelliklerin (motivasyon, bireysel mücadele, takım ruhu, konsantrasyon ve motivasyon vb.) bireyin psikolojik ve kişilik gelişimine etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Örneği; spor

dalı/türü'nün içeriğine göre ferdi spor dalları ile ilgilenen bireyler ile takım sporu ile ilgilenen bireylerde oluşan psikolojik ve duygusal özellikler birbirlerinden farklı olabilir (Salar, 2012).

2.6.3. Spor ve Kimlik

Spor, bireyin gerek kişilik gelişiminde, gerekse de kimlik bakımından evrensel boyutlarda yaşama anlayışına ulaşmasında kural, ilke ve etkinliğinin içerdiği değerler ile günlük yaşam içerisinde gerçekleşen sembolik ve olağan bir yaşam biçimi sunarak tüm insanları kuşatan bir üst kimlik oluşturmaktadır (Erdemli, 2005). İnsanın kişilik gelişimleri açısından sporun önemine vurgu yapan (Küçük ve Koç, 2004)'e göre spor, belirli kurallar çerçevesinde yapılan fizyolojik aktivitelerin çoğunu bütünü kapsamasının yanında bireyin kişisel ve sosyal kimlik hissini yaşaması ve grup üyeliği duygusu kazanmasını sağlayan bir kavramdır. Günümüzde daha çok ön plana çıkan ve toplumları belirli bir alana yönlendirmeye yarayan sporun milli duyarlılığın yaratılması, kazanılması ve yönlendirilmesinde oynadığı ideolojik rol, yadsınamaz bir gerçektir. Bireyleri ve bireyler üzerinde oluşturulan grupları bir araya getiren takım ve takımlar, oyuncular, bayrak veya filamalar, renkler vb. hayali bir topluluk olarak milletin kurulduğu, temsil edildiği ve maddileştiği söylemsel oluşumların momentleri haline getirilebilir (Erdoğan, 1993). Bu bağlamda Ulusal spor, her zaman uluslararası mecrada ulusun olumlu ve dinamik bir tarzda temsil edilebildiği bir alandır ve ulusları temsil eden takımlara ve ulusların bireysel temsilcilerine verilen destek içsel yapısal bölünmelerin ve eşitsizliklerin bastırıldığı yerel bir birlik duygusu yaratır (Rowe, 1996). Spor, milliyetçi duyguları en barışçı biçimde kamçılayan, bireyselliğin ve bencilliğin hüküm sürdüğü çağımızda ortak ve kutsal değerleri hatırlatan büyüleyici bir olgudur (Şahin, Yenel & Çolakoğlu, 2010).

2.6.4. Spor ve Din

Spor ve Din köklerin insanlık tarihi kadar eski olan ve kökeninde dini ritüeller ile maneviyatın bulunduğu spor, tarih boyunca din ile kaynaşan bir ilişkisi ile şekillenerek günümüze kadar evrilmiştir. Geleneksel toplumlarda din hayatı yönlendiren temel bir unsur ve yapılan her türlü aktivitelerin temel ögesi olması nedeniyle dinsel bir anlam taşımaktak zorundaydı ve bu nedenle spora benzeyen aktivitelerde meşrutiyetini dinsel referanslardan almaktaydı (Muhammed, 2001, s.57). Temelleri MÖ 8. Yüzyıla dayanan Olimpik oyunların kökeni antik dönemde yaşanan yer olan Olimpos Dağı'nda yaşayan sayısız tanrılar olan Zeus, Apollo ve Gayya'ya adanmış ritüeller olarak başlamış, kutsal

ayda “Tanrı Barışı” denilen antlaşmayla belirlenmiş günlerde kutsal alanda yapılarak tüm sportif faaliyetler dinsel bir karaktere büründürülerek toplumun dinsel duyguları daha yoğun yaşaması sağlanmıştır (Erdemli, 1996).

Antik Roma ve Eski Mısır’da da durum farklı değildir. Roma’da duoviri ve aelides’in tanrılar adına sergiledikleri oyunlardan biri olan ve düzenlenen bir kanunla yasallaşan, güneşin seyahatine eşlik etmek için çıkarılan “Ludi” isimli bir çeşit at yarışıydı. Bu yarış atlar ve askerlerin yüce dualarla ve onları tehlikelere karşı koruyacak ilahi güçlerin kutsamasıyla başlar yarış sonunda kazanan atlar ve binicilerinin tanrı marsa adanarak kurban edilmesi son bulan kutsal bir karakter taşımaktaydı. Bu sportif faaliyetim Romalılar’ca mahsullarını arttırmak amacıyla yapılan dinsel içerikli bir spor olduğu bilinmektedir (Muhammed, 2001, s.58-59). Tanrılara kurban adamak için yapılan dinsel içerikli sportif faaliyetlere Çin’de de rastlanmaktadır. Aztek ve Mayalar’da da görülen “ayak topu” karşılıklı iki takımdan oluşarak oynanan ve kaybeden takımın oyuncularının tanrılara kurban edildiği bir oyundu (Demirağ, 2002).

Geçmişte Türkler’de de yapılan sportif aktiviteler çocuk yaşta at binmek, günlük kayanın içerisinde avcılık eğitimini geliştirmek için cirit oynamak, güreş, okçuluk, kılıç kullanmak, matrak talimi, hışt atmak gibi sportif faaliyetler avcılık, savaşçılık kabiliyetlerini geliştirmenin yanında dinsel ritüellerde barındırıyordu. Düzenlenen şöenlerde sıkça oynanan ayak topu oyununun ritüel anlamda gök tanrı dinin ile ilgili olduğu bilinmektedir. Bazı tarihçiler tarafından düşmanın kesilen başını sembolize ettiği söylense de birçok tarihçi güneş sisteminin hareketlerini ve periyodunu sembolize ettiğini söylemektedir (Öngel, 2001). Ayrıca Türkler’de adına “Devlet oğulları” verdikleri “Alplar”ı yaptıkları kılıç talimleri ve yaşantıları ile ölüm ötesinde gökte ulvi yaşamı hakeden savaşçılar olarak görmeleri spor ile özdeşleşmiş yaşantılarına dinsel bir yapı katmıştır (Yıldız, 2002).

Kökeni M.S 1. Yüzyılda Roma imparatorluğu yönetimindeki israile uzanan hristiyanlık inancı ile spor tam olarak uyuşmamaktadır. Temelinde başkalarını kendinden daha çok düşünmenin önemli olması, sevgi ve barışın esası, beden Tanrı’nın bir imgesi olması sebebi ile saygı ile davranılması gerekliliği gibi birtakım değerler Hristiyanlıkla sporu bağdaştırmıyordu. Çünkü spor, agresifliğin çeşitli biçimlerini vurgulamakta bedeni bir performans makinesi gibi göstermekte ve kazanmak adına gerektiğinde isteyerek bireye zarar vermesi esas aldığı için birçok din adamı tarafından yasaklanmıştır (Coakley, 1998, s.495). 19. Yüzyıl ortalarına doğru İngiltere’de fiziksel durumun dinsel ve ahlaksal

bir önemi olduğu, tanrısal davranış sergilenebilmesi için düzgün ve sağlıklı bir bedene sahip olunması gerektiği tanımı “Kaslı Hristiyanlar” tarafından ortaya atılmış ve kabul görmüştür (Coakley, 1998, s.486) ve bu görüş bağlamında zamanla katolik ve Protestanlar çeşitli okullar açarak sportif faaliyetleri bünyelerine alıp birçok dini organizasyonla sporu bağdaştırarak bünyelerine almışlardır (Chandler, 2002). İslamın insana Allah tarafından emanet edilen vücuda bakış açısı ruh ve beden yapısı olarak aktif ve sağlıklı bireyleri amaçlamıştır. Bu bakımdan islam’da spor, emanet edilen vücudun sağlığının korunması ve yurt savunması amacıyla teşvik edilmiştir. Özellikle Hz. Muhammed (sav) zamanında yapılan güreş, yüzme, binicilik, ağırlık kaldırma, kurrek (ayak topu), atıcılık ve koşu o dönemde beden sağlığını temin etmek ve cihada hazırlık amacıyla bu tür sportif faaliyetleri teşvik etmiş ve hatta bizzat kendisinde katılmıştır (Turan, 1985).

Tarihte din ile ilişkilendirilerek yapılan sportif faaliyetler günümüzde ya kaybolmuş ya değiştirilmiş ya da seküler aktiviyete dönüşmüştür. Günümüzde toplumlarda yaşanan sosyal, kültürel ve inanç değişiklikler her alanda olduğu gibi spora da yansiyarak meşruiyetini dinsel referanslardan almamaktadır (Amman, 2000). Örneğin dinsel törenlerde kullanılan polo, Amerikan futbolu, güreş, okçuluk ve doğu savaş sanatları gibi bunların yanı sıra dinsellikle ilgisi olmayan farklı spor branşları ortaya çıkarılmış uluslararası organizasyonlarda, bireylerin sağlık yaşamını sağlamak amaçlı ya da toplumların sosyal gereksinimlerini karşılamak için yapılmaktadır (Muhammed, 2001), s.59). Kısacası günümüzde spor Harry Edvars’ın da belirttiği gibi “seküler yapı” haline gelmiştir (Coakley, 1998, s.498).

BÖLÜM 5: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örneklemin belirlenmesi, veri toplama araçları ve veri analizi hakkında bilgilere yer verilmiştir. Bilimsel araştırmanın kapsamı ve işleyişi birbiri ile ilişkili olan, her bileşeni diğeri kadar önemli olan, birbiri ile ilişkili süreçlerden oluşmaktadır. Araştırmanın belirlenen problemi ve araştırma soruları hazırlandıktan sonra soru ve problemlere cevap verecek yöntem ve deseni oluşturulmaktadır (Erkuş, 2005).

5.1. Araştırma Yöntemi/ Deseni/ Modeli

Bu çalışma, sporcuların farklı değişkenler üzerinden yustseverlik tumumlarının değerlendirilmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli türünde betimsel bir çalışmadır. Olayları, obje ve problemleri anlamada ve anlatmada ilk aşamayı betimleme oluşturur. Bilmin olaylar arasındaki ilişkiyi tespit etme, gözlemleme, kaydetme ve değişmez ilkeler üzerinde genellemelere ulaşması betimsel tarama modelinin amacını oluşturur (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Tarama modeli geçmişte ya da o anda var olan bir durumu olduğu şekli ile betimleyen, tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Bu modeled araştırmaya konu olan değişkenler ne ise onları değiştirme ve etkileme çabası yoktur. Amaç araştırmaya konu olan durumu doğru bir şekilde gözlemleyip belirleyebilmektir. Asıl amaç değiştirmeye çalışmadan gözlemektir (Karasar, 1984).

5.2. Evren ve Örneklem

5.2.1. Evren

İçerisinde canlı ya da cansız varlıklar kullanılarak verilerin (ölçümlerin) elde edildiği ve bu ölçümler sayesinde araştırmada belirlenen hipotezlerin cevabını test etmek veya araştırma konusuna dair sorulara cevap bulmak için oluşan büyük grup evren olarak ifade edilmektedir (Kalof, Dan & Dietz, 2008). Bu araştırmada evren, ilgili ulusal federasyonlara bağlı olarak bireysel (atletizm, güreş, badminton, okçuluk, yüzme, kort tenisi, eskrim, binicilik, halter, jimnastik, kızak, snowboard) ve bireysel dövüş sporcularından, (kickboks, wushu (sanda-kinda), muaythai, karate, tekvando, judo, aikido, wing chun ve boks) en az birinde lisans sahibi olan gençler ve büyükler kategorisindeki sporculardan oluşmuştur. Federasyonların resmi sitelerinden elde edilen bilgilerden spor dallarına göre genç ve büyükler kategorisi yaş sınırlarında bazı ufak

farklılıklar bulunduğu görülmüştür. Bu çalışmada ortak bir yaş sınırlaması gözetilerek genç kategorisi 14-17, büyükler kategorisi 18-40 yaş arası olarak kabul edilmiştir.

5.2.2.Örneklem ve Örnekleme

Örneklem, görece evrenden daha az sayıda bireyden oluşturularak belirlenen evrenden ve araştırmanın yöntemine uygun olarak belirlenen kuralara dikkate alınarak seçilen ve o evreni temsil etme gücüne sahip gruptur (Christensen, Johnson & Turner, 2014). Örnekleme ise belirlenen evreni temsil gücüne sahip, evrene ait özellikleri saptamaya yarayacak ve evrenin tahmini değerleri belirlemeye ve uygun örnekleri seçmeye yönlendirecek ve bu süreci tamamlamayı sağlayacak tüm işlemleri belirtmektedir (Büyüköztürk vd., 2011).

Örneklem seçimi olasılıksız örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme tekniği ile yapılmıştır. Rastgele olmayan bu teknikte araştırmacı neyin bilinmesi gerektiğine karar verir ve bilgiyi sağlayabilecek bireyleri bulmak için yola çıkar (Bernard, 2002). İlgilenilen konu hakkında yetkin bireyler veya birey grupları sahip olduğu nitelikler nedeniyle bilinçli olarak seçilir (Cresswell, 2011). Bu örneklemeler üzerinde yapılan değerlendirmeler, elde edilmesi zor ve bireysel olarak ulaşılması güç ve sınırlayıcı bireysel özelliklere sahip katılımcılar üzerinde yapılan bir örneklemedir (Erkuş, 2005). Bu çalışmada örneklem, evreni oluşturan sporcuların faaliyet gösterdiği spor dallarından en az birinde lisans sahibi olan gençler (14-17 yaş) ve büyükler (18-40 yaş) kategorisindeki sporculardan 5.2.3’de belirtilen örneklem büyüklüğü hesabına göre belirlenen sayıda sporcudan oluşacaktır.

5.2.3.Örneklem Büyüklüğü

Karşılaştırmalı araştırmalarda her grup ya da gözenek için en az 30 kişi olması tavsiye edilmektedir (Akarsu, 2014). Çünkü örneklemin genellenebilir olması istendiğinden belirlenen değişkenlerin geniş bir örneklem grubu seçilerek hata varyansının minimum seviyeye indirilmesi amaçlanır. Böylece katılımcı sayısının evreni temsil etme gücü arttırılmış olur (Freankel, Wallen & Hyun, 2012).

Bu çalışmada, seçilmiş değişkenlere göre gruplar arasında karşılaştırmalar yapıldığından, araştırmanın evreninden her bir spor dalı için en az 30 sporcu üst sınır olmaksızın örnekleme alınmıştır. Böylece 149 genç, 163 büyük, 216 erkek ve 98 kadın toplam 312 sporcu örnekleme yer almıştır.

5.3. Veri Toplama Araçları

5.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan ve danışman kontrolü ile son hali verilen kişisel bilgi formunda; çalışmaya katılan sporcuların yaş, cinsiyet, doğulan ve son 5 yıldır yaşanılan coğrafi bölge, gelir ve eğitim seviyesi, siyasi görüş, dindarlık düzeyi, ülkesine karşı hissettiği duygu ve düşünceler, etnik ve kültürel kimlik, spor dalı, sporcu lisans bilgisi, en iyi derece aldığı spor faaliyeti, sporda başarı düzeyi, milli sporculuk durumu ve sayısına ilişkin maddeler bulunmaktadır.

5.2.2. Yurtseverlik Tutum Ölçeği (YTÖ)

Çalışmamızda kullandığımız ölçek, ilk çalışması ABD’de Schatz (1994) tarafından uygulaması yapılan ve sonradan kör yurtseverlik (KY) ve yapıcı yurtseverlik (YY) arasındaki ayrımı ile diğer sosyal olgular arasındaki ilişkisini belirlemek amacı ile Schatz, Staub & Lavine (1999) tarafından geliştirilen orijinal bir ölçektir. Ölçeğin uygulama ve geçerlilik çalışması sonucunda açıklayıcı faktör analizinde özdeğeri 1.00’in üzerinde 4 faktör bulunmuş fakat bu 4 faktör kuramsal olarak açıklanabilir olmadığından faktör sayısı 2 ile sınırlandırılarak faktör analizi yeniden yapılmıştır. Yapılan analiz değerlendirmesi ile 20 madde içerisinde faktör yükü diğer maddelere göre düşük bulunan 13. maddenin ölçekten çıkarılması ile KY boyutunda yer alan maddelerin faktör yükleri 0,46-0,79 arasında YY boyutunda ise 0,49-0,74 arasında değiştiği görülmüştür. İç tutarlılık için hesaplanan Cronbach Alfa değeri KY boyutunda 0,88, YY boyutunda 0,67 olarak hesaplanmıştır. İngiltere’de ölçek üzerine Rothi, Lyons & Chryssochoou (2005) tarafından yapılan uygulamalı çalışmada tüm maddelere ait faktör yükleri 0,50 üzerinde, Cronbach Alfa değerleri KY boyutunda 0,84, YY boyutunda 0,85 bulunmuştur. Wang ve arkadaşları (2006) tarafından Singapur’da yapılan çalışmada ise faktör yükleri 0,51-0,97 arasında değişmiş, Cronbach Alfa değeri KY boyutunda 0,68, YY boyutunda 0,77 olarak hesaplanmıştır.

5.2.2.1. Yapı Geçerliliği

Orijinali 19 maddeden oluşan YTÖ’nün Türkçe’ye uyarlama çalışması Yazıcı ve Yazıcı (2010) tarafından yapılmıştır.

Açıklayıcı faktör analizini belirlemede temel bileşenler analizi ve varimax dik döndürme metodu kullanılmıştır. İlk olarak açıklayıcı faktör sayısını sınırlandırmadan

yapılan ilk analizinde ölçeğin, öz değeri 1'in üzerinde olan 5 faktörden oluştuğu görülmüştür. Fakat bu 5 faktörlü yapı kuramsal olarak açıklanabilir olmadığından ölçeğin faktör sayısı 2 ile sınırlandırılarak açıklayıcı faktör analizi yeniden yapılmıştır. Faktör analizisönucunda ölçeğin 2 faktörde açıkladığı toplam varyans oranının % 35,17 olduğu görülmüştür. Ancak 13. madde bu değeri sağlamadığı için ölçekten çıkarılmıştır. Belirlenen faktör yapısının uygunluğunu test etmek için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmış ve en yüksek olabilirlik yöntemi kullanılarak elde edilen ilk DFA sonucuna göre 5. Ve 12. Maddelerin değeri düşük bulunmuştur. Bu düşük maddelerin ölçekte çıkarılması ile DFA'da χ^2 değeri 466,49 (sd=118) olarak bulunmuş ancak χ^2 'nin örneklemin büyüklüğünden etkilenmesi nedeni ile χ^2 /sd değeri kontrol edilmiş ve bu değer 3,95 olarak hesaplanmış ve χ^2 /sd oranı 5'in altında çıkmıştır. Bu çıkan sonuç ile modelin kabul edilebilir uyum özelliğine sahip olduğu görülmüştür. Açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile oluşturulan faktör yapısına göre iç tutarlılık analizi için Cronbach Alpha değerine bakılmıştır. KY boyutu için bu değer 0,76,YY boyutu için 0,77ve ölçeğin tamamı için 0,75 olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla YTÖ'nünalt boyutları ve tamamı için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı yeterli görülen değerlerin üzerindedir.

5.2.2.2. Madde Analizi

Madde analizi sürecinde yapılan Pearsonkorelasyon analizi sonucunda madde-toplam ve madde-kalan korelasyonları her iki boyutun toplam puanına göre gerçekleştirilen analiz sonucunda her bir madde için $p<.001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu sonuca ek olarak maddelerin ayırt edicilik özelliklerinin analizini belirlemek için yapılan t-testi, her bir madde için $p<001$ düzeyinde anlamlı farklılık ortaya koymuştur. Dolayısıyla yapılan madde analizi sonucu YTÖ'de yer alan maddelerin KY ve YY boyutlarını ölçmede yeterli ve ayırt edici oldukları belirlenmiştir.

Sonuç olarak beşli likert tipinde olan ölçek, KY ve YY olarak iki boyut ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri “Hiç Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım, Katılıyorum” ve “Kuvvetle Katılıyorum” şeklinde seçeneklere ayrılmıştır. KY boyutunda yer alan 12 madde bireylerin ülkelerini tartışmasız şekilde olumlu değerlendirmelerini, onun eylemlerini aynı şekilde desteklemelerini ve ülkelerine yönelik eleştirilere kapalılığı anlatmaktadır. YY boyutu 8 maddeden oluşmakta ve bireylerin kendi ülkesine yönelik gerçek bağlılığı ama aynı zamanda olumlu bir değişim için eleştiriye açık olmayı ifade etmektedir. Madde seçeneklerinin puanlaması şu şekildedir:

A=1, B=2, C=3, D=4 ve E=5. Ölçek 20 soru ve Kör Yurtseverlik ve Yapıcı Yurtseverlik diye adlandırılan 2 alt boyuttan oluşmaktadır.

Covid-19 Pandemisi nedeniyle veri toplama araçları Google Drive üzerinde hazırlanarak katılımcılarla paylaşılmıştır.

5.3. Veri Analizi

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde, frekans analizi yapılmış ve çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğinin saptanması için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri uygulanmış, belirlenen ikili değişkenlerin analizi için Mann Whitney-U ve üç ve daha fazla değişkenlerin analizi için Kruskal Wallis testleri uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi ($p<0,05$), güven aralığı %95 olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM 6: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular tablo ve metin açıklamaları şeklinde sunulmuştur.

Tablo 1. Demografik Değişkenler

Değişkenler		N	%
Spor dalında kategoriniz.	Genç	149	47,8
	Büyük	163	52,2
Milli sporcu musunuz.	Evet	162	51,9
	Hayır	150	48,1
Milli sporcu sınıfınız nedir.	A	50	30,4
	B	60	37,3
	C	52	32,3
Milli sporcu olarak ülkenizi kaç kez temsil ettiniz (A+B+C sınıfı toplam sayı)	1-5 yıl	97	63,0
	6-11 yıl	35	22,7
	12-17 yıl	7	4,5
	18-23 yıl	7	4,5
	24-29 yıl	5	3,2
	30-35 yıl	3	1,9
Spor dalınız.	Dövüş Sporları	180	57,7
	Bireysel Spor	132	42,3
En iyi dereceyi aldığınız faaliyet.	İl Şampiyonası	51	16,3
	Bölge	38	12,2
	Üniversiteler Arası	15	4,8
	Türkiye	68	21,8
	Uluslararası	76	24,4
	Avrupa	28	9,0
	Dünya	35	11,2
	Olimpiyat	1	0,3
Yaşınız.	16-19 yaş	104	33,3
	20-23 yaş	102	32,7
	24-27 yaş	54	17,3
	28-31 yaş	25	8,0
	32-35 yaş	10	3,2
	36 veya üzeri	17	5,4
Cinsiyetiniz.	Erkek	214	68,6
	Kadın	98	31,4
Gelir düzeyinizi nasıl tanımlarsınız.	Çok Kötü	15	4,8
	Kötü	30	9,6
	Orta	152	48,7
	İyi	93	29,8
	Çok İyi	22	7,1
Eğitim durumunuz.	Okur Yazar	4	1,3
	İlkokul	1	0,3
	Ortaokul	12	3,8
	Lise	95	30,4
	Üniversite	169	54,2
	Lisansüstü	31	9,9

Hayatınızın çoğunu hangi bölgede geçirdiniz.	AB	34	10,9
	EB	32	10,3
	MB	33	10,6
	KB	40	12,8
	GDA	31	9,9
	DAB	95	30,4
	İAB	47	15,1
Kendinizi etnik açıdan nasıl tanımlarsınız.	Türk	186	59,6
	Kürt	104	33,3
	Arap	22	7,1
Kendinizi kültürel açıdan nasıl tanımlarsınız.	Türk	229	73,4
	Kürt	64	20,5
	Arap	19	6,1
Kaç yıldır lisanslı sporcusunuz.	1-5 yıl	132	42,3
	6-10 yıl	97	31,1
	11-15 yıl	51	16,3
	16-20 yıl	24	7,7
	21-25 yıl	3	1,0
	36 veya üzeri yıl	5	1,6
Siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız.	Aşırı sol	3	1,0
	Sol	20	6,4
	Tarafsız	199	63,8
	Sağ	70	22,4
	Aşırı sağ	20	6,4
Dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız.	Hiç dindar değilim	18	5,8
	Biraz dindarım	54	17,3
	Kararsızım	26	8,3
	Dindarım	184	59,0
	Çok dindarım	30	9,6
Kendimi ülkeme ait hissediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	7	2,2
	Katılmıyorum	10	3,2
	Kararsızım	48	15,4
	Katılıyorum	88	28,2
	Kesinlikle katılıyorum	159	51,0
Başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim.	Kesinlikle katılmıyorum	131	42,0
	Katılmıyorum	56	17,9
	Kararsızım	55	17,6
	Katılıyorum	41	13,2
	Kesinlikle katılıyorum	29	9,3
Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum.	Kesinlikle katılmıyorum	12	3,8
	Katılmıyorum	7	2,2
	Kararsızım	47	15,2
	Katılıyorum	85	27,2
	Kesinlikle katılıyorum	161	51,6
Türkiye Cumhuriyeti Devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım.	Kesinlikle katılmıyorum	15	4,8
	Katılmıyorum	6	1,9
	Kararsızım	13	4,2
	Katılıyorum	54	17,3
	Kesinlikle katılıyorum	224	71,8
Milli sporcu olmanın bana verdiği haz Türkiye Cumhuriyeti Devletini milli sporcu olarak temsil etmekten değil gelir, başarı, statü, saygınlık vb. nedenlerdendir.	Kesinlikle katılmıyorum	89	28,2
	Katılmıyorum	87	27,9
	Kararsızım	38	12,5
	Katılıyorum	49	15,7
	Kesinlikle katılıyorum	49	15,7

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların (%51,9)’u genç, (%52,2)’i büyüktür. Katılımcıların (%51,9)’u milli sporcu, (%48,1)’i milli sporcu değildir. Katılımcıların (%30,4)’ü “A” sınıfı, (%48,1)’i “B” sınıfı ve (%32,3)’ü “C” sınıfıdır. Katılımcıların (%63,0)’ü 1-5 yıl, (%22,7)’si 6-11 yıl, (%4,5)’i 12-17 yıl, (%4,5)’i 18-23 yıl, (%3,2)’si 24-29 yıl ve (%1,9)’u 30-35 yıl kez ülkesini milli olarak temsil etmiştir. Katılımcıların (%57,7)’si dövüş, (%42,3)’ü diğer bireysel spor dalı sporcusudur. Katılımcıların (%16,3)’ü il şampiyonası, (%12,2)’si bölge, (%4,8)’i üniversitelerarası, (%21,8)’i Türkiye, (%24,4)’ü uluslararası, (%9,0)’u Avrupa, (%11,2)’si Dünya ve (%0,3)’ü Olimpiyat düzeyinde faaliyet göstermiştir. Katılımcıların (%33,3)’ü 16-19 yaş, (%32,7)’si 20-23 yaş, (%17,3)’ü 24-27 yaş, (%8,0)’i 28-31 yaş, (%3,2)’si 32-25 yaş ve (%5,4)’ü 36 ve üzeri yaştadır. Katılımcıların (%68,6)’sı erkek, (%31,4)’ü kadındır. Katılımcıların gelir düzeylerinin (%4,8)’i çok kötü, (%9,6)’sı kötü, (%48,7)’si orta, (%29,89)’i iyi ve (%7,1)’i çok iyi düzeydedir. Katılımcıların eğitim düzeyleri, (%1,3)’ü okuryazar, (%0,3)’ü ilköğretim, (%3,8)’i ortaokul, (%30,4)’ü lise, (%54,2)’si üniversite ve (%9,9)’u lisansüstüdür. Katılımcıların (%10,9)’u akdeniz, (%10,3)’ü ege, (%10,6)’sı marmara, (%12,8)’i karadeniz, (%9,9)’u güneydoğu anadolu, (%30,4)’ü doğuanadolu ve (%15,1)’i iç anadolu bölgesinde hayatının çoğunu geçirmiştir. Katılımcıların (%59,6)’sı Türk, (%33,3)’ü Kürt ve (%7,1)’i arap olarak kendini etnik açıdan tanımlamaktadır. Katılımcıların (%73,4)’ü Türk, (%20,5)’i Kürt ve (%6,1)’i kendini kültürel açıdan tanımlamaktadır. Katılımcıların (%42,3)’ü 1-5 yıl, (%31,1)’i 6-10 yıl, (%16,3)’ü 11-15 yıl, (%7,7)’si 16-20 yıl, (%1,0)’i 21-25 yıl ve (%1,6)’sı 36 ve/veya üzeri yıldır lisanlı sporcudur. Katılımcıların (%1,0)’i aşırı sol, (%6,4)’ü sol, (%63,8)’i tarafsız, (%22,4)’ü sağ ve (%6,4)’ü aşırı sağ olarak siyasi görüşünü tanımlamaktadır. Katılımcıların (%5,8)’i hiç dindar değilim, (%17,3)’ü biraz dindarım, (%8,3)’ü kararsızım, (%59,0)’ı dindarım ve (%9,6)’sı çok dindarım olarak kendini dini açıdan tanımlamıştır. Katılımcıların kendisini ülkesine ait hissetme oranları (%2,2)’si kesinlikle katılmıyorum, (%3,2)’si katılmıyorum, (%15,4)’ü kararsızım, (%28,2)’si katılıyorum ve (%51,0)’ı kesinlikle katılıyorum olarak belirlenmiştir. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim oranları (%42,0)’i kesinlikle katılmıyorum, (%17,9)’u, katılmıyorum, (%17,6)’sı kararsızım, (%13,1)’i katılıyorum ve (%9,3)’ü kesinlikle katılıyorum olarak belirlenmiştir. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutlu olma oranları (%3,8)’i kesinlikle katılmıyorum, (%2,2)’si katılmıyorum, (%15,2)’i kararsızım, (%27,2)’si katılıyorum ve (%51,6)’sı kesinlikle katılmıyorum olarak belirlenmiştir. Katılımcıların ülkesini milli sporcu olarak temsil

etmekten haz duyma oranlarının (%4,8)'i kesinlikle katılmıyorum, (%1,9)'u katılmıyorum, (%4,2)'si kararsızım, (%17,3)'ü katılıyorum ve (%71,8)'i kesinlikle katılıyorum olarak belirlenmiştir. Katılımcıların (%28,2)'si kesinlikle katılmıyorum, (%27,9)'u katılmıyorum, (%12,5)'i kararsızım, (%15,7)'si katılıyorum ve (%15,7)'si kesinlikle katılıyorum oranında, milli olmaktan duyduğu hazzı gelir, başarı, statü ve saygınlık olarak tanımlamıştır.

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Max.
KY	Erkek	214	32,3692	,48563	12,00	50,00
	Kadın	98	30,4388		14,00	47,00
YY	Erkek	214	28,5561	,31569	7,00	35,00
	Kadın	98	27,0408		12,00	35,00

P<0,05

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Cinsiyet	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	U	p
KY	Erkek	214	164,97	35304,00	-2,456	8673,00	,014*
	Kadın	98	138,00	13524,00			
YY	Erkek	214	165,98	35501,00	-2,726	8476,00	,006*
	Kadın	98	135,99	13327,00			

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların cinsiyet değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları (Z: -2,456; U=8673; p=0,014<0,05), YY puanları (Z: -2,726; U=8476; p=0,006<0,05) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY (p<0,05) puanlarının erkek sporcular lehine anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Katılımcıların gelir düzeyi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Gelir Düzeyi	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Çok Kötü	15	30,1333	1,41039	22,00	44,00
	Kötü	30	32,7667	,98923	23,00	45,00
	Orta	152	30,4145	,54498	12,00	50,00
	İyi	93	33,0215	,69795	18,00	50,00
	Çok İyi	22	35,5000	1,64981	14,00	47,00
YY	Çok Kötü	15	24,8668	1,62383	12,00	33,00
	Kötü	30	28,500	,68607	20,00	35,00
	Orta	152	28,0395	,40688	7,00	35,00
	İyi	93	28,1183	,42996	19,00	35,00
	Çok İyi	22	29,8182	,90606	21,00	35,00

P<0,05

Tablo 5. Katılımcıların gelir düzeyi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Gelir Düzeyi	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Çok Kötü	15	30,1333	1,41039	22,00	44,00	2	,158
	Kötü	30	32,7667	,98923	23,00	45,00		
	Orta	152	30,4145	,54498	12,00	50,00		
	İyi	93	33,0215	,69795	18,00	50,00		
	Çok İyi	22	35,5000	1,64981	14,00	47,00		
YY	Çok Kötü	15	24,8668	1,62383	12,00	33,00	2	,189
	Kötü	30	28,500	,68607	20,00	35,00		
	Orta	152	28,0395	,40688	7,00	35,00		
	İyi	93	28,1183	,42996	19,00	35,00		
	Çok İyi	22	29,8182	,90606	21,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların gelir düzeyi değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,158>0,05$), YY puanları ($p=0,189>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 5).

Tablo 6. Katılımcıların yaş değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Yaş	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	16-19 yaş	104	32,0192	6,32606	12,00	50,00
	20-23 yaş	102	30,6373	7,17364	14,00	50,00
	24-27 yaş	54	32,4630	6,35940	16,00	47,00
	28-31 yaş	25	32,9200	6,31084	22,00	46,00
	32-35 yaş	10	33,7000	7,14998	22,00	46,00
	36 ve +	17	31,8824	8,65940	15,00	43,00
YY	16-19 yaş	104	27,3846	4,81161	14,00	35,00
	20-23 yaş	102	27,6373	5,35435	17,00	35,00
	24-27 yaş	54	28,5185	3,92256	21,00	35,00
	28-31 yaş	25	29,4800	3,56043	22,00	35,00
	32-35 yaş	10	29,1000	2,72641	25,00	35,00
	36 ve +	17	30,9412	3,57894	23,00	35,00
P<0,05						

Tablo 7. Katılımcıların yaş değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Yaş	n	$\bar{x}$	ss(±)	Min.	Maks.	sd	p
KY	16-19 yaş	104	32,0192	6,32606	12,00	50,00	5	,155
	20-23 yaş	102	30,6373	7,17364	14,00	50,00		
	24-27 yaş	54	32,4630	6,35940	16,00	47,00		
	28-31 yaş	25	32,9200	6,31084	22,00	46,00		
	32-35 yaş	10	33,7000	7,14998	22,00	46,00		
	36 ve +	17	31,8824	8,65940	15,00	43,00		
YY	16-19 yaş	104	27,3846	4,81161	14,00	35,00	5	,130
	20-23 yaş	102	27,6373	5,35435	17,00	35,00		
	24-27 yaş	54	28,5185	3,92256	21,00	35,00		
	28-31 yaş	25	29,4800	3,56043	22,00	35,00		
	32-35 yaş	10	29,1000	2,72641	25,00	35,00		
	36 ve +	17	30,9412	3,57894	23,00	35,00		
P<0,05								

Araştırmaya katılan sporcuların yaş değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,155>0,05$), YY puanları ($p=0,130>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 7).

Tablo 8. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Okur-Yazar	4	30,5000	1,75594	27,00	34,00
	İlkokul	1	31,0000		31,00	31,00
	Ortaokul	12	31,8333	2,53411	12,00	42,00
	Lise	95	32,1368	,63645	13,00	50,00
	Üniversite	169	30,9527	,52049	14,00	47,00
	Lisansüstü	31	35,1935	1,32098	14,00	47,00
YY	Okur-Yazar	4	29,0000	3,48807	20,00	35,00
	İlkokul	1	25,0000		25,00	25,00
	Ortaokul	12	27,0000	1,55700	15,00	35,00
	Lise	95	27,4732	,48212	14,00	35,00
	Üniversite	169	28,1598	,73123	7,00	35,00
	Lisansüstü	31	29,9032	,59632	24,00	35,00

P<0,05

Tablo 9. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Eğitim Durumu	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Okur-Yazar	4	30,5000	1,75594	27,00	34,00	5	,015*
	İlkokul	1	31,0000		31,00	31,00		
	Ortaokul	12	31,8333	2,53411	12,00	42,00		
	Lise	95	32,1368	,63645	13,00	50,00		
	Üniversite	169	30,9527	,52049	14,00	47,00		
	Lisansüstü	31	35,1935	1,32098	14,00	47,00		
YY	Okur-Yazar	4	29,0000	3,48807	20,00	35,00	5	,222
	İlkokul	1	25,0000		25,00	25,00		
	Ortaokul	12	27,0000	1,55700	15,00	35,00		
	Lise	95	27,4732	,48212	14,00	35,00		
	Üniversite	169	28,1598	,73123	7,00	35,00		
	Lisansüstü	31	29,9032	,59632	24,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların eğitim durumu değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,015<0,05$), YY puanları ($p=0,222>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY boyutunda ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiş, YY boyutunda farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 9).

Tablo 10. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	Eğitim Durumu	n	Sıra.Top.	Sıra.Ort.	Z	U	p
KY	Okur-Yazar	4	12,00	3,00	,000	2,000	,985
	İlkokul	1	3,00	3,00			
	Okur-Yazar	4	27,00	6,75	,-853	17,000	,394
	Ortaokul	12	109,00	9,08			
	Okur-Yazar	4	160,00	40,00	,-713	150,000	,456
	Lise	95	4790,00	40,52			
	Okur-Yazar	4	331,50	82,88	,-167	321,500	,867
	Üniversite	169	14719,50	87,10			
	Okur-Yazar	4	41,00	10,25	-1,612	31,000	,107
	Lisansüstü	31	589,00	19,00			
	İlkokul	1	6,00	6,00	-,268	5,000	,789
	Ortaokul	12	85,00	7,08			
	İlkokul	1	40,50	40,50	-,289	39,500	,772
	Lise	95	4615,50	48,58			
	İlkokul	1	93,50	93,50	-,163	76,500	,870
	Üniversite	169	14441,50	83,45			
	İlkokul	1	8,50	8,50	-,869	7,500	,385
	Lisansüstü	31	519,50	16,76			
	Ortaokul	12	684,50	57,04	-,361	551,500	,781
	Lise	95	5093,50	53,62			
	Ortaokul	12	1217,50	101,46	-,717	888,500	,473
	Üniversite	169	15253,50	90,26			
	Ortaokul	12	223,00	18,58	-1,112	145,000	,266
	Lisansüstü	31	723,00	23,32			
	Lise	95	13589,50	143,05	-1,687	7025,500	,092
	Üniversite	169	21390,50	126,57			
	Lise	95	5550,00	58,42	-2,738	990,000	,006*
	Lisans Üstü	31	2451,00	79,06			
	Üniversite	169	1627,00	2133,00	-3,452	1599,000	,001*
	Lisansüstü	31	15992,00	16498,00			

P<0,05

Grupların eğitim düzeyi değişkenine göre çoklu karşılaştırılması sonucu oluşan farkın kaynağını bulmak için yapılan çoklu karşılaştırmalara göre KY puanlarındaki fark, lisanüstü katılımcıların puanlarının lise katılımcılardan (U=990,00; Z=-2,738; P=0,006<0,05), lisansüstü katılımcıların puanlarının üniversite katılımcılardan (U=1599,00; Z=-3,452; P=0,001<0,05) fazla olmasından kaynaklanmıştır (Tablo 10).

Tablo 11. Katılımcıların son 5 yıldır yaşadıkları yer değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Yaşadığı Yer	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	AB	34	29,0588	8,61971	13,00	47,00
	EB	32	31,6875	6,67899	14,00	44,00
	MB	33	31,4848	5,36261	22,00	45,00
	KB	40	34,9750	5,22071	26,00	50,00
	GDA	31	32,7742	6,64685	16,00	45,00
	DAB	95	31,3263	5,48003	14,00	46,00
	İAB	47	31,4468	8,88039	12,00	50,00
YY	AB	34	29,8235	3,79370	21,00	35,00
	EB	32	29,8438	3,39933	22,00	35,00
	MB	33	27,8788	4,75498	21,00	35,00
	KB	40	27,6750	4,07234	20,00	35,00
	GDA	31	27,8710	3,99785	21,00	35,00
	DAB	95	26,5368	5,36301	7,00	35,00
	İAB	47	29,3617	4,77505	15,00	35,00

P<0,05

Tablo 12. Katılımcıların son 5 yıldır yaşadıkları yer değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Yaşadığı Yer	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	AB	34	29,0588	8,61971	13,00	47,00	6	,198
	EB	32	31,6825	6,67889	14,00	44,00		
	MB	33	31,4848	5,36261	22,00	45,00		
	KB	40	34,9750	5,22071	26,00	50,00		
	GDA	31	32,7742	6,64685	16,00	45,00		
	DAB	95	31,3263	5,48003	14,00	46,00		
	İAB	47	31,4468	8,88039	12,00	50,00		
YY	AB	34	29,8235	3,79370	21,00	35,00	6	,366
	EB	32	29,8438	3,39933	22,00	35,00		
	MB	33	27,8788	4,75498	21,00	35,00		
	KB	40	27,6750	4,07234	20,00	35,00		
	GDA	31	27,8710	3,99785	21,00	35,00		
	DAB	95	26,5368	5,36301	7,00	35,00		
	İAB	47	29,3617	4,77505	15,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların son 5 yıldır yaşadığı yer değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,198>0,05$), YY puanları ($p=0,366>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 12).

Tablo 13. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Etnik Köken	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Türk	186	33,5108	6,61631	14,00	50,00
	Kürt	104	29,4038	5,96351	12,00	45,00
	Arap	22	28,1364	7,28531	13,00	41,00
YY	Türk	186	28,7473	4,34033	19,00	35,00
	Kürt	104	27,1154	4,80959	12,00	35,00
	Arap	22	27,0000	6,46603	7,00	35,00

P<0,05

Tablo 14. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Etnik Köken	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Türk	186	33,5108	6,61631	14,00	50,00	2	,004*
	Kürt	104	29,4038	5,96351	12,00	45,00		
	Arap	22	28,1364	7,28531	13,00	41,00		
YY	Türk	186	28,7473	4,34033	19,00	35,00	2	,016*
	Kürt	104	27,1154	4,80959	12,00	35,00		
	Arap	22	27,0000	6,46603	7,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların etnik köken değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; KY puanlarında ($p=0,000<0,05$), YY puanlarında ($p=0,016<0,05$) anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 14).

Tablo 15. Katılımcıların etnik köken değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	Etnik Köken	n	Sıra. Top.	Sıra. Ort.	Z	U	p
KY	Türk	186	163,89	30484,00	-5,005	6251,00	,006*
	Kürt	104	112,61	11711,00			
	Türk	186	109,10	20293,00	-3,211	1190,00	,001*
	Arap	22	65,59	1443,00			
	Kürt	104	64,83	6742,50	-,893	1005,50	,372
	Arap	22	57,20	1258,50			
YY	Türk	186	155,88	28994,50	-2,829	7740,50	,005*
	Kürt	104	126,93	13200,50			
	Türk	186	106,06	19727,00	-1,090	1756,00	,276
	Arap	22	91,32	2009,00			
	Kürt	104	63,03	6555,50	-,313	1095,50	,755
	Arap	22	65,70	1445,50			

P<0,05

Grupların etnik kimlik değişkenine göre karşılaştırılması sonucu oluşan farkın kaynağını bulmak için yapılan çoklu karşılaştırmalara göre KY puanlarındaki fark, Türk katılımcıların puanlarının Kürt katılımcılardan (U=6251,00; Z=-5,005; P=0,000<0,05), Türk katılımcıların puanlarının Arap katılımcılardan fazla olmasından (U=1190,00; Z=-3,211; P=0,001<0,05) kaynaklanmıştır. YY puanlarında oluşan fark ise Türk katılımcıların puanlarının Kürt katılımcıların puanlarından fazla olmasından (U=7440,50; Z=-2,829; P=0,005<0,05) kaynaklanmıştır (Tablo 15).

Tablo 16. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Kültürel Kimlik	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Türk	229	32,8384	6,36225	14,00	50,00
	Kürt	64	29,3125	6,42632	12,00	45,00
	Arap	19	27,0526	8,78386	13,00	43,00
YY	Türk	229	28,4236	4,28578	19,00	35,00
	Kürt	64	27,0625	5,29712	12,00	35,00
	Arap	19	27,3684	7,04123	7,00	35,00

P<0,05

Tablo 17. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırması

Boyutlar	Kültürel Kimlik	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Türk	229	32,8384	6,36225	14,00	50,00	2	,012*
	Kürt	64	29,3125	6,42632	12,00	45,00		
	Arap	19	27,0526	8,78386	13,00	43,00		
YY	Türk	229	28,4236	4,28578	19,00	35,00	2	,300
	Kürt	64	27,0625	5,29712	12,00	35,00		
	Arap	19	27,3684	7,04123	7,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların kültürel kimlik değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,000<0,05$), YY puanları ($p=0,300>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY boyutunda ($p<0,05$) farklılık tespit edilmiş olup, YY alt boyutu ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 17).

Tablo 18. Katılımcıların kültürel kimlik değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	Kültürel Kimlik	n	Sıra.Top.	Sıra.Ort.	U	Z	p
KY	Türk	229	156,41	35818,50	5172,500	-3,604	,005*
	Kürt	64	113,32	7252,50			
	Türk	229	128,12	2939,00	1347,000	-2,762	,006*
	Arap	19	80,89	1537,00			
	Kürt	64	43,42	2779,00	517,000	-,989	,323
	Arap	19	37,21	707,00			

P<0,05

Kruskal Wallis testinden sonra oluşan kültürel kimlik değişkeninden kaynaklanan farkın kaynağını bulmak için yapılan çoklu karşılaştırmalara göre KY puanlarındaki fark Türk katılımcıların puanlarının Kürt katılımcılardan (U=;5172,500 Z=-3,604; P<0,05), Türk katılımcıların puanlarının Arap katılımcılardan fazla olmasından (U=;1347,000 Z=-2,762 P<0,05) kaynaklanmıştır (Tablo 18).

Tablo 19. Katılımcıların spora devam süresi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Spora Dev. Sür.	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	1-5 yıl	132	31,5985	6,49352	12,00	50,00
	6-10 yıl	97	31,9072	6,76246	13,00	47,00
	11-15 yıl	51	32,5490	7,04646	16,00	46,00
	16-20 yıl	24	29,3750	7,29391	14,00	46,00
	21-25 yıl	3	39,6667	4,50925	35,00	44,00
	26 ve +	5	32,0000	8,51469	20,00	39,00
YY	1-5 yıl	132	27,7879	4,87090	14,00	35,00
	6-10 yıl	97	28,0722	4,71091	12,00	35,00
	11-15 yıl	51	28,4902	3,88522	21,00	35,00
	16-20 yıl	24	28,4583	5,94159	7,00	35,00
	21-25 yıl	3	27,3333	1,15470	26,00	28,00
	26 ve +	5	30,4000	4,77493	23,00	35,00

P<0,05

Tablo 20. Katılımcıların spora devam süresi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırması

Boyutlar	Spora Dev. Sür.	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	1-5 yıl	132	31,5985	6,49352	12,00	50,00	5	,164
	6-10 yıl	97	31,9072	6,76246	13,00	47,00		
	11-15 yıl	51	32,5490	7,04646	16,00	46,00		
	16-20 yıl	24	29,3750	7,29391	14,00	46,00		
	21-25 yıl	3	39,6667	4,50925	35,00	44,00		
	26 ve +	5	32,0000	8,51469	20,00	39,00		
YY	1-5 yıl	132	27,7879	4,87090	14,00	35,00	5	,806
	6-10 yıl	97	28,0722	4,71091	12,00	35,00		
	11-15 yıl	51	28,4902	3,88522	21,00	35,00		
	16-20 yıl	24	28,4583	5,94159	7,00	35,00		
	21-25 yıl	3	27,3333	1,15470	26,00	28,00		
	26 ve +	5	30,4000	4,77493	23,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların spora devam süresi değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,164>0,05$), YY puanları ($p=0,806>0,05$), bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 20).

Tablo 21. Katılımcıların kategori değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Kategori	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Genç	149	31,9664	,54412	12,00	50,00
	Büyük	163	31,5767		13,00	50,00
YY	Genç	149	27,8725	,39350	14,00	35,00
	Büyük	163	28,2699		7,00	35,00
YS	Genç	149	3,4896	,02599	1,80	5,00
	Büyük	163	3,4877		1,20	4,95

P<0,05

Tablo 22. Katılımcıların kategori değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Kategori	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	U	p
KY	Genç	149	160,17	23865,50	,734	11596,50	,491
	Büyük	163	153,14	24962,50			
YY	Genç	149	153,07	22807,50	,802	11632,50	,520
	Büyük	163	159,63	26020,50			

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların kategori değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları (Z: ,734; U=11596,50; p=0,491>0,05), YY paunları (Z: ,802; U=11632,50; p=0,520>0,05) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY (p<0,05) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 22).

Tablo 23. Katılımcıların spor dalı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Spor Dalı	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Dövüş sporu	180	31,7500	6,78386	13,00	50,00
	Bireysel spor	132	31,7803		12,00	50,00
YY	Dövüş sporu	180	28,2728	4,72763	19,00	35,00
	Bireysel spor	132	27,8106		7,00	35,00

P<0,05

Tablo 24. Katılımcıların spor dalı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Spor Dalı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	U	p
KY	Dövüş Spor	180	157,69	28385,00	,-274	11665,00	,784
	Bireysel Spor	132	154,87	20443,00			
YY	Dövüş Spor	180	157,14	28285,50	,-147	11764,50	,883
	Bireysel Spor	132	155,63	20542,50			

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların spor dalı değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları (Z: ,-274; U=11655,50; p=0,784>0,05), YY puanları (Z: -147; U=11764,50; p=0,883>0,05) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY (p<0,05) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 24).

Tablo 25. Katılımcıların milli sporcu değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Milli Sporcu	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Max.
KY	Evet	162	31,7963	,51592	13,00	47,00
	Hayır	150	31,7267		12,00	50,00
YY	Evet	162	28,4753	,34030	12,00	35,00
	Hayır	150	27,6533		7,00	35,00

P<0,05

Tablo 26. Katılımcıların milli sporcu değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Milli Sporcu	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	U	p
KY	Evet	162	155,59	25205,50	,-186	12002,50	,853
	Hayır	150	157,48	23622,50			
YY	Evet	162	162,07	26255,50	-1,137	11247,50	,255
	Hayır	150	150,48	22572,50			

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların milli sporcu değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları (Z: ,-186; U=12002,50; p=0,853>0,05), YY puanları (Z: -1,137; U=11247,50; p=0,255>0,05) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY (p<0,05) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 26).

Tablo 27. Katılımcıların milli sporcu sınıfı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Milli Sporcu Sınıfı	n	$\bar{x}$	ss(±)	Min.	Maks.
KY	A	50	30,9592	7,32564	14,00	45,00
	B	60	32,3500	6,21050	13,00	47,00
	C	52	31,9423	6,31963	22,00	47,00
YY	A	50	28,4286	3,97911	21,00	35,00
	B	60	28,8167	3,97233	18,00	35,00
	C	52	28,1346	5,07987	12,00	35,00

P<0,05

Tablo 28. Katılımcıların milli sporcu sınıfı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Milli Sporcu Sınıfı	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	A	50	30,9592	7,32564	14,00	45,00	2	,886
	B	60	32,3500	6,21050	13,00	47,00		
	C	52	31,9423	6,31963	22,00	47,00		
YY	A	50	28,4286	3,97911	21,00	35,00	2	,867
	B	60	28,8167	3,97233	18,00	35,00		
	C	52	28,1346	5,07987	12,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların milli sporcu sınıfı değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,886>0,05$), YY puanları ($p=0,867>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 28).

Tablo 29. Katılımcıların ülkesini temsil sayısı değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Temsil sayısı	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	1-5	97	32,5155	6,38049	13,00	47,00
	6-11	35	29,6286	7,04642	16,00	47,00
	12-17	7	33,5714	5,31843	29,00	44,00
	18-23	7	32,5714	4,64963	25,00	37,00
	24-29	5	30,0000	10,93161	19,00	44,00
	30-35	3	33,6667	3,21455	30,00	36,00
YY	1-5	97	28,6701	3,95475	20,00	35,00
	6-11	35	27,0286	5,51194	12,00	35,00
	12-17	7	30,1429	2,47848	28,00	34,00
	18-23	7	30,1429	4,67007	21,00	34,00
	24-29	5	29,8000	2,77489	27,00	33,00
	30-35	3	27,3333	7,09460	21,00	35,00

P<0,05

Tablo 30. Katılımcıların ülkesini temsil sayısı değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Temsil sayısı	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	1-5	97	32,5155	6,38049	13,00	47,00	5	,180
	6-11	35	29,6286	7,04642	16,00	47,00		
	12-17	7	33,5714	5,31843	29,00	44,00		
	18-23	7	32,5714	4,64963	25,00	37,00		
	24-29	5	30,0000	10,93161	19,00	44,00		
	30-35	3	33,6667	3,21455	30,00	36,00		
YY	1-5	97	28,6701	3,95475	20,00	35,00	5	,424
	6-11	35	27,0286	5,51194	12,00	35,00		
	12-17	7	30,1429	2,47848	28,00	34,00		
	18-23	7	30,1429	4,67007	21,00	34,00		
	24-29	5	29,8000	2,77489	27,00	33,00		
	30-35	3	27,3333	7,09460	21,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların temsil sayısı değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,180>0,05$), YY puanları ($p=0,424>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 30).

Tablo 31. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Başarı düzeyi	n	$\bar{x}$	ss(±)	Min.	Maks.
KY	İl Şampiyonası	51	31,7255	7,12202	16,00	50,00
	Bölge	38	30,5000	7,56146	12,00	42,00
	Üniversitelerarası	15	31,9333	6,46382	22,00	44,00
	Türkiye	68	32,7941	6,58029	18,00	47,00
	Uluslararası	76	32,9079	7,42101	13,00	47,00
	Avrupa	28	30,3929	4,81001	21,00	45,00
	Dünya	35	29,8000	5,40044	19,00	44,00
	Olimpiyat	1	29,0000		29,00	29,00
YY	İl Şampiyonası	51	27,8627	5,09517	18,00	35,00
	Bölge	38	27,0263	6,49943	7,00	35,00
	Üniversitelerarası	15	29,6000	4,38830	21,00	35,00
	Türkiye	68	27,9118	3,98780	21,00	34,00
	Uluslararası	76	28,7237	4,85139	12,00	35,00
	Avrupa	28	28,8571	4,04342	21,00	35,00
	Dünya	35	27,2571	3,38980	21,00	34,00
	Olimpiyat	1	26,0000		26,00	26,00

P<0,05

Tablo 32. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Başarı düzeyi	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	İl Şampiyonası	51	31,7255	7,12202	16,00	50,00	7	,022*
	Bölge	38	30,5000	7,56146	12,00	42,00		
	Üniversitelerarası	15	31,9333	6,46382	22,00	44,00		
	Türkiye	68	32,7941	6,58029	18,00	47,00		
	Uluslararası	76	32,9079	7,42101	13,00	47,00		
	Avrupa	28	30,3929	4,81001	21,00	45,00		
	Dünya	35	29,8000	5,40044	19,00	44,00		
	Olimpiyat	1	29,0000		29,00	29,00		
YY	İl Şampiyonası	51	27,8627	5,09517	18,00	35,00	7	,241
	Bölge	38	27,0263	6,49943	7,00	35,00		
	Üniversitelerarası	15	29,6000	4,38830	21,00	35,00		
	Türkiye	68	27,9118	3,98780	21,00	34,00		
	Uluslararası	76	28,7237	4,85139	12,00	35,00		
	Avrupa	28	28,8571	4,04342	21,00	35,00		
	Dünya	35	27,2571	3,38980	21,00	34,00		
	Olimpiyat	1	26,0000		26,00	26,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların başarı düzeyi değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı uygulanan istatistiksel analiz sonucunda; yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY puanları ($p=0,022<0,05$), YY puanları ($p=0,241>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiş, YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 32).

Tablo 33. Katılımcıların başarı düzeyi değişkenine göre KY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	Başarı Düzeyi	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	İl Şampiyonası	51	45,46	2330,00	-,291	11458,00	,771
	Bölge	38	44,08	1675,00			
	İl Şampiyonası	51	33,76	1722,00	-,207	11755,50	,836
	Üniversitelerarası	15	32,60	489,00			
	İl Şampiyonası	51	57,07	2910,50	-,805	11478,00	,421
	Türkiye	68	62,50	4229,50			
	İl Şampiyonası	51	58,99	3008,50	-1,258	11154,50	,208
	Uluslararası	76	67,36	5119,50			
	İl Şampiyonası	51	42,29	2157,00	-1,202	11268,00	,229
	Avrupa	28	35,82	1003,00			
	İl Şampiyonası	51	46,47	2386,50	-1,480	11000,50	,139
	Dünya	35	38,70	1351,50			
	İl Şampiyonası	51	26,69	1361,00	-,634	11565,50	,526
	Olimpiyat	1	17,00	17,00			
	Bölge	38	27,11	1030,00	-,079	11874,50	,937
	Üniversitelerarası	15	26,73	104,00			
	Bölge	38	49,38	1876,50	-1,304	11369,00	,301
	Türkiye	68	55,80	3794,50			
	Bölge	38	51,13	1943,00	-1,457	10003,00	,145
	Uluslararası	76	60,68	4612,00			
	Bölge	38	35,43	1346,50	-,956	11458,50	,339
	Avrupa	28	30,88	864,50			
	Bölge	38	39,99	1519,50	-1,256	11266,00	,209
	Dünya	35	33,76	1181,50			
	Bölge	38	20,20	767,50	-,668	11598,50	,504
	Olimpiyat	1	12,50	12,50			
	Üniversitelerarası	15	35,87	538,00	-1,093	11247,50	,275
	Türkiye	68	43,35	2948,00			
	Üniversitelerarası	15	40,33	605,00	-,910	11563,00	,363
	Uluslararası	76	47,12	3581,00			
	Üniversitelerarası	15	22,17	332,50	-,064	11984,50	,949
	Avrupa	28	21,91	613,50			
	Üniversitelerarası	15	27,27	409,00	-,564	11687,50	,573
	Dünya	35	24,74	866,00			
	Üniversitelerarası	15	8,60	129,00	-,328	11600,50	,743
	Olimpiyat	1	7,00	7,00			
	Türkiye	68	70,86	4818,50	-,447	11385,50	,655
	Uluslararası	76	73,97	5621,50			
	Türkiye	68	52,35	3560,00	-2,120	690,000	,034*
	Avrupa	28	39,14	1096,00			
	Türkiye	68	57,57	3914,50	-2,644	811,500	,008*
	Dünya	35	41,19	1441,50			
	Türkiye	68	35,31	2401,00	-1,058	11298,50	,290
	Olimpiyat	1	14,00	14,00			
	Uluslararası	76	56,48	4292,50	-2,220	761,500	,026*

KY	Avrupa	28	41,70	1167,50			
	Uluslararası	76	61,57	4679,50	-2,691	906,500	,007*
	Dünya	35	43,90	1536,50			
	Uluslararası	76	39,24	2982,00	-,811	11356,00	,417
	Olimpiyat	1	21,00	21,00			
	Avrupa	28	33,64	942,00	-,639	11523,00	,523
	Dünya	35	30,69	1074,00			
	Avrupa	28	15,80	425,00	-,601	11600,50	,548
	Olimpiyat	1	10,00	10,00			
	Dünya	35	18,60	651,00	-,339	11357,50	,735
	Olimpiyat	1	15,00	15,00			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; Türkiye şampiyonasında başarı elde eden katılımcıların puanlarının Avrupa şampiyonasında başarı elde eden katılımcılardan ($U=;690,000$ $Z=-2,120$; $P<0,05$), Türkiye şampiyonasında başarı elde eden katılımcıların puanlarının Dünya şampiyonasında başarı elde eden katılımcılardan ($U=;811,500$ $Z=-2,644$ $P<0,05$), Uluslararası şampiyonada başarı elde eden katılımcıların Avrupa şampiyonasında başarı elde eden katılımcılardan ($U=;761,500$ $Z=-2,220$ $P<0,05$), Uluslararası şampiyonada başarı elde eden katılımcıların Dünya şampiyonasında başarı elde eden katılımcılardan ($U=;906,500$ $Z=-2,691$ $P<0,05$), fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 33).

Tablo 34. Katılımcıların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Aşırı Sol	3	23,3333	10,01665	12,00	31,00
	Sol	20	22,9500	5,01025	13,00	30,00
	Tarafsız	199	30,9146	5,92271	14,00	50,00
	Sağ	70	35,6286	5,73110	21,00	47,00
	Aşırı Sağ	20	36,7500	7,14419	20,00	47,00
YY	Aşırı Sol	3	23,0000	9,84886	15,00	34,00
	Sol	20	28,9500	5,66127	14,00	35,00
	Tarafsız	199	27,3819	4,79845	35,00	28,00
	Sağ	70	29,4429	3,54939	21,00	35,00
	Aşırı Sağ	20	30,1500	4,06882	21,00	35,00

P<0,05

Tablo 34. Katılımcıların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Aşırı Sol	3	23,3333	10,01665	12,00	31,00	4	,010*
	Sol	20	22,9500	5,01025	13,00	30,00		
	Tarafsız	199	30,9146	5,92271	14,00	50,00		
	Sağ	70	35,6286	5,73110	21,00	47,00		
	Aşırı Sağ	20	36,7500	7,14419	20,00	47,00		
YY	Aşırı Sol	3	23,0000	9,84886	15,00	34,00	4	,002*
	Sol	20	28,9500	5,66127	14,00	35,00		
	Tarafsız	199	27,3819	4,79845	35,00	28,00		
	Sağ	70	29,4429	3,54939	21,00	35,00		
	Aşırı Sağ	20	30,1500	4,06882	21,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunalrı ($p=0,010<0,05$), YY puanları ($p=0,002<0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 35).

Tablo 35. Katılımcıların siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılması

Boyutlar	Siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Aşırı sol	3	42,00	14,00	-,549	24,000	,583
	Sol	20	234,00	14,70			
	Aşırı sol	3	152,50	50,83	-1,517	146,500	,129
	Tarafsız	199	20350,50	102,26			
	Aşırı sol	3	24,00	8,00	-2,422	18,000	,015*
	Sağ	70	2677,00	38,24			
	Aşırı sol	3	11,00	3,67	-2,289	5,000	,022*
	Aşırı sağ	20	265,00	13,25			
	Sol	20	752,00	37,60	-5,375	542,000	,000*
	Tarafsız	199	23358,00	117,28			
	Sol	20	267,50	13,38	-6,244	57,500	,000*
	Sağ	70	3827,50	54,68			
	Sol	20	239,00	11,95	-4,632	29,000	,000*
	Aşırı sağ	20	581,00	29,05			
	Tarafsız	199	11731,00	119,25	-5,610	381,000	,000*
	Sağ	70	12584,00	179,77			
	Tarafsız	199	20814,00	104,59	-3,994	914,000	,000*
	Aşırı sağ	20	32076,00	163,80			
	Sağ	70	3074,50	43,92	-1,074	589,500	,283
	Aşırı sağ	20	1020,50	51,03			
YY	Aşırı sol	3	23,00	7,67	-1,193	17,000	,233
	Sol	20	253,00	12,65			
	Aşırı sol	3	199,00	66,33	-1,153	193,000	,292
	Tarafsız	199	20304,00	102,03			
	Aşırı sol	3	68,00	22,67	-1,200	62,000	,230
	Sağ	70	2633,00	37,61			
	Aşırı sol	3	22,50	7,50	-1,239	16,500	,216
	Aşırı sağ	20	253,50	12,68			
	Sol	20	2613,50	130,68	-1,576	1576,500	,124
	Tarafsız	199	21476,50	107,92			
	Sol	20	915,50	45,78	-,054	694,500	,957
	Sağ	70	3179,50	45,22			
	Sol	20	393,00	19,65	-,462	183,000	,644
	Aşırı sağ	20	427,00	20,05			
	Tarafsız	199	25098,50	126,12	-3,166	5198,500	,002*
	Sağ	70	11216,50	160,24			
	Tarafsız	199	21172,50	106,39	-2,665	1272,500	,008*
	Aşırı sağ	20	2917,50	145,88			
	Sağ	70	3077,50	43,96	-1,048	592,500	,295
	Aşırı sağ	20	1017,50	50,88			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; sağ görüşlü katılımcıların puanlarının aşırı sol görüşlü katılımcılardan (U=;18,000 Z=-2,422; P<0,05),

aşırı sağ görüşlü katılımcıların puanlarının aşırı sol görüşlü katılımcılardan ($U=5,000$ $Z=-2,289$; $P<0,05$), tarafsız katılımcıların puanlarının sol görüşlü katılımcıların puanlarından ($U=542,000$ $Z=-5,375$; $P<0,05$), sağ görüşlü katılımcıların puanlarının sol görüşlü katılımcıların puanlarından ($U=57,500$ $Z=-6,244$; $P<0,05$), aşırı sağ görüşlü katılımcıların puanlarının sol görüşlü katılımcıların puanlarından ($U=29,000$ $Z=-4,632$; $P<0,05$), sağ görüşlü katılımcıların puanlarının tarafsız katılımcıların puanlarından ($U=381,000$ $Z=-5,610$; $P<0,05$), aşırı sağ görüşlü katılımcıların puanlarının tarafsız katılımcıların puanlarından ($U=914,000$ $Z=-3,994$; $P<0,05$), fazla olmasından, YY puanlarında oluşan farkın; Tarafsız görüşlü katılımcıların puanlarının sağ görüşlü katılımcıların puanlarından ($U=5198,500$ $Z=-3,166$; $P<0,05$), tarafsız görüşlü katılımcıların puanlarının aşırı sağ görüşlü katılımcıların puanlarından ($U=1272,500$ $Z=-2,665$; $P<0,05$), fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 36).

Tablo 36. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Dindarlık Düzeyi	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Hiç Dindar Değilim	18	27,4444	7,41399	12,00	41,00
	Biraz Dindarım	54	28,8148	5,68372	13,00	41,00
	Kararsızım	26	28,9231	6,18335	14,00	44,00
	Dindarım	184	32,7935	6,35221	14,00	50,00
	Çok Dindarım	30	35,8000	7,14419	20,00	47,00
YY	Hiç Dindar Değilim	18	27,3333	6,17395	15,00	35,00
	Biraz Dindarım	54	27,1667	4,77111	14,00	34,00
	Kararsızım	26	25,8846	6,58074	12,00	35,00
	Dindarım	184	28,4348	4,24729	7,00	35,00
	Çok Dindarım	30	29,9000	3,74478	21,00	35,00

$P<0,05$

Tablo 37. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Hiç Dindar Değilim	18	27,4444	7,41399	12,00	41,00	4	,031*
	Biraz Dindarım	54	28,8148	5,68372	13,00	41,00		
	Kararsızım	26	28,9231	6,18335	14,00	44,00		
	Dindarım	184	32,7935	6,35221	14,00	50,00		
	Çok Dindarım	30	35,8000	7,14419	20,00	47,00		
YY	Hiç Dindar Değilim	18	27,3333	6,17395	15,00	35,00	4	,041*
	Biraz Dindarım	54	27,1667	4,77111	14,00	34,00		
	Kararsızım	26	25,8846	6,58074	12,00	35,00		
	Dindarım	184	28,4348	4,24729	7,00	35,00		
	Çok Dindarım	30	29,9000	3,74478	21,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,031<0,05$), YY paunları ($p=0,041<0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) paunlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 38).

Tablo 38. Katılımcıların dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılmaları

Boyutlar	Dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Hiç dindar değilim	18	633,00	35,17	-,313	462,000	,754
	Biraz dindarım	54	1995,00	36,94			
	Hiç dindar değilim	18	379,50	21,08	-,611	208,500	,541
	Kararsızım	26	610,50	32,08			
	Hiç dindar değilim	18	1117,00	62,06	-3,005	946,000	,003*
	Dindarım	184	19386,00	105,06			
	Hiç dindar değilim	18	288,00	16,00	-3,265	117,000	,005*
	Çok dindarım	30	888,00	29,60			
	Biraz dindarım	54	2173,50	40,25	-,139	688,500	,889
	Kararsızım	26	1066,50	41,02			
	Biraz dindarım	54	4518,50	83,68	-4,357	3033,500	,000*
	Dindarım	184	23922,50	130,01			
	Biraz dindarım	54	1760,50	34,45	-4,063	375,500	,000*
	Çok dindarım	30	1809,50	56,98			
	Kararsızım	26	1884,50	72,48	-2,966	1533,500	,003*
	Dindarım	184	20270,50	110,17			
	Kararsızım	26	514,00	20,81	-3,291	190,000	,001*
	Çok dindarım	30	1055,00	35,17			
	Dindarım	184	19096,00	103,78	-,179	2076,000	,029*
	Çok dindarım	30	3909,00	130,30			
YY	Hiç dindar değilim	18	670,50	37,25	-,176	472,500	,860
	Biraz dindarım	54	1957,50	36,25			
	Hiç dindar değilim	18	433,50	24,08	-,685	205,500	,493
	Kararsızım	26	536,50	21,04			
	Hiç dindar değilim	18	1647,00	91,50	-,763	1476,000	,445
	Dindarım	184	18856,00	102,48			
	Hiç dindar değilim	18	379,00	21,06	-1,326	208,000	,185
	Çok dindarım	30	797,00	26,57			
	Biraz dindarım	54	2266,00	41,96	-,815	623,000	,415
	Kararsızım	26	974,00	37,46			
	Biraz dindarım	54	5793,50	107,29	-1,488	4308,500	,137
	Dindarım	184	22647,50	123,08			
	Biraz dindarım	54	2029,00	30,57	-2,493	544,000	,013*
	Çok dindarım	30	1541,00	51,07			
	Kararsızım	26	2227,00	85,65	-1,786	1876,000	,074
	Dindarım	184	19928,00	108,30			
	Kararsızım	26	604,50	23,25	-2,252	253,500	,024*
	Çok dindarım	30	491,50	30,05			
	Dindarım	184	19156,00	104,11	-1,992	2136,000	,046*
	Çok dindarım	30	3849,00	128,30			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; Kendisini dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini hiç dindar değilim olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;946,000$ $Z=-3,005$; $P<0,05$), kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini hiç dindar değilim olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;117,500$ $Z=-2,289$; $P<0,05$), kendisini dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini biraz dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;3035,500$ $Z=-4,357$; $P<0,05$), kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini biraz dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;375,500$ $Z=-4,063$; $P<0,05$), kendisini dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini kararsızım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;1533,500$ $Z=-2,966$; $P<0,05$), kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kararsızım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;190,000$ $Z=-3,291$; $P<0,05$), kendisini dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının çok dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;2076,000$ $Z=-2,179$; $P<0,05$), fazla olmasından, YY puanlarında oluşan farkın; kendisini biraz dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;544,000$ $Z=-2,493$; $P<0,05$), kendisini kararsızım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;253,500$ $Z=-2,252$; $P<0,05$), kendisini dindarım olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini çok dindarım olarak tanımlayan katılımcılardan ($U=;2136,000$ $Z=-1,992$; $P<0,05$), fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 39).

Tablo 39. Katılımcıların kendimi ölkeme ait hissediyorum değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Kendimi ölkeme ait hissediyorum	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Kesinlikle katılmıyorum	7	28,1429	9,59911	12,00	43,00
	Katılmıyorum	10	30,6000	3,16930	26,00	37,00
	Kararsızım	48	29,8542	8,12139	13,00	46,00
	Katılıyorum	88	33,3864	5,07514	18,00	50,00
	Kesinlikle katılıyorum	159	33,3333	6,88433	14,00	50,00
YY	Kesinlikle katılmıyorum	7	18,4286	5,44234	12,00	27,00
	Katılmıyorum	10	26,5000	6,34648	14,00	34,00
	Kararsızım	48	27,6667	4,79065	21,00	35,00
	Katılıyorum	88	27,4091	4,12070	18,00	35,00
	Kesinlikle katılıyorum	159	29,1006	4,33151	35,00	28,00

P<0,05

Tablo 40. Katılımcıların kendimi ölkeme ait hissediyorum değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Kendimi ölkeme ait hissediyorum	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	7	28,1429	9,59911	12,00	43,00	4	,012*
	Katılmıyorum	10	30,6000	3,16930	26,00	37,00		
	Kararsızım	48	29,8542	8,12139	13,00	46,00		
	Katılıyorum	88	33,3864	5,07514	18,00	50,00		
	Kesinlikle katılıyorum	159	33,3333	6,88433	14,00	50,00		
YY	Kesinlikle katılmıyorum	7	18,4286	5,44234	12,00	27,00	4	,000*
	Katılmıyorum	10	26,5000	6,34648	14,00	34,00		
	Kararsızım	48	27,6667	4,79065	21,00	35,00		
	Katılıyorum	88	27,4091	4,12070	18,00	35,00		
	Kesinlikle katılıyorum	159	29,1006	4,33151	35,00	28,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların kendimi ölkeme ait hissediyorum değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,012<0,05$), YY puanları ($p=0,000>0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 41).

Tablo 41. Katılımcıların kendimi ülkeme ait hissediyorum değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılmaları

Boyutlar	Kendimi ülkeme ait hissediyorum	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	7	56,50	8,07	-,640	28,500	,522
	Katılmıyorum	10	96,50	9,65			
	Kesinlikle katılmıyorum	7	181,50	25,93			
	Kararsızım	48	1358,50	28,30	-,368	153,500	,713
	Kesinlikle katılmıyorum	7	283,50	40,50			
	Katılıyorum	88	4276,50	48,60			
	Kesinlikle katılmıyorum	7	387,00	55,29	-1,589	359,00	,112
	Kesinlikle katılıyorum	159	13474,00	84,74			
	Katılmıyorum	10	306,00	30,60	-,228	229,00	,820
	Kararsızım	48	1405,00	29,27			
	Katılmıyorum	10	500,50	50,05			
	Katılıyorum	88	4350,50	49,44	-,065	434,500	,948
	Katılmıyorum	10	600,00	60,00			
	Kesinlikle katılıyorum	159	13765,00	86,57			
	Kararsızım	48	3212,50	66,93	-,345	2036,500	,730
	Katılıyorum	88	6103,50	63,36			
	Kararsızım	48	3996,00	83,25			
	Kesinlikle katılıyorum	159	17532,00	110,26	-2,744	2820,000	,006*
YY	Katılıyorum	88	8729,50	99,20	-4,065	4813,500	,002*
	Kesinlikle katılıyorum	159	21898,50	137,73			
	Kesinlikle katılmıyorum	7	38,50	5,50	-2,398	10,500	,016*
	Katılmıyorum	10	114,50	14,45			
	Kesinlikle katılmıyorum	7	61,00	8,71			
	Kararsızım	48	1479,00	30,81	-3,426	33,000	,001*
	Kesinlikle katılmıyorum	7	87,00	12,43			
	Katılıyorum	88	4473,00	50,83			
	Kesinlikle katılmıyorum	7	94,00	13,43	-3,954	66,000	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	159	13767,00	86,58			
	Katılmıyorum	10	279,50	27,95	-,321	224,500	,748
	Kararsızım	48	1431,50	29,82			
	Katılmıyorum	10	488,50	48,85	-,077	433,500	,959
	Katılıyorum	88	4362,50	49,57			
	Katılmıyorum	10	677,50	67,75	-1,154	622,500	,249
	Kesinlikle katılıyorum	159	13687,50	86,08			
	Kararsızım	48	3392,50	70,68	-,478	2007,500	,633
	Katılıyorum	88	5923,50	67,31			
	Kararsızım	48	4301,00	89,60			
	Kesinlikle katılıyorum	159	17227,00	108,35	-1,907	3125,000	,057
	Katılıyorum	88	9081,00	103,19	-1,416	5165,00	,143
	Kesinlikle katılıyorum	159	21547,00	135,52			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; Kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden

katılımcılardan ($U=;2820,000$ $Z=-2,744$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;4813,500$ $Z=-4,065$ $P<0,05$), YY puanlarında oluşan farkın; Kendisini katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;10,500$ $Z=-2,398$; $P<0,05$), kendisini kararsızım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;33,000$ $Z=-3,426$; $P<0,05$), kendisini katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;59,000$ $Z=-3,559$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;66,000$ $Z=-3,954$; $P<0,05$) fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 42).

Tablo 42. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	Başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Kesinlikle katılmıyorum	131	35,0763	6,12010	14,00	50,00
	Katılmıyorum	56	31,4464	5,22901	16,00	47,00
	Kararsızım	55	29,9091	4,41073	19,00	40,00
	Katılıyorum	41	28,1220	7,01497	14,00	45,00
	Kesinlikle katılıyorum	29	26,0690	8,02643	44,00	32,00
YY	Kesinlikle katılmıyorum	131	28,6641	4,57352	7,00	35,00
	Katılmıyorum	56	28,079	3,80187	20,00	35,00
	Kararsızım	55	26,2545	4,16430	25,00	35,00
	Katılıyorum	41	27,9568	6,24256	12,00	35,00
	Kesinlikle katılıyorum	29	29,2414	4,90375	15,00	35,00

P<0,05

Tablo 43. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	Başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	131	35,0763	6,12010	14,00	50,00	4	,007*
	Katılmıyorum	56	31,4464	5,22901	16,00	47,00		
	Kararsızım	55	29,9091	4,41073	19,00	40,00		
	Katılıyorum	41	28,1220	7,01497	14,00	45,00		
	Kesinlikle katılıyorum	29	26,0690	8,02643	44,00	32,00		
YY	Kesinlikle katılmıyorum	131	28,6641	4,57352	7,00	35,00	4	,002*
	Katılmıyorum	56	28,079	3,80187	20,00	35,00		
	Kararsızım	55	26,2545	4,16430	25,00	35,00		
	Katılıyorum	41	27,9568	6,24256	12,00	35,00		
	Kesinlikle katılıyorum	29	29,2414	4,90375	15,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,007<0,05$), YY puanları ($p=0,002>0,05$), YS puanları ($p=0,000<0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 44).

Tablo 44. Katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırılmaları

Boyutlar	Başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	131	13665,50	104,32	-3,993	2316,500	,000*
	Katılmıyorum	56	3912,50	69,87			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	14074,50	107,44	-5,465	1776,500	,000*
	Kararsızım	55	3316,50	60,30			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	12808,00	97,77	-5,314	1209,000	,000*
	Katılıyorum	41	2070,00	50,49			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	11736,00	89,59	-5,281	709,000	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	29	1144,00	39,45			
	Katılmıyorum	56	3327,50	59,42	-1,134	1348,500	,257
	Kararsızım	55	2888,50	52,52			
	Katılmıyorum	56	3079,50	54,88	-2,411	818,500	,016*
	Katılıyorum	41	1679,50	40,96			
	Katılmıyorum	56	2762,00	49,32	-3,287	458,000	,001*
	Kesinlikle katılıyorum	29	893,00	30,79			
	Kararsızım	55	2866,00	52,11	-1,477	929,000	,140
	Katılıyorum	41	1790,00	43,66			
	Kararsızım	55	2605,50	47,37	-2,532	529,500	,011*
	Kesinlikle katılıyorum	29	964,50	33,26			
YY	Katılıyorum	41	1556,00	37,95	-1,200	494,000	,230
	Kesinlikle katılıyorum	29	929,00	32,03			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	12932,50	98,72	-1,831	3049,500	,067
	Katılmıyorum	56	4645,50	82,96			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	13479,50	102,90	-3,689	2371,500	,001*
	Kararsızım	55	3911,50	71,12			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	11366,00	86,76	-,125	2651,000	,901
	Katılıyorum	41	3512,00	85,56			
	Kesinlikle katılmıyorum	131	10363,50	79,11	-,810	1717,500	,418
	Kesinlikle katılıyorum	29	2516,50	86,78			
	Katılmıyorum	56	3493,50	62,38	-2,118	1282,500	,034*
	Kararsızım	55	2722,50	49,50			
	Katılmıyorum	56	2631,00	46,98	-,828	1035,00	,408
	Katılıyorum	41	2122,00	51,76			
	Katılmıyorum	56	2220,00	39,64	-1,749	624,000	,080
	Kesinlikle katılıyorum	29	1435,00	49,48			
	Kararsızım	55	2378,00	34,40	-2,091	847,000	,037*
	Katılıyorum	41	2269,00	55,34			
	Kararsızım	55	2014,00	36,62	-3,058	474,000	,002*
	Kesinlikle katılıyorum	29	1556,00	53,66			
	Katılıyorum	41	1399,00	34,12	-,676	538,000	,499
	Kesinlikle katılıyorum	29	1086,00	37,45			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; Kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;2316,500$ $Z=-3,993$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;1776,500$ $Z=-5,465$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;1209,000$ $Z=-5,314$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;709,000$ $Z=-5,281$ $P<0,05$), kendisini katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;818,500$ $Z=-2,411$ $P<0,05$), kendisini katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;458,000$ $Z=-3,287$ $P<0,05$), kendisini kararsızım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;529,500$ $Z=-2,532$ $P<0,05$) fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 45).

Tablo 45. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	T.C. vatandaşı olduğum için mutluyum	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Kesinlikle katılmıyorum	12	27,9167	7,93678	12,00	43,00
	Katılmıyorum	7	20,8571	5,89996	14,00	30,00
	Kararsızım	47	27,5532	7,11950	13,00	44,00
	Katılıyorum	85	29,8824	4,05736	19,00	40,00
	Kesinlikle katılıyorum	161	34,7453	6,18494	15,00	30,00
YY	Kesinlikle katılmıyorum	12	23,5833	7,03832	12,00	33,00
	Katılmıyorum	7	29,5714	5,62308	21,00	35,00
	Kararsızım	47	26,8511	6,10765	7,00	35,00
	Katılıyorum	85	26,9294	4,04093	18,00	35,00
	Kesinlikle katılıyorum	161	29,3168	3,90580	18,00	35,00
P<0,05						

Tablo 46. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	T.C. vatandaşı olduğum için mutluyum	n	$\bar{x}$	ss(±)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	12	27,9167	7,93678	12,00	43,00	4	,000*
	Katılmıyorum	7	20,8571	5,89996	14,00	30,00		
	Kararsızım	47	27,5532	7,11950	13,00	44,00		
	Katılıyorum	85	29,8824	4,05736	19,00	40,00		
	Kesinlikle katılıyorum	161	34,7453	6,18494	15,00	30,00		
YY	Kesinlikle katılmıyorum	12	23,5833	7,03832	12,00	33,00	4	,000*
	Katılmıyorum	7	29,5714	5,62308	21,00	35,00		
	Kararsızım	47	26,8511	6,10765	7,00	35,00		
	Katılıyorum	85	26,9294	4,04093	18,00	35,00		
	Kesinlikle katılıyorum	161	29,3168	3,90580	18,00	35,00		
P<0,05								

Araştırmaya katılan sporcuların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,000<0,05$), YY puanları ($p=0,000<0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 47).

Tablo 47. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	T.C. vatandaşı olduğum için mutluyum	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	12	142,50	11,88	-1,907	19,500	,056
	Katılmıyorum	7	47,50	6,79			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	367,00	30,58	-,132	275,000	,895
	Kararsızım	47	1403,00	29,85			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	501,00	41,75	-,957	423,000	,339
	Katılıyorum	85	4252,00	50,02			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	532,00	44,33	-3,064	454,000	,002*
	Kesinlikle katılıyorum	161	14519,00	90,18			
	Katılmıyorum	7	103,50	14,79	-2,304	75,500	,021*
	Kararsızım	47	1381,50	29,39			
	Katılmıyorum	7	90,00	12,86	-3,483	62,000	,002*
	Katılıyorum	85	4188,00	49,27			
	Katılmıyorum	7	84,50	12,07	-4,031	56,500	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	161	14111,50	87,65			
	Kararsızım	47	2715,50	57,78	-1,957	1587,500	,051
	Katılıyorum	85	6062,50	71,38			
	Kararsızım	47	2763,00	58,79	-5,928	1335,000	,001*
	Kesinlikle katılıyorum	161	18973,00	117,84			
	Katılıyorum	85	7057,50	83,03	-6,494	3402,500	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	161	23323,50	144,87			
YY	Kesinlikle katılmıyorum	12	99,50	8,29	-1,870	21,500	,082
	Katılmıyorum	7	90,50	12,93			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	285,50	23,79	-1,410	207,500	,158
	Kararsızım	47	1484,50	31,59			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	447,00	37,25	-1,555	369,000	,120
	Katılıyorum	85	4306,00	50,66			
	Kesinlikle katılmıyorum	12	556,00	46,33	-2,927	478,000	,003*
	Kesinlikle katılıyorum	161	14495,00	90,03			
	Katılmıyorum	7	238,00	34,00	-1,181	119,000	,238
	Kararsızım	47	1247,00	26,53			
	Katılmıyorum	7	413,50	59,07	-1,306	209,500	,192
	Katılıyorum	85	3864,50	45,46			
	Katılmıyorum	7	622,50	88,90	-,247	532,500	,805
	Kesinlikle katılıyorum	161	13573,50	84,31			
	Kararsızım	47	3190,50	67,88	-,310	1932,500	,756
	Katılıyorum	85	5587,50	65,74			
	Kararsızım	47	4088,00	86,98	-2,277	2960,000	,023*
	Kesinlikle katılıyorum	161	17648,00	109,61			
	Katılıyorum	85	7971,00	93,78	-4,778	4316,000	,003*
	Kesinlikle katılıyorum	161	22410,00	139,19			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; Kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;454,000$ $Z=-3,064$; $P<0,05$), kendisini kararsızım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;75,500$ $Z=-2,304$ $P<0,05$), kendisini katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;62,000$ $Z=-3,483$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;56,500$ $Z=-4,031$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;1335,000$ $Z=-5,928$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;3402,500$ $Z=-6,494$ $P<0,05$), YY puanlarında oluşan farkın; kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;478,000$ $Z=-2,927$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;2960,000$ $Z=-2,227$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;4314,000$ $Z=-4,778$; $P<0,05$) fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 48).

Tablo 48. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre YST puanlarının tanımlayıcı istatistikleri

Boyutlar	T.C. milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım	n	$\bar{x}$	ss($\pm$)	Min.	Maks.
KY	Kesinlikle katılmıyorum	15	31,6000	8,07819	12,00	44,00
	Katılmıyorum	6	25,5000	7,55645	14,00	35,00
	Kararsızım	13	28,3077	3,75021	19,00	33,00
	Katılıyorum	54	28,2963	6,40645	13,00	50,00
	Kesinlikle katılıyorum	224	32,9777	6,49211	15,00	50,00
YY	Kesinlikle katılmıyorum	15	25,8667	7,45335	12,00	34,00
	Katılmıyorum	6	19,6667	7,58068	7,00	27,00
	Kararsızım	13	23,9231	4,99102	21,00	35,00
	Katılıyorum	54	27,3519	4,56053	18,00	35,00
	Kesinlikle katılıyorum	224	28,8705	4,01413	18,00	35,00

P<0,05

Tablo 49. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre YST puanlarının karşılaştırılması

Boyutlar	T.C. milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım	n	$\bar{x}$	ss(±)	Min.	Maks.	sd	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	15	31,6000	8,07819	12,00	44,00	4	,000*
	Katılmıyorum	6	25,5000	7,55645	14,00	35,00		
	Kararsızım	13	28,3077	3,75021	19,00	33,00		
	Katılıyorum	54	28,2963	6,40645	13,00	50,00		
	Kesinlikle katılıyorum	224	32,9777	6,49211	15,00	50,00		
YY	Kesinlikle katılmıyorum	15	25,8667	7,45335	12,00	34,00	4	,000*
	Katılmıyorum	6	19,6667	7,58068	7,00	27,00		
	Kararsızım	13	23,9231	4,99102	21,00	35,00		
	Katılıyorum	54	27,3519	4,56053	18,00	35,00		
	Kesinlikle katılıyorum	224	28,8705	4,01413	18,00	35,00		

P<0,05

Araştırmaya katılan sporcuların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre yurtseverlik tutum davranışlarını belirlemek amacı ile uygulanan istatistiksel analiz sonucunda yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY paunları ($p=0,000<0,05$), YY puanları ($p=0,000<0,05$) bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda sporcuların yurtseverlik tutum ölçeği alt boyutlarından KY ve YY ($p<0,05$) puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 50).

Tablo 50. Katılımcıların Türkiye Cumhuriyetini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım değişkenine göre KY ve YY puanlarının çoklu karşılaştırmaları

Boyutlar	T.C. milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım	N	S.T.	S.O.	Z	U	p
KY	Kesinlikle katılmıyorum	15	185,50	12,37	-1,604	24,500	,109
	Katılmıyorum	6	45,50	7,58			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	257,00	17,13	-1,831	58,000	,067
	Kararsızım	13	149,00	11,46			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	657,00	43,80	-1,929	273,000	,054
	Katılıyorum	54	1758,00	32,56			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	1653,00	110,20	-,568	1533,000	,570
	Kesinlikle katılıyorum	224	27027,00	120,66			
	Katılmıyorum	6	51,50	8,58	-,759	30,500	,448
	Kararsızım	13	138,50	10,65			
	Katılmıyorum	6	148,50	24,75	-,856	127,500	,392
	Katılıyorum	54	1681,50	31,14			
	Katılmıyorum	6	322,50	53,75	-2,307	301,500	,021*
	Kesinlikle katılıyorum	224	26242,50	117,15			
	Kararsızım	13	420,50	32,35	-,345	329,500	,730
	Katılıyorum	54	1817,50	34,40			
	Kararsızım	13	842,50	64,81	-2,936	751,500	,003*
	Kesinlikle katılıyorum	224	27360,50	122,15			
	Katılıyorum	54	5052,50	93,56	-4,686	3567,500	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	224	33728,50	150,57			
YY	Kesinlikle katılmıyorum	15	189,00	12,60	-1,879	21,000	,060
	Katılmıyorum	6	42,00	7,00			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	237,50	15,83	-,935	77,500	,350
	Kararsızım	13	168,50	12,96			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	507,50	33,83	-,255	322,500	,798
	Katılıyorum	54	1907,50	35,32			
	Kesinlikle katılmıyorum	15	1495,00	99,67	-1,181	1375,000	,238
	Kesinlikle katılıyorum	224	27185,00	121,36			
	Katılmıyorum	6	58,00	9,67	-,183	37,000	,855
	Kararsızım	13	132,00	10,15			
	Katılmıyorum	6	80,00	13,33	-2,551	59,000	,011*
	Katılıyorum	54	1750,00	32,41			
	Katılmıyorum	6	166,00	27,67	-3,288	145,000	,001*
	Kesinlikle katılıyorum	224	26399,00	119,85			
	Kararsızım	13	227,50	21,35	-2,629	186,500	,009*
	Katılıyorum	54	2000,50	37,05			
	Kararsızım	13	706,00	54,31	-3,512	615,000	,000*
	Kesinlikle katılıyorum	224	27497,00	122,75			
	Katılıyorum	54	6252,00	115,78	-2,424	4767,000	,014*
	Kesinlikle katılıyorum	224	32529,00	145,22			

P<0,05

Çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre KY puanlarında oluşan farkın; kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;301,500$ $Z=-2,307$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;751,500$ $Z=-2,930$ $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;3567,500$ $Z=-4,686$ $P<0,05$), YY puanlarında oluşan farkın; kendisini katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;59,000$ $Z=-2,551$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;145,000$ $Z=-3,288$; $P<0,05$), kendisini katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;186,500$ $Z=-2,629$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;615,000$ $Z=-3,512$; $P<0,05$), kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan ($U=;4767,000$ $Z=-2,424$ 6; $P<0,05$) fazla olmasından kaynaklandığı görülmüştür (Tablo 51).

BÖLÜM 7: TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular tablo ve metin açıklamaları şeklinde sunulmuştur.

1. Katılımcıların yurtseverlik tutum düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY erkek sporcular lehine anlamlı düzeyde fark tespit edilmiştir (Tablo 3). Buna göre cinsiyet açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; Karaca (2019) takım ve bireysel sporcularda erkeklerin KY puanlarının kadınlardan daha yüksek olduğunu, Bozbek ise (2019) lise öğrencilerinde erkeklerin KY ve YY puanlarının kadınlardan daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Ayrıca Schtaz'ın (1994) çalışmasında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışmaların sonuçları araştırmamızdan elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik göstermektedir. Ancak bu çalışmalardan sadece Karaca (2019) tarafından yapılan çalışma sporcu örneklem ile yapılmıştır. Diğer taraftan Yazıcı ve Kabapınar (2015) İstanbul'da 6 ayrı azınlık okulunda öğrenim gören öğrenciler, Ercan (2015) eğitim fakültesi öğrencilerinin aileleri, Yazıcı (2013) 6 ayrı azınlık okulunda öğrenim gören 200 öğrenci, Yazıcı ve Yıldırım (2016) tarih öğretmenleri ve Akdeniz'in (2018) MEB'e bağlı okullarda görev yapan tarih ve sosyal bilgiler öğretmenleri örneklem grupları üzerinde yaptığı çalışmalarda elde ettikleri sonuçlar araştırmamızın sonuçları ile çelişmektedir. Ancak bu çalışmaların hiçbirinin sporcu örneklem ile yürütülmüş çalışmalar olmadığını belirtmek gerekmektedir. Erkek katılımcıların yurtseverlik ve alt boyutlarında kadın katılımcılardan daha yüksek düzeyleri ortaya koymalarının nedeninin; toplumumuzun kültürel yapısı, değerleri ve geleneklerin yansımalarıyla oluşan toplumsal cinsiyet rollerinin erkeğe yurtseverlik konusunda daha fazla sorumluluk atfetmesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

2. Katılımcıların yurtseverlik tutum düzeyleri ile gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında gelir düzeyi açısından

fark tespit edilmemiştir (Tablo 5). Buna göre gelir düzeyi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. Bozbek (2019), Sivas merkez liselerinde öğrenim gören 886 öğrenci ve Karaca (2019) takım ve bireysel sporlarla uğraşan katılımcılarla yürüttüğü çalışmalarda gelir düzeyi azaldıkça KY puanlarının arttığı sonucuna varmışlardır. Ercan (2015) ise yetişkinlerde yaptığı çalışmada hem en düşük hem de en yüksek gelir grubunda KY ve YY puanlarının yüksek olduğu gibi çelişkili sonuçlara ulaşmıştır. Bu çalışmaların sonuçları araştırmamızdan elde ettiğimiz sonuçlarla çelişmektedir. Yapılan literatür taraması sonucunda çalışmamızın sonuçlarını destekler nitelikte bir araştırmaya rastlanmamıştır. Gelir düzeyinin sporcuların yurtseverlik tutumlarına etkisinin olmadığı düşünülmektedir.

3. Katılımcıların yurtseverlik tutum düzeyleri ile yaş'a göre farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilememiştir (Tablo 7). Buna göre yaş açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; Karaca (2019) takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireyler üzerinde yaptığı çalışmada yaş değişkeni açısından elde ettiği sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermektedir. İlgili literatür incelendiğinde çalışmamızın sonuçları ile farklılık gösteren bir araştırma sonucuna rastlanmamıştır. Katılımcıların yurtseverlik tutumlarına yaşlarının etkisi olmadığı düşünülmektedir.

4. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile eğitim durumları arasında farklılık var mıdır?”

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY puanlarında lisansüstü eğitim alan sporcuların lehine anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir ancak YY puanlarında herhangi bir fark görülmemiştir (Tablo 9). Buna göre eğitim durumu açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; Bozbek (2015) Sivas merkez liselerinde öğrenim gören 866 öğrenci ile yürüttüğü çalışmada öğrencilerin ailelerinin eğitim düzeyinin yurtseverlik tutumuna etkisini incelemiştir. Üniversite eğitimi alan katılımcıların KY paunlarının alt eğitim düzeyine sahip katılımcılara göre daha yüksek olduğu sonucuna varırken YY puanlarında anlamlı bir farka ulaşmamıştır. Ercan (2015) çalışmasında, eğitim düzeyi yüksek olan

katılımcıların KY ve YY paunlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermektedir. Diğer taraftan Akdeniz (2018) ve Karaca (2019)'un yaptığı çalışmalarda eğitim düzeyinin yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmacıların elde ettikleri sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermemektedir. Kör yurtseverlik tanım olarak, her koşul ve şartta ülkesini savunmak ve koşulsuz bağlılık anlamına gelir. Eğitim seviyesi yükselen birey, kişisel gelişiminin yanında kendisine ve yaşadığı topluma sosyo-kültürel, ekonomik, psikolojik, sanatsal, kültürel alanlarda da ait olduğu topluma yapıcı olarak katkıda bulunmakta ve eleştirel-rasyonel düşünme kapasitesi artmaktadır. Ancak çalışmamızda dikkat çeken önemli unsur eğitim seviyesi yüksek bireylerin kör yurtseverlik tutumlarının fazla çıkmasıdır. Bu bağlamda çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuç doğrultusunda eğitim seviyesinin yükselmesinin yapıcı yurtseverlik tutumuna bir etkisi olmadığı kör yurtseverlik tutumu oranının eğitim seviyesi artması ile doğru orantılı olduğu görülmüştür. Elde edilen sonucun nedeninin ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde aktarılan, üzerinde yaşanan toprağı ve bayrağı kutsal görüp sorgulamadan itaat edilecek bir değer olduğunun öğretilmesi hatta uğruna can verilecek kadar değerli sayan anlayış ile bir üst kimlik oluşturulmasının etkisi olduğu düşünülmektedir.

5. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile son 5 yıldır yaşadıkları yer arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilememiştir (Tablo 12). Buna göre gelir düzeyi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; Ersoy ve Öztürk (2015) on beş sosyal bilgiler öğretmen adayı üzerinde yaptığı çalışmada, katılımcıların yaşadıkları bölge değişkeninin KY puanlarında etkili olduğu ancak YY puanlarında herhangi bir etkisinin olmadığını ortaya koymuştur. Bu sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile çelişmektedir. İlgili literatürde çalışmamızın sonuçları ile paralellik gösteren araştırmaya sonuçlarına rastlanmamıştır. Katılımcıların yaşadıkları bölgenin yurtseverlik tutum ve davranışlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

6. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile etnik kökenleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında Türk sporcuların lehine anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir (Tablo 14). Buna göre etnik köken açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 kabul edilmiştir. İlgili literatüre göre; Yazıcı (2013) altı ayrı azınlık okulunda okuyan 200 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada, Ermeni ve Rum etnik kökenli öğrencilerin Yurtseverlik puanlarının Türk öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğunu belirlemiştir. Yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermekte olup çalışmamızın sonuçları ile çelişen bir herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Etnik köken; biyolojik ve soya dayalı farklılıkların yanında grup ya da topluluk içerisindeki kültürel benzerlik ve farklılıklara vurgu yaparak bir halkın diğerlerinden ayrı tutulması anlamına gelmektedir. Kendisini aynı soydan benzerlik olgusu ile Türk olarak tanımlayan katılımcıların kör yurtseverlik ve yurtseverlik tutumlarının Kürt ve Arap katılımcılardan fazla olmasının nedeninin bin yıldan uzun süredir bu coğrafyada yaşayan Türk milletinin var olma ve yaşam mücadelesi adına geçmişte ve halen günümüzde dahi devam eden siyasi, tarihi, ekonomik ve askeri savaşların devam ediyor olmasının etkisiyle, ülkeye ve ait olduğu etnik kimliğe bağlılığın arttırmasına etkisi olduğu düşünülmektedir.

7. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile kültürel kimlikleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY puanlarında Türk sporcular lehine anlamlı düzeyde farklılık tespit edilirken YY puanlarında anlamlı düzeyde fark görülmemiştir (Tablo 17). Buna göre, H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yazıcı ve Yıldırım (2016) üç farklı üniversitede pedagojik eğitim alan 210 tarih öğretmeni üzerinde yaptığı çalışmada Türk kökenli katılımcıların YS paunlarının Kürt, Laz, Çerkez ve Arap katılımcılara göre fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışma çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar ile paralellik göstermektedir. İlgili literatür incelendiğinde çalışmamızın sonuçları ile farklılık gösteren bir araştırmaya rastlanmamıştır. İçerisinde birçok kültür barındıran bir

dünyada yaşamak hem kendi kimliğini hem de başkalarının kimliğini tanımayı gerektirmektedir. Çünkü ulusal ve çok kültürlü toplumlarda evrensel yurttaş kendini, iyi belirlenmiş özellikler ve değerleri ile tanımlar. Bu nedenle çok kültürlülük günümüzdeki dünya yurttaşlığının tanımlanmasına olanak sağlamakta ve içerisinde birçok kültürden vatandaşı barındıran ülkelere farklı kültürden bireylerin bağlılıklarını arttırmaktadır. Bu bağlılığın yaşamının her alanına (eğitim-öğretim, spor, sanat, kültür, örf, adet, gelenek vb.) empoze edilerek gelecek nesillere aktarmasının etnik kimliğe bağlılığı ve aidiyet duygusunun devamlılığını sağladığı, farklı etnik kimlikten vatandaşlarında aidiyet duygusunun etnik kimliklerinin asimile edilmeden bu farklılıklarından dolayı dışlanmadan ülkeye bağlılıklarının artırılmasının her alanda o ülkenin insan gücü ve değerine katkısı olacağı düşünülmektedir.

8. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile spora devam süreleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 20). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; yurtseverlik tutumunda spora devam süresi değişkeni açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sporcuların spora devam sürelerinin yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

9. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile spor kategori arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 22). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; yurtseverlik tutumunda spor dalı değişkeni açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sporcuların yaptıkları spor kategorilerinin yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

10. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile spor dalları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 24). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. Karaca (2019) takım sporcularının KY puanlarının bireysel sporcuların puanlarından daha yüksek olduğu sonucuna varmış olsa da literatürde çalışmamızın sonuçları ile karşılaştırılabilecek bir araştırma bulunmamaktadır. Sporcuların yapmış oldukları spor dallarının yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

11. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile milli sporcu olmaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde bir fark tespit edilmemiştir (Tablo 26). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. Literatürde ilgili bir çalışma bulunmamaktadır. Sporcuların milli sporcu olma durumlarının yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

12. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile milli sporcu sınıfları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 28). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; milli sporcu sınıfının (A-B-C) yurtseverlik tutumuna etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sporcuların millilik sınıflarının yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

13. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile milli sporcuların ülkesini temsil sayısı arasında anlamlı farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY ve YY puanlarında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 30). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi kabul edilmiş H_1 hipotezi reddedilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; sporcuların

yurtseverlik tutumlarına milli sporcuların ülkesini temsil etmesinin etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sporcuların ülkesinin uluslararası düzeylerde temsil etmelerinin yurtseverlik tutumlarına etkisi olmadığı düşünülmektedir.

14. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile başarı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; katılımcıların KY puanlarında Türkiye ve uluslararası platformda başarı elde eden sporcular lehine anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiş olup YY puanlarında başarı düzeyine göre anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir (Tablo 32). Buna göre spora devam süresi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; sporcuların yurtseverlik tutumlarına sporcuların başarı düzeyinin etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma sonucunda Türkiye ve uluslararası şampiyonlarda başarı elde eden sporcuların daha üst düzey şampiyonalarda başarı elde eden sporculara oranla olumsuz bir tutum olarak görülen kör yurtseverlik tutumlarının fazla olmasının nedeninin ülkesine aidiyet duygusu anlamında sorgulamadan ve eleştirmeden kabullenme ve sadakat ile bağlılıklarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

15. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile siyasi görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini sağ ve aşırı sağ siyasi görüş olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının kendisini sol ve aşırı sol siyasi görüş olarak tanımlayan katılımcılardan fazla olduğu, tarafsız olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının ise sol siyasi görüşlü katılımcılardan fazla olduğu, sağ ve aşırı sağ siyasi görüşlü katılımcılardan az olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. YY puanlarında, kendisini tarafsız olarak tanımlayan katılımcıların puanlarının sağ ve aşırı sağ siyasi görüş olarak tanımlayan katılımcılardan fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir (Tablo 35). Buna göre siyasi görüş düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; katılımcıların yurtseverlik tutumlarına siyasi görüş düzeyinin etkisinin incelenmesi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Katılımcıların siyasi görüşünün belirlemek amacı ile yapılan araştırmada aşırı sağ,

sağ ve tarafsız siyasi görüş düzeyi arttıkça sorgulamadan kabul ederek ülkesine her şartta bağlılığı vurgulayan ve olumsuz bir yaklaşım türü olduğu düşünülen kör yurtseverlik ve ülkesine bağlı olmakla gelişen bir sosyal kimlik etrafında yaşayan, ait olduğu milletin ortak kültürüne saygı duyan ve ülkesinin refah düzeyini geliştirmeyi borç bilen bireylerin düşünce davranışı olarak ifade edilen yurtseverlik boyutu puanlarının yükseldiği görülsede, bir ulusal bağlılık türü olan, farklılıkları yok sayan ve ülkesine olabildiğince yapıcı bir düşünce etrafında bağlılık ile sorgulama, eleştirme ve eskiyi değiştirmeye çalışma ve sürekli yenilikçi yaşam tarzını benimseyen bir yaklaşım türü olduğu ifade edilen yapıcı yurtseverlik boyutu puanlarında kendisini tarafsız olarak ifade eden katılımcılarda arttığı görülmüştür.

16. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile dindarlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini dindarım ve çok dindarım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının hiç dindar değilim, biraz dindarım ve kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu görülmüş, YY puanlarında, kendisini kararsızım, biraz dindarım ve dindarım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının çok dindarım olarak ifade eden katılımcıların puanlarından fazla olduğu tespit edilmiştir (Tablo 38). Buna göre dindarlık düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; sporcuların yurtseverlik tutumlarına katılımcıların dindarlık düzeyinin etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dini inanç, insanlar arasında kolektif bir toplumsal kimlik oluşturmayı amaçlayarak bireylerin, duygu ve düşünce boyutuna vurgu yaparak topluluk bilinci doğrultusunda, ortak paydada buluşmasını sağlayan bir olgudur. Dindarlık düzeyini belirlemek amacı ile yapılan araştırma sonucunda katılımcıların inanç düzeyi arttıkça olumsuz bir davranış tutumu olan kör yurtseverlik ve farklılıkları yok sayarak ait olduğu toplumun refah düzeyini arttırmayı amaçlayan tutum ve davranış olarak görülen yurtseverlik puanlarının arttığı azaldıkça yenilikçi ve olumlu bir tutum olarak görülen yapıcı yurtseverlik puanlarının arttığı görülmüştür. Bu bağlamda toplumun devamlılığının sağlanarak bireyin kimliğinin inşası üzerinde etkisi olan yurtseverlik ve din kavramının daha fazla katılımcı üzerinde yapılacak çalışmaların farklı inançta olan bireylerin ülkesine bakış açısında ortak bir paydada duruş sergilemelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

17. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile kendisini ülkesine ait hissetme düzeyi arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum ve kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. YY puanlarında, kendisini katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarından fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir (Tablo 41). Buna göre kendisini ülkesine ait hissetme düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; sporcuların yurtseverlik tutumlarına katılımcıların kendisini ülkesine ait hissetme düzeyinin etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Katılımcıların kendisini ülkesine ait hissetme düzeyini belirlemek amacı ile yapılan araştırma sonucunda, bireylerin ülkesine bağlılık ve aidiyet duygusu arttıkça kör yurtseverlik ve yurtseverlik puanlarının arttığı, aidiyet ve bağlılık puanları azaldıkça yapıcı yurtseverlik puanlarının arttığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda kör yurtseverlik ve yurtseverlik ideolojisi kapsamında ülkesine sadakat ile bağlılık ve tüm vatandaşları kapsayıcı düşünce doğrultusunda bakış açısı sergileyen katılımcıların ve ülkesinin refahı ve gelişimi için gerektiğinde olumsuz gördükleri yaklaşımına karşı çıkacak yapıcı yurtseverlik tutumundaki katılımcıların ortak noktasının ülkesine aidiyet duygusu olduğu fakat ülkelerine bakış açıları olarak sorgulamadan itaat ve eleştiri bağlamında farklı bakış açılarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

18. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme düzeyi arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini kesinlikle katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarından fazla olduğu, kendisini katılmıyorum ve kararsızım olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı, YY puanlarında, kendisini kesinlikle katılmıyorum

ve katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve kararsızım olarak ifade eden katılımcıların puanlarında katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarından fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir (Tablo 44). Buna göre katılımcıların başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isterdim düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; katılımcıların yurtseverlik tutumlarına başka bir ülkenin vatandaşı olmayı isteme düzeyinin etkisi açısından herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ülkesine aidiyet duygusu az olan katılımcıların bu düşüncede tutum ve davranış göstermelerine neden olan etkenlerin ekonomik, siyasi, etnik kimlik ya da ayrılıkçı tutum ve sebeplerden kaynaklandığı düşünülse de katılımcıların farklı bir ülkenin vatandaşı olmayı istemelerine etki eden faktörlerin incelenmesinin bu düşüncede olan bireylerin tutumlarının anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

19. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutlu olma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade edenlerin puanlarının kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım ve katılıyorum olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarından fazla olduğu görülmüştür. YY puanlarında, kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının kesinlikle katılmıyorum, kararsızım ve katılıyorum olarak ifade edenlerden fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. (Tablo 47). Buna göre Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; katılımcıların yurtseverlik tutumlarına Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum düzeyinin etkisi açısından yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. T.C. Devleti vatandaşı olmaktan mutlu olmayan katılımcıların bu düşüncede tutum ve davranış göstermelerine neden olan etkenlerin ekonomik, siyasi, etnik kimlik ya da ayrılıkçı tutum ve sebeplerden kaynaklandığı düşünülse de katılımcıların mutlu olmalarına etki eden faktörlerin

incelenmesinin bu düşüncede olan bireylerin tutumlarının anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

20. Katılımcıların yurtseverlik tutumları ile Türkiye Cumhuriyeti devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma sorusunun cevabını bulmaya yönelik olarak yapılan istatistiksel analizler sonucunda; KY puanlarında, kendisini kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum olarak ifade edenlerden fazla olduğu, YY puanlarında, kendisini kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılmıyorum ve kararsızım olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve kesinlikle katılıyorum olarak ifade eden katılımcıların puanlarının katılıyorum, olarak ifade eden katılımcılardan fazla olduğu ve anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. (Tablo 50). Buna göre Türkiye Cumhuriyeti devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyi açısından H_0 hipotezi reddedilmiş H_1 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde; katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyma düzeyinin yurtseverlik tutumlarına etkisi açısından yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Her milli sporcunun ülkesinin bayrağını katıldığı her uluslararası platformda dalgalandırmayı ve ülkesinin tanıtımına olumlu olmayı amaçladığı düşünüldüğünde milli olan ama ülkesini bu bağlamda temsil etmekten haz duymayan katılımcıların bu duygularının az olmasının nedeninin farklı etnik kimlik ve kültürden olmaları ve bu etnik kimlik ve kültürlerinin asimile edilecek davranışların sergilenmesinin bu sporcuların aidiyet duygularında olumsuz etkilerinin olduğu düşünülmektedir.

Bireysel sporcularda yurtseverlik tutumunu sosyo-kültürel, demografik ve spora ilişkin değişkenler açısından incelenmeyi amaçlayan bu araştırmamızın sonuçları aşağıda özet halinde sunulmuştur;

1. Erkek sporcuların kadın sporculara göre daha fazla YS tutumu sergileme eğilimine sahip olduğu görülmüştür.
2. Sporcuların yaş ve gelir seviyelerinin YS tutumlarına herhangi bir etkisi yoktur.
3. Eğitim düzeyi yüksek sporcuların KY puanları daha yüksekken, eğitim düzeyi YY puanlarında farklılık yaratmamıştır.
4. Sporcuların son 5 yıldır yaşadıkları bölgenin YS tutumlarına etkisi olmadığı görülmüştür.
5. Türk sporcuların YS puanları açısından daha yüksek puanlara sahip olduğu görülmüştür.
6. Kültürel kimlik açısından Türk sporcuların KY puanları daha yüksekken, YY paunları açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.
7. Sporcuların spor yapma sürelerinin YS tutum sergilemelerinde etkisi olmadığı görülmüştür.
8. Spor kategori 'sinin (Genç-Büyük) YS tutum sergileme eğilimlerinde etkisi olmadığı görülmüştür.
9. Bireysel sporcu ya da bireysel dövüş sporcusu olmanın YS tutumunda etkisi yoktur.
10. Milli sporcu olmak YS tutumunda etkili değildir.
11. Milli sporcu sınıfı (A-B-C) YS tutumunda fark yaratmamıştır.
12. Milli sporcu olarak ülkesini temsil etme sayısının YS tutumuna etkisi olmadığı görülmüştür.
13. Sporcuların katıldığı şampiyonanın önem düzeyinin KY ve YY puanlarında etkisi olduğu tespit edilmiştir.
14. Sporcuların siyasi eğilimleri tarafsızdan aşırı sağa doğru gittikçe KY puanları arttığı, YY puanlarının tarafsız grupta en yüksek olduğu tespit edilmiştir.
15. Sporcuların dindarlık düzeyleri arttıkça KY puanlarının arttığı, dindarlık düzeyi azaldıkça YY puanlarının arttığı görülmüştür.
16. Sporcuların kendisini ülkesine ait hissetme duyguları arttıkça KY tutum sergileme düzeylerinin arttığı, aidiyet duyguları azaldıkça YY puanlarının arttığı görülmüştür.

17. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutluluk duyma düzeyi fazla olan sporcuların daha fazla yurtseverlik tutumuna sahip oldukları görülmüştür.

18. Ülkesinin milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyan katılımcıların daha fazla yurtseverlik tutumu sergiledikleri görülmüştür.

BÖLÜM 8: ÖNERİLER

Çalışmamızın sonuçlarına göre önerilerimiz aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Erkek egemen toplumsal yapının kadını da sosyal yaşamın her alanına kabul eden bir anlayışa evrilmesi önemlidir. Bu konuda yapılacak eğitimlerin işlevinin çok ciddiye alınmalıdır.
2. Yurtseverlik konusunda sporcuların, öğrencilerin ve toplumun tüm kesimlerinin bilinçlendirilmesi; yapıcı yurtseverliğin arttırılması ve kör yurtseverliğin azaltılmasına yönelik eğitim programlarının düzenlenmelidir.
3. Farklı etnik, kültürel kimlik, ideolojik görüş ve dindarlık düzeylerine sahip vatandaşların bu farklılıklarının bir zenginlik olarak kabul edilmesi yoluyla bu etnik ve kültürel farklılıklarının asimile edilmeden yapıcı yurtseverlik tutumu ve ülkeye aidiyet duyguları geliştirilmelidir.
4. T.C. Devleti vatandaşı olmasına rağmen bundan mutlu olmayan sporcuların bu tutum içinde olmalarının etkenleri, tezimizin kapsamı dışındaki değişkenler açısından da ele alınmalıdır.
5. Her milli sporcunun ülkesinin bayrağını uluslararası arenada göndere çektiirmekten onur ve gurur duyması beklentisinin karşılanamaması nedenleri de tezmizin kapsamı dışındaki değişkenler açısından ele alınmalıdır.
6. Çalışmamızın daha önce belirtildiği gibi belli sınırlılıkları bulunmaktadır. Dolayısı ile bu çalışma sonuçları ilgili alandan gelen tüm sporculara genellenemez. Bu nedenle sporcularda benzer çalışmaların farklı değişkenleri de içine alacak şekilde tasarlanması ve gerçekleştirilmesi gereklidir.

BÖLÜM 9: KAYNAKÇA

- Abdullah, S. (2013). Din ve Milliyetçilik: *Sırp Ortodoks Kilisesi ve Sırp Milliyetçiliği Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Açta, M. B., ve Aslan, M. (2012), Yeni bir değer sınıflaması ve bu sınıflamaya bağlı olarak öğrencilere kazandırılması gereken değerler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12 (2), 1461-1474.
- Akarsu, B. (2014). *Hipotezlerin, değişkenlerin ve örneklem belirlenmesi*. (Ed. M. Metin), Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (21-42), Ankara: Pegem Akademi.
- Akdeniz, A. (2018). *Sosyal Bilgiler ve Tarih Öğretmenlerinin Yurtseverlik Tutumları ile Temel Değer Yönelimleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Akfırat, S. (2019). Sosyal kimlik yaklaşımının bilim felsefesinin Pozitivizm. Sosyal inşaatçılık ve eleştirel gerçekçilik açısından değerlendirilmesi, *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergi*, 28, ss. 405-420.
- Akto, A. (2014). Değerler açısından etnik kimliklerin tutumları, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 214-229.
- Akyıldız, H. (2006). Freud'cu, Liberal ve Marksist kişilik kuramlarının türevi olarak toplum, iktisat ve siyaset teorileri, *Akdeniz iktisadi ve idari bilimler dergisi*, 11, ss. 1-23.
- Albayrak, M. (2005). İnsanlığın Uzun Soluklu Tecrübesi Din-Milliyetçilik İlişkisi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, Sayı: 2, ss. 83-113.
- Altunoğlu, M. (2009). “Kimlik”in Tüketici Tercihlerine Etkisi: Disiplinler arası Bir Diyalog, *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*,(1), S.2, ss. 53-64.
- Anderson, B. (2006). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism* (3. ed.), Revised Edition London: Verso. ISBN-13: 978-1-84467-086-4.

- Anthony Giddens, (2000). *Tarihsel Materyalizmin Çağdaş Eleştirisi*, Paradigma, Çev: (Ümit Tatlıcan), İstanbul, Paradigma.
- Anthony Smith, (2003), *Choosen People*, London, *Oxford University Press*, s.4-15.
- Amman, M. T. (2000). *Sporda Sosyal Bilimler*. Spor Sosyolojisi, H. C. İkizler (Ed), İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arıcan, M., Bulut, R. (2020). Avrupa'da yaşayan türklerde dini kimlik ve aidiyet algısı: Sandıklı örneği, *Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*,(4), S. 1.
- Arık, R.O. (1990), *Coğrafyadan vatana*. Ankara: Kültür bakanlığı yayınları.
- Atak, H. (2011). Kimlik gelişimi ve kimlik biçimlenmesi: kuramsal bir değerlendirme, *psikiyatride güncel yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry 2011*; 3(1):163-213, eISSN:1309-0674.
- Ateş, D. (2015). *Demokratik Siyaset*. Bursa: Dora Basım Yayım Dağıtım.
- Avcı, Karasu, E., ve ibret, Ü., B. (2018). Toplumsal kimliğin oluşumunda sosyal bilgiler dersinin rolünün incelenmesi: sosyal bilgiler öğretim programları (1968, 1998, 2005), *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, yıl: (10), S. 29.
- Avcıoğlu, H. (2005). *Etkinliklerle sosyal beceri öğretimi*. 3. Baskı, Ankara: Kök Yayıncılık. ISBN: 975-499-273-8
- Ayancı, H. (2019). *Bireysel Ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Barker, L R. (1995). *The Social Work Dictionary* (3rd ed.). Washington DC: NASWC Press.
- Bar-Tal, D. (1993). Patriotism as Fundamentals beliefs of group members, *Politics and Individual*, 3(2), 45-62.
- Bar-Tal, D. & Staub, E. (1997). Introduction: patriotism: its scope and meaning, *Patriotism in the lives of individuals and nations* chicago: Nelson- Hall publishers, 1-19.
- Balibar, E. (2000). *İrk Ulus Sınıf*. Çev.(Nazlı Ökten), Metis yayınları, İstanbul. ISBN:13 978-975-342-025-9.

- Baydur, M. (2001). *Küresel dünyada milliyetçilik*. Milliyetçilik, İrfan Yayınları, İstanbul.
- Berger, P. L. (1994). *Dinin sosyal gerçekliği*. Çev. Ali Coşkun, İstanbul: İnsan Yayınları.
- Bernard, H. R. (2002). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches* (3rd ed.). Walnut Creek, CA: Alta Mira Press.
- Bernard C. (1962). In *Defence of Politics* (Londra: The University of Chicago Press, 1962), 16-17.
- Birch, Anthony H. (1993). *Concepts and Theories of Modern Democracy*, London: Routledge. *Nationalism and National Integration*, London: Unwin Hyman.
- Bilginer, Erdoğan, Ş. (2013). *Toplumsal Bellek ve Medya: Toplumsal Hatırlama ve Unutma Biçimleri* (Seksenler TV Dizisi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bilginer, R. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin vatanseverlik değerine yönelik algılarının incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi üniversitesi, Ankara.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bozbek, M. (2019). *Lise Öğrencilerinin yurtseverlik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Cumhuriyet üniversitesi, Sivas.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bilgin, N. (1999). *Kolektif kimlik*. İstanbul, Sistem Yayıncılık.
- Binbaşıoğlu, C. (1982). *Eğitim psikolojisi*, 9. Baskı, Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Büyüköztürk, Ş., Atalay, K., Sozgun, Z & Kebapçı, Ş. (2011). The development of research selfefficacy scale. *Cypriot journal of educational sciences*, 1, 22-29.
- Breuilly, J. (1993). *Nationalism and the State*, 2. ed. Manchester: Manchester University Press, Retrieved December. 2019.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K., E, Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (12. Baskı), Ankara: Pegem.
- Cafaro, P. (2009). *Patriotism as an environmental virtue*, J agric environ ethics DOI 10,1007/s10806-009-9189-y, Springer science business media B.V. 2009.
- Cresswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting mixed method research* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA:

- Çakıcıoğlu, E. (2015). *Türkçe sözlük*. 3. Baskı, ISBN: 6.054.662.548, İstanbul, Akvaryum Yayınevi.
- Çamlıyer, H. (2001). *Eğitim Bütünlüğü İçerisinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*. Manisa, Emek Matbaacılık.
- Çancı, H. (2008). Değişmeyen boyutları bağlamında milliyetçiliğe teorik ve kavramsal bir Bakış, *Süleyman Demirel üniversitesi iktisadi ve idari bilimler Fakültesi dergisi*, 13 (2), 105-116.
- Çetin, H. (2001). Devlet, ideoloji ve eğitim, *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), ss. 201-211.
- Chandler, T. T. L. (2002). Manly Catholicism, *Making Men in Catholic Public Schols*, S.80-1945, ISBN: 978.020.395.341.
- Chandler, T. T. L. (2002). Whit God on Their Side, Sports in The Service of Religion, Edited: T. Magdalinski and T. T. L. Chandler (Eds), London and New York: Routledge, S.99-199. ISBN: 0-415-25961-4. 2005.
- Christensen, L.B., Burke Johnson, R., & Turner, L.A. (2014). *Research methods, design, and analysis* (12th ed.), Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Coakley, C. C. (1998). *Sports and Religion is it a Promising Combination-Sports in Society-Issues and Controversies*. The USA: Mc Grav-Hill, 475-500.
- Çimen, L. K. (2017). Üniversite öğrencilerinin vatanseverlik tutumları ile benlik kurguları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Sebahattin zaim üniversitesi, İnsan ve toplum bilimleri araştırmaları dergisi*, Cilt / Vol: 6, Sayı/Issue: 3, Sayfa: 1950-1975.
- Çoştı, Y. (2009). Toplumsallaşma kavramı üzerine sosyolojik bir değerlendirme, *Din bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 9 (2) , 117-140. Hitit üniversitesi, Çorum.
- Dalbay, R. S. (2018). “Kimlik” Ve “Toplumsal Kimlik” Kavramı, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2),31, s. 161-176.
- David Easton (1953). *The Political System: An Inquiry into the State of Political Science* (New York: Knopf, 1953), 129.
- David, R. (2019). *Politika*. çev. A. C. Altunkanat, İstanbul, Domingo Yayıncılık.
- Deniz, A. Muhammet, Ö. (2017). Ankara’daki İran Restoranları: Kültürel Kimlik Üzerine Etnografik Bir Araştırma, *Coğrafi Bilimler Dergisi CBD 15 (2)*, 167- 185.

- Demirağ, D. (2002). *Futbolun Büyüsü Ya da Top Bir Dünyamıdır?* Umran, 94, S. 82-97.
- Dinçer, F. (2017). *Cumhuriyet Dönemi Türk Hikâyesinde Millî Kimlik İnşası (1922-1940)*, Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Dönmezer, S. (1994). *Toplumbilim*. 11. Baskı, İstanbul, Beta Yayın A.Ş.
- Durkheim, E. (1985). *Toplum bilimsel yöntemin kuralları*. Çev. C.B.Akal, İstanbul, B/F/S Yay.
- Eliade, Mircea. (1995). *Dinin Anlamı ve Sosyal Fonksiyonu*. Çev. Mehmet Aydın, Konya: Din Bilimleri Yayınları.
- Ercan, R. (2015). Yetişkinlerde yurtseverlik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/3, 2015, p. 409-426, ISSN: 1308-2140*.
- Erdemli, A. (1996). *İnsan Spor ve Olimpizm*, Spor Felsefesi Yazıları, İstanbul: Sarmal Yayınları, 2001.
- Erdemli, A. (2005). Kişilik, Kimlik ve Spor, Spor hekimliği dergisi, *Türkish jorunal of sports medicene, Cilt 40, Sayı 3, Sayfa 137-140, e-ISSN: 2587-1498*.
- Erdoğan, N. (1993). Popüler Futbol Kültürü ve Milliyetçilik, *Birikim Dergisi*, Sayı: 49 s.s. 26-33.
- Eriksen, T., H. (2004). *Etnisite ve Milliyetçilik*. Avesta, İstanbul.
- Erkuş, A. (2005). *Bilimsel bilimsel araştırma sarmalı*, 1. baskı, s. 199; seçkin yayıncılık, Ed.), Ankara: seçkin. ISBN: 975020090X.
- Ersoy F. A., & Öztürk, F. (2015). Bir vatandaşlık değeri olarak yurtseverlik: Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının algısı, *Elementary education online*, 14(3), 974-992, ISSN: 1305-3515.
- Ertan, T. F. (2014). *"Milliyetçilik", Türkiye cumhuriyeti tarihi*. Ankara, Siyasal kitap evi.
- Ertan, Temuçin, F., Örs, O. (2018). Milliyetçiliğin Müphemliği: Milliyetçilik Nedir?, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı: 62, s. 39-84.

- Ertürk, M. (2012). *Batı avrupa'da türk diaspora kimliğinin inşası: Stk'lar örneğ.*, Uzmanlık tezi, yurtdışı türkler ve akraba topluluklar başkanlığı, Ankara.
- Eyüp, K. (2020). *Orkun dergisinde milliyetçilik düşüncesinin inşası*. Yüksek lisanstezi, Atatürk üniversitesi, Erzurum.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Fink H. H. Burgoon LA., Mikesky AE., (2006). "Practical Applications in Sports Nutrition", *Jones and Bartlett Publishers*, pp.332, 363-428, Canada.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education (8th ed.)*, ISBN: 978-0078097850, New York: McGraw-Hill.
- Gellner, Ernest (1992). *Uluslar ve ulusçuluk*. Çev. Büşra E. Benhar ve Günay G. Özdoğan, İstanbul: İnsan Yayınları.
- Gellner, E. (1983). *Nations and Nationalism (New Perspectives on the Past)*, New York: Cornell University Press.1994.
- Google Akademik (2020). *Yurtseverlik ve Vatanseverlik makale çalışma sayıları*,
<https://scholar.google.com/scholar?hltr&assdt0%2C5&qvatanseverlik&oq>, adresinden 7 Aralık 2020 tarihinde erişildi.
- Göregenli, M. (2012). *Temel Kavramlar: Önyargı, Kalıp yargı ve Ayrımcılık, Ayrımcılık Çok Boyutlu Yaklaşımlar içinde (17-27)* K. Çayır ve M. Ayan Ceyhan. (Derleyenler), Baskı.1, İstanbul, Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Guibernau, M. (2004). "Anthony D. Smith on Nations and National Identity: a Eleştirel Değerlendirme ", *Ulus ve Milliyetçilik*, 10 (1/2), 125-141.
- Gülahmetoğlu, Y. (2015). *Türk Sporundaki Şiddet Olaylarının Reklam Vepr Aktiviteleri Kullanarak Değiştirilme Çalışması*. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul, 2015. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Günay, Ü. (1986). "Modern Sanayi Topluluklarında Din: I", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (3): 41-88.
- Gürbüz, H. (2019). *İstanbul İlinde Bireysel Sporlar İle Takım Sporları Yapan 12-16 Yaş Öğrencilerin Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Güven, F. (2018). *Sosyal bilgiler ders kitaplarının milliyetçilik ve yurtseverlik değerleri açısından analizi*. Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Güzel, S. (2020). Milliyetçilik Üzerine Retrospektif Bir Değerlendirme ve Ulus Devletin Geleceği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9 (2), 1016-1038.

Hand, M. (2011). Should we promote patriotism in schools. *Political Studies*. *Cilt:59,Sayı:2*, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2010.00855.x>, Sayfa: 328–347.

Hague, R. & Harrop, M. (2014). *Siyaset bilimi karşılaştırmalı bir giriş*. (çev. İ. Yıldız, S. Torlak, İ. Çetin). Ankara: Dipnot Yayınları.

Hayes, C. J. H., (1995). *Milliyetçilik Bir Din*. Çev.: Murat Çiftkaya, İz Yayıncılık, İstanbul, 254s.

Holsti, K. J. (1995). War Peace and the State of the State. *International political science review*, 16(4), doi.org/10.1177/019251219501600402, 319-339.

İdriz, E. (2009). Üsküp'te Müslümanlar: Dînî ve Etnik Kimlik Bağlamında Sosyolojik Bir İnceleme, *İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, *Cilt: 18, Sayı: 1*, s. 591-608.

İnam, A. (1993). *Bedenim kimin? Bir spor felsefesi için bazı ipuçları*, Felsefe dünyası, *Cilt 8: s. 6-10*.

İslamoğlu, H. A. (2003). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, 2. baskı, İstanbul: Beta Yayınları.

Uyar, Y. (2019). *Spor farkındalığı ölçeğinin geliştirilmesi ve toplumun spor farkındalıklarının değerlendirilmesi*. Doktora tezi, Ankara Üniversitesi.

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Janmaat, J. G., ve Mons, N. (2011). Promoting ethnic tolerance and patriotism: The role of education system characteristics, *Comparative Education Review*, 55(1), 56-81.

Josep Llobera (2007). *Modernliğin Tanrısı: Batı Avrupa'da Milliyetçiliğin Gelişimi*, Phoneix yayınları.

- Kahraman, B. (2015). Toplumsal yapının işleyişinde değerler ve değerler rölativizmi, *Ekonomi ve sosyal araştırmalar dergisi*, (2),4, ISSN: 2148-1407, Yıl 2015, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Kahne, J., & Middaugh, E. (2006). Is patriotism good for democracy, A study of high school seniors' patriotic commitments. *Phi Delta Kappan*, 87(8), 600-607.
- Kalaycı, H. (2007). *Kanada-Quebec Sorunu. Çokkültürcülük, Kendi Kaderini Tayin, Milliyetçilik ve Federalizm*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal BilimlerEnstitüsü.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Kalof, L. Dan, A. & Dietz, T. (2008). *Essentials of social research*, Open University Press, McGraw-Hill Education, Shoppenangers Road, Maidenhead Berkshire, Englend SL6 2QL, Two Penn Plaza, New York, NY 1012-2289, USA.
- Karaca, Y. E. (2019), *Takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin yurtseverlik tutumları ile hoş görü eğilim düzeylerinin araştırılması*, Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Karadeniz, C. & Özdemir, N. (2006). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının coğrafya konularına ilişkin öz yeterlik inançları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Dergisi, Cilt: 22*, s. 23–30.
- Karayalçın, C. (2019). Bir sosyal kimlik olarak meslek kimliği üzerine bankacılık sektöründe pazarlama açısından nitel bir araştırma, *Uluslararası Emek Yaşam ve Sosyal Politika Dergisi (International Journal of Labour Life and Social Policy)*, Cilt: 2, Sayı:1, S: 43-57.
- Karaç, Y. (2017). *Sporcu Eğitim Merkezlerindeki Atletizm Branşı Öğrenci Sporcuların Başarı Algıları İle Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Hitit Üniversitesi, Çorum.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*. Ankara: Hacettepe Taş Kitapçılık.
- Kat, H. (2009). *Bireysel sporcularla takım sporcularının stres düzeyleri ve problem çözme becerilerinin karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Kavut, S. (2018). Karen Horney Ve Nevrotik Kişilik Üzerine Bir Araştırma: Blue Jasmine Örneği, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research, Cilt: 11 Sayı: 55*.
- Kaya, T. (2019) *Öz-Farkındalık, Bireysel Kimlik ve Toplumsal Kimliğin Holiganizm Üzerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi, Ankara.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Kaymak, G., Aykaç, Ö., N. (2014). Milliyetçi Kimliğin Dinsel Dönüşümü, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9/11,Fall p. 333-344.
- Kedourie, E. (1961). *Nationalism*. London: Hutchinson University Library.
- Keser, E. (2015). *Global Tüketici Kültürü Ve Etnik Kimliğin Ürün Gruplarına Göre Tüketim Alışkanları Üzerindeki Etkisi: Türkiye Uygulaması*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Keskin, Y. (2016). *Değerlere genel bir bakış tanımı, özellikleri, işlevi ve sınıflandırılması, Teoriden pratiğe değerler eğitimi*. M. Köylü (Editör). 1. Baskı. Ankara. Nobel yayınları.
- Kılınç, B. (2020). *Farklı Spor Branşlarıyla Uğraşan Bireylerin Sportmenlik Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yozgat Bozok Üniversitesi.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Kiş, E. (2020). 21. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Sosyo-Politik Arka Planı ile Millet ve Milliyetçilik, *Van Yeni Yüzyıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (4),9.
- Koç, M. ve Welsh, J. (2002).. Food, Foodways and Immigrant Experience. Multiculturalism Program, *Department of Canadian Heritage at the Canadian Ethnic Studies Association*, Konferans Metni, Halifax.
- Köker, L. (2007). *Türkiye'nin Milliyetçilik Problemi*. (Er.Tar:10.02.2021),
<http://bianet.org/biamag/bianet/91726-turkiyenin-milliyetcilik-problemi>
- Krliç, M. (2007). *Milliyetçilik ve Etnik Miliyetçilik, Sırbistan ve Karadağ Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.

- Küçükşen, K. (2018). Cemil Meriç'e Göre Milliyetçilik ve Birlikte Yaşam, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (43): 581-595, E-ISSN: 2458-9071.
- Küçük, V. Koç, H. (2004). Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan Ve Spor İlişkisi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 10.
- Marcia, J. (1993). The relational roots of identity. In *Discussions on Ego Identity* (Ed J Kroger):34-65. NJ, England, Lawrence Erlbaum Associates.
- MARDİN, Şerif (1991). *Türkiye'de Din ve Siyaset*. İstanbul: İletişim Yayınları, *Din ve İdeoloji*, İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.
- MİLES, R. (2000). *İrkçilik*. Çev: Sibel Yaman, Sarmal Yayınevi, İstanbul, 192s.
- Michael Billig, (2002). *Banal Milliyetçilik*. İstanbul, Gelenek Yayınevi, Çev: Cem Şişkolar.
- Muhammed, G. (2001). *Spor ve Kültürün Kutsal Kaynakları*, Çev. E. Barcadurmuş, İstanbul: İnsan Yayınları. ISBN: 9.789.755.743.011.
- Nar, Ş. M. (2019). Kültürel Kimlik Sorunsalı Görecelik mi?. Evrenselcilik mi? Yoksa Uzlaşma mı?, *Antropoloji Dergisi*, 37, 72-80, doi: 10.33613.
- Nathanson, S. (1993). *Patriotism. Morality and peace*, USA: Rowman ve littlefield publishers.
- Nuray, Z. N. (2012). Toplumsal kültür-Örgüt kültürü ilişkisi ve yönetim üzerine araştırmalar. *Batman üniversitesi yaşam bilimleri dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2012.1-ISS: 1 1279-1293 2147-4877 2459-0614.
- Öngel, H. B. (2001). *Türk Kültür Tarihinde Spor*. Ankara: T.C Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özdemir, F., Özkan, T. (2020). "Türkiye'de Ulusal Kimlik İnşası ve Siyasi Parti Kimlikleri". *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 21, S. 38, s. 525-563.
- Özdemir, G. (2010). Spor Dallarına Göre Beslenme, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VIII (1) 1-6.
- Özkan, B. (2019). *Sosyal Kimlik Kuramı Çerçevesinden Moda Ürünlerindeki Taklit Kullanım Alışkanlıkları*. Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Özkan, H. (2018), Millet Şuurundan Milliyetçilik Ve Ülkücülüğe, *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi*, cilt 3, sayı 1, sayfa 337-368.
- Özkartal, M. (2009). *İlköğretim sanat etkinlikleri dersinde dede korkut destanı'nın milli değerlerin kazanılmasına etkisi*. Doktora tezi, Gazi üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Özkırımlı, U. (2013). *Milliyetçilik Kuramları: Eleştirel Bir Bakış*, Baskı: 8, Ankara: Doğu Batı Yayınları. ISBN: 978-975-8717-36-1.
- Öztürk, A. (2015). Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Atatürk Milliyetçiliği ve Yurtseverlik Kavramları Üzerine Kuramsal Bir Çerçeve Denemesi, *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi*, (3), S. 1, Sayfa: 380.
- Perry Anderson, (2003). *Tarihten Siyasete Eleştiri Yazıları*, , Çeviri Editörü: Simten Çoşar, İstanbul, İletişim Yayınları.
- Primoratz, I. (2002). Patriotism: A deflationary view. *Philosophical Forum*, 33(4), 443-458. doi: 10.1111/1467-9191,00005.
- Roger Brubaker, (2011). “*Religion and Nationalism. Four Approaches*”, Nation and Nationalism, s.3. issn: 1123-256
- Rothi, D. M., Lyons, E. ve Chryssochoou, X. (2005). National attachment and patriotism in a European nation: A British study. *Political psychology*, 26(1), 135-155.
- Rowe, D. (1996). *Popüler Kültürler Rock ve Sporda Haz Politikası*, (Çev. Mehmet Küçük), İstanbul: Ayrıntı Yayınları, ISBN: 975-539-164-9.
- Saçal, B. (2019). *Haber değeri ölçütleri bağlamında spor haber bültenleri: Trt spor, Ntv spor, A spor televizyon kanalları örneklemine bir inceleme*. Yüksek lisans tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Sadır, Y. (2016). *Short Track ve Curling Branşındaki Sporcuların El Tercihi, Reaksiyon Zamanı ve Bazı Kuvvet Parametrelerinin İncelenmesi*. Yüksel Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Salar, B. Hekim, M. & Tokgöz, M. (2012). 15-18 Yaş Grubu Takım ve Ferdi Spor Yapan Bireylerin Duygusal Durumlarının Karşılaştırılması, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl: 4 Sayı: 6*.
- Selçuk, Senem S. (2012).“Dünden Bugüne Milliyetçilik: Küresel Dünyada Yükselen Sesler” *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.12, S.3, s.117-136*.
- Sen, Y. F. (2004). *Globalleşme Sürecinde Milliyetçilik Trendleri ve Ulus-devlet*, İstanbul: Yargı Yayınevi.
- Schtaz, R. T. (1994). *On Being a Good American: Blind Versus Constructive Patriotism*. Yayımlanmamış Doktora tezi, University of Massachusetts.
- Schatz, R.T. ve Staub E. (1997). *Manifestation of blind and constructive patriotism: personality correlates and individual-group relations*, *Patriotism in the lives of individuals and nations*, Chicago: Nelson-Hall Publishers, 229-245.
- Schatz, R. T., Staub, E., & Lavine, H. (1999). On the varieties of national attachment: Blind versus constructive patriotism. *Political psychology, 20(1)*, 151-174.
- Sezen, S. (2019). *Cinsiyetler Arası Statü Farkına Sosyal Kimlik ve Sistemi Meşrulaştırma Kuramları Açısından Bir Bakış*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Sönmezoğlu, F. (2000). *Uluslararası İlişkiler Sözlüğü*, İstanbul, Der Yayınları.
- Stets, Jan E. & Burke, Peter J. (2000). “Identity Theory and Social Identity Theory”, *Social Psychology Quarterly, Volume 63, Number 3*.
- Staub, E. (1991). Kör ve Yapıcı Vatanseverlik: *Grup İçerisinde Yerleşiklikten Eleştirel Bağlılık ve Eyleme Geçiş*. Gelen İyi ve Evil Psikoloji: Neden Çocuklar, Yetişkinler ve Gruplar Yardım ve Harm Diğerleri (s 497-512.), Cambridge: Cambridge University Press. doi: 10.1017.
- Staub, E. (1997). Blind versus constructive patriotism, Moving from embeddedness in the group to critical loyalty and action, In D. Bar-Tal & E. Staub (Eds.), *Patriotism in the lives of individuals and nations (pp. 213–228)*, Chicago: Nelson-Hall.
- Şahin, Köksal. (2007). Bir İdeoloji Olarak “Milliyetçilik”, *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi Sayı: 12, ISSN:1694 – 528X*.

- Şahin, M. (2004). *Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar sözlüğü* . (sportif-tıbbi-sosyal terimler), Nobel Yayın Dağıtım.
- Şahin, H. M. (2006). *Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü*. 1. Basım, İstanbul, Morpa Yayınları, 2005.
- Şahin, Y. M. Yenel, F., & Çolakoğlu, T. (2010). Spor ve milliyetçilik etkileşimi: ulusal kimlik oluşturmada sporun yeri ve önemi, *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, Issn: 1303-5134, (7)/1.
- Tabakcı, Z. (2019). *Farklı etnik kökenden gelen bireylerin evlilik uyumlarının çeşitli demografik özelliklere göre incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Tagore, R. (1999). *Milliyetçilik*, Çev.: M. Çiftkaya, Kaktüs Yayınları, İstanbul.
- Talimciler, A. (2008). Futbol değil iş: Endüstriyel futbol, *İletişim kuram ve araştırma dergisi*, Sayı 26, s.89-114.
- Tayanç, M., İnce, A. (2020). “*Türk Ulusal Kimliğinin İnşasında Güneş Dil Teorisinin Rolü Ve Önemi*”, *İmgelem*, 4 /(6).
- Tekin, A., Tekin, G. (2014). Antik Yunan Dönemi: Spor Ve Antik Olimpiyat Oyunları, *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, Yıl 7, Sayı 18, ss. 121-140.
- Tezel, Ö. C. (2007). Ulusal Kimliğin Oluşumunda Müze ve Toplum İlişkisi: Singapur, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.6 S.20, (133-155), ISSN:1304-0278.
- Torun, Y. (2018). Siyasal Bir İdeoloji Olarak Milliyetçilik ve Türkiye’deki Yansıması: Ziya Gökalp ve Türkçülük/Turancılık, International Balkan University, *Turkish Studies, Social Sciences*, Sayı: 13/26, s. 1123-1142, doi: 10.7827.
- Turan, A. (1985). *İslamiyette Spor ve Önemi*. Ankara, DİB Yayınları.
- Turan, E. (2011). Milliyetçilik Teorisinin Gelişimi ve Türk Milliyetçiliği, *Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi Yıl 1, Sayı 1, Mayıs*, Selçuk Üniversitesi.
- Türkkaya, A. (1996). *Çatışmaların Kaynağı Olarak Ayrımcılık*. Ankara, 1996, s.1.
- Yanık, C. (2013). “Etnisite, Kimlik ve Milliyetçilik Kavramlarının Sosyolojik Analizi”, *Kaygı Dergisi*, Sayı 20, 225-237.

- Yazıcı, F. (2009). *Yurtseverlik eğitimi: Sosyal bilgiler ve tarih öğretmenlerinin tutum ve algılarına yönelik bir çalışma (Tokat ili örneği)*. Yüksek lisans çalışması, Gaziosmanpaşa üniversitesi, Tokat.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yazıcı, S., Yazıcı, F. (2010). Yurtseverlik tutum ölçeğinin geçerlilik güvenirlik çalışması, *Uluslararası insan bilimleri dergisi, Cilt:7, Sayı:2*.
- Yazıcı, F. Karapınar, Y. (2015). Çokkültürlülük ve yurtseverlik bağlamında azınlık öğrencilerinin tarih dersleriyle ilgili algıları, *Turkish History Education Journal* 2015: 4 (2), 38-63.
- Yazıcı, F., Yıldırım, T. (2016). Tarih öğretmen adaylarının çokkültürlülük ve yurtseverlik tutumları arasındaki ilişki. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 11/9 Spring 2016, p. 947-964.ISSN: 1308-2140*.
- Yapıcı, A. (2004). *Din kimlik ve ön yargı biz ve onlar*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Yıldırım, S, Özcan, G. (2011). Lisanslı Olarak Takım Sporü ve Bireysel Spor Yapan ile Spor Yapmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:2 Sayı:23*.
- Yıldırım, H. H. (2011). *Tüketicilerin anlık satın alma davranışlarında etnik kökenin rolü*, Doktora tezi. İstanbul üniversitesi, İstanbul.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yıldız, D. (2002). *Çağlar Boyu Türklerde Spor*. İstanbul, Telebasım Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimler nitel araştırma yöntemleri*. (7. Baskı).
- Yüce, A. (2018). Dindarlık ve Milliyetçilik Düzeyinin, Tüketicilerin Yerli ve Yabancı Ürünleri Satın alma Davranışları Üzerindeki Etkisi, *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 22, s: 581-607, doi:10.9775*.
- Dağı, Z. (2002). *Kimlik, Milliyetçilik ve Dış Politika: Rusya'nın Dönüşümü*, İstanbul: Boyut Yayın Grubu.

Wang, C. K. J., Khoo, A., Goh, C. B., Tan, S. ve Gopinathan, S. (2006). Patriotism and national education: perception of trainee teachers in Singapore, *Asia Pacific Journal Education*, 26:1, 51-64.

Weedon, C. (2004). Identity and Culture Narratives of Difference and Belonging, Cultural and Media Studies. Maidenhead: Open University Press.

BÖLÜM 10: EKLER

Ek.1 Kişisel Bilgi Formu

Aşağıdaki ifadeler sizlerin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen bilgiler kesinlikle gizli tutulacak ve sadece yüksek lisans çalışması amacıyla kullanılacaktır. Lütfen adınızı ve soyadınızı yazmayınız. Katılım, gönüllülük esasına dayalı olduğundan maddeleri işaretlemeyebilirsiniz ya da istediğiniz anda işaretlemeyi bırakabilirsiniz. Yaşı onsekizin altında olan katılımcıların bilgi formunu ve ölçeği yanıtlamaları velilerinin iznine tabidir. Aşağıdaki seçeneklerden durumunuza uygun olanın sonunda yer alan ☐ simgesini işaretleyiniz. Her madde için tek bir simgeyi işaretleyiniz. Çalışmamıza verdiğiniz katkılardan dolayı teşekkür ederiz. Bu çalışma için Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik Kurul Başkanlığından 27/01/2021 tarihinde etik kurul onayı alınmıştır.

Erdal Güç: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ali TEKİN

1. Lisanslı sporcu musunuz? Evet ☐ Hayır ☐ (Hayır seçeneğini işaretlediyseniz araştırmaya dâhil olamayacaksınız bu nedenle bundan sonraki soruları cevaplamanıza gerek yoktur).
2. Spor dalında kategoriniz: Genç ☐ Büyük ☐
3. Milli sporcu musunuz? Evet ☐ Hayır ☐
4. Milli sporcu sınıfınız nedir? A ☐ B ☐ C ☐
5. Milli sporcu olarak ülkenizi kaç kez temsil ettiniz? (A+B+C sınıfı toplam sayı): -----
6. Spor dalınız (en çok uğraştığınız veya en iyi dereceyi aldığınız tek bir dal seçiniz).

Bireysel Dövüş Sporları: Wushu ☐ Muaythai ☐ Boks ☐ Kickboks ☐

Karate ☐ Taekwando ☐ Judo ☐ Aikido ☐ Wing Chun ☐

Bireysel spor: Atletizm ☐ Güreş ☐ Badminton ☐ Okçuluk ☐ Yüzme ☐

Kızak ☐ Tenis ☐ Eskrim ☐ Binicilik ☐ Halter ☐ Cimnastik ☐

Masa Tenisi ☐

7. En iyi dereceyi aldığınız faaliyet (kickboks, wushu, muaythai, boks, taekwondo ve karate sporcuları için):

İl Şampiyonası ☐ Bölge ☐ Üniversitelerarası ☐ Türkiye ☐ Uluslararası ☐ Avrupa ☐
Dünya ☐ Olimpiyat ☐

8. Yaşınız?

16-19 ☐ 20-23 ☐ 24-27 ☐ 28-31 ☐ 32-35 ☐
36+ ☐

9. Cinsiyetiniz:

Erkek ☐ Kadın ☐

10. Gelir düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?

Çok Kötü ☐ Kötü ☐ Orta ☐ İyi ☐ Çok iyi ☐

11. Eğitim durumunuz?

Okur-Yazar ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐
Lisansüstü ☐

12. Hayatınızın çoğunu hangi bölgede geçirdiniz?

Akdeniz ☐ Ege ☐ Marmara ☐ Karadeniz ☐ Güneydoğu Anadolu ☐ Doğu Anadolu ☐
☐ İç Anadolu ☐

13. Kendinizi etnik açıdan nasıl tanımlarsınız?

Türk ☐ Kürt ☐ Arap ☐ Diğer(belirtiniz)-----

14. Kendinizi kültürel açıdan nasıl tanımlarsınız?

Türk ☐ Kürt ☐ Arap ☐ Diğer(belirtiniz)-----

15. Kaç yıldır lisanslı sporcusunuz? (Aktif spora ara vermeksizin bugüne kadar geçen süreyi yazınız. Spora 6 aydan fazla ara vermişseniz spora tekrar başlamanızdan an bu ana kadar olan yaklaşık süreyi yazınız)-----yıl.

16. Siyasi görüşünüzü nasıl tanımlarsınız?

Aşırı sol ☐ Sol ☐ Tarafsız ☐ Sağ ☐ Aşırı sağ ☐

17. Dindarlık açısından kendinizi nasıl tanımlarsınız?

Hiç dindar değilim ☐ Biraz dindarım ☐ Kararsızım ☐ Dindarım ☐ Çok dindarım ☐

18. Kendimi ülkeme ait hissediyorum

Kesinlikle katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐
Kesinlikle Katılıyorum ☐

19. Başka bir ülkenin vatandaşı olmak isterdim.

Kesinlikle katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐
Kesinlikle Katılıyorum ☐

20. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğum için mutluyum

Kesinlikle katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐
Kesinlikle Katılıyorum ☐

21. Türkiye Cumhuriyeti Devletini milli sporcu olarak temsil etmekten gurur duyarım.

Kesinlikle katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐ Kesinlikle
katılıyorum ☐

Yurtseverlik Ölçeği

Ek.2 Ölçek

Aşağıdaki ölçek sizlerin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen aşağıdaki maddelerde yer alan ifadeleri dikkatlice okuyup, size uygun olan seçeneği örnekte belirtildiği gibi işaretleyiniz.

Örnek Madde:

1	Türkiye’yi tüm kalbiyle desteklemeyen insanlar başka bir yerde yaşamalıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
---	---	-----	-----	-----	-----	-----

	Aşağıdaki maddelerde yer alan ifadelerin karşısında yer alan seçeneklerden size en uygun olanı işaretleyiniz.	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kuvvetle katılıyorum
1	Türkiye’yi tüm kalbiyle desteklemeyen insanlar başka bir yerde yaşamalıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Türkiye, hemen hemen her zaman haklıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Haklı ya da haksız olsun ülkemizi desteklerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Türkiye’nin resmi Kıbrıs politikasını protesto edenler Türkiye karşıtıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Türkiye’nin politikalarına karşı protesto ve gösteri yapanlar büyük ölçüde zeki, sorumluluk sahibi ve iyi insanlardır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Türkiye’nin politikalarının hemen her zaman ahlaken doğru olduğuna inanıyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Bir başka ülke, hakkında çok az şey bildiğim bir konuda Türkiye’nin önemli bir politikasıyla görüş ayrılığına düşerse, ille de ülkemizin yaklaşımını desteklemem.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Türkiye’nin politikalarını sırf benim ülkemizin politikaları olduğu için desteklerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

9	İnsanlar sürekli olarak Türkiye’de bir şeylerin akışını değiştirmeye çalışmamalıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Dünyada Türkiye’ye yönelik zaten çok fazla eleştiri varken, biz yurttaşlar da onu eleştirmemeliyiz.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	Bu ülkeyi eleştirmek Türkiye karşıtıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12	Bu ülkeyi eleştirenler de dâhil, tam bir konuşma özgürlüğüne sahip olmalıyız.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13	Türkiye’ye mensup olduğum için onun bazı eylemleri beni üzer.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	İnsanlar, bu ülkeyi olumlu bir yöne doğru hareket ettirmek için çok çalışmalıdır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15	Eğer Türkiye’yi seviyorsan onun sorunlarının farkına varmalı ve onları düzeltmeye çalışmalısın.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16	Eğer Türkiye Cumhuriyetini eleştirirsem, bunu ona olan sevgimden dolayı yaparım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17	Ülkeme önem verdiğim ve onu geliştirmek istediğim için Türkiye’nin bazı politikalarına karşı çıkarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18	Türkiye’ye olan sevgimi olumlu değişim çabalarını destekleyerek gösteririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19	Ülke sevgim, popüler fakat yıkıcı olabilecek politikalara karşı çıkmamı gerektirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20	Ülkemin güçlü olması kadar haklı olmasına da önem veririm	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

BÖLÜM 11: ETİK KURULU ONAYI

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.02.2021-E.2395

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-95531838-050.99-2395
Konu : Etik Kurul Kararı

Sayın Prof. Dr. Ali TEKİN

İlgi : Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün 31.12.2020 tarih ve E.23751 sayılı yazısı

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün ilgi yazısına istinaden Prof. Dr. Ali TEKİN'in danışmanlığını yürüttüğü, yüksek lisans öğrencisi Erdal GÜÇ'ün "**Sporcularda Yurtseverlik Tutumunun Etnik Köken, Coğrafi Bölge Ve Spora İlişkin Değişkenler Açısından İncelenmesi**" başlıklı bilimsel araştırması Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulunca incelenmiş olup, 27.01.2021 tarih ve 8 sayılı karar ile söz konusu araştırmaya izin verilmiştir. Kurul kararının bir sureti yazımız ekindedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Güray OKYAR
Etik Kurulu Başkanı

Ek:1 Adet Etik Kurul Kararı

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Tarih: 27.01.2021

Sayı: 8

KONU: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün 31.12.2020 tarih ve E.23751 sayılı yazısı

KISACA ÖZET:

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün ilgi yazısına istinaden Prof. Dr. Ali TEKİN'in danışmanlığını yürüttüğü, yüksek lisans öğrencisi Erdal GÜÇ'ün "Sporcularda Yurtseverlik Tutumunun Etnik Köken, Coğrafi Bölge Ve Spora İlişkin Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli bilimsel araştırması için kurulumuzdan izin istenmiş olup, araştırma dosyası belirtilen yazı ekinde kurulumuza gönderilmiştir.

KONU İLE İLGİLİ KİŞİLER:

Prof. Dr. Ali TEKİN, Erdal GÜÇ

KONU İLE İLGİLİ YARARLANILAN VERİLER / KAYNAKLAR / DOKÜMANLAR

1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün 31.12.2020 tarih ve E.23751 sayılı yazısı
2. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi
3. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik İlkeleri
4. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,
5. Helsinki Bildirgesi,
6. Dünya Hekimler Birliğinin ilke Bildirgeleri,
7. Amerikan Kimya Demeği (ACS) ilkeleri
8. Amerikan Psikologlar Derneği'nin (APA) Deontoloji ilkeleri,
9. TÜBİTAK Araştırma - Yayın Etiği,
10. T.C. Anayasası, Yasalar ve ilgili mevzuat

Yapılan etik kurul toplantısı sonuçları;

1. Prof. Dr. Ali TEKİN'in danışmanlığını yürüttüğü, yüksek lisans öğrencisi Erdal GÜÇ'ün araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası kurul üyelerine gönderilmiştir. Söz konusu dosya kurul üyeleri tarafından incelenerek, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu 27.01.2021 tarihi saat 13:30'da araştırma ile ilgili başvuruyu görüşmek üzere Prof. Dr. Güray OKYAR başkanlığında toplanmıştır.
2. Prof. Dr. Ali TEKİN'in danışmanlığını yürüttüğü, yüksek lisans öğrencisi Erdal GÜÇ'ün araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi madde 3, 9, 10, 11, 12 ve 13'e göre incelenmiş olup, yapılacak araştırmaya izin verilmesine mevcut oy birliğiyle karar verilmiştir.

Tarih: 27.01.2021

Sayı: 8

	Adı Soyadı	Görev Yeri
1	Prof. Dr. Güray OKYAR	Tıp Fakültesi Dekan V.
2	Doç. Dr. Serkan KAPUCU	Eğitim Fakültesi
3	Doç. Dr. Emine TEYFUR	Fen Edebiyat Fakültesi
4	Doç. Dr. Gamze YILMAZ	Sağlık Yüksek Okulu
5	Doç. Dr. Tayfun KARATAŞ	Sağlık Hizm. MYO Müd.
6	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SAFA	İslami İlimler Fakültesi
7	Doç. Dr. Tuba AYDIN	Eczacılık Fakültesi
8	Yılmaz SABUNCU	Şube Müdürü

